

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and Herzegovina

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

PUBLIC PROCUREMENT MANUAL **(BOSNIAN)** **(D 3.1 - DRAFT)**

September 2020

project implemented by

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**
EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003
Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Project Nr.:	EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003	
Contract Number	404-271	
Country	Bosnia and Herzegovina	
	Beneficiary	Contractor
	Public Procurement Agency (PPA)	Planet S.A.
Address	Marsala Tita 9a/I, 71000 Sarajevo, BiH	64, Louise Riencourt 115 23 Athens, GR
Tel. Number:	+387 33 251 590	+30 210 6905000
Fax. Number:	+387 33 251 595	+30 210 6981885
Contact person:	Mr. Vidaković Dražen	Theodoros Darmaros
Email:	Drazen.Vidakovic@javnenabavke.gov.ba	theo@planet.gr
Authors of the Report	Goran Matesic	Key Training Expert
	Brankica Šarić	Senior non key expert
	Amer Boloban	Junior non key expert
Quality Control	Nikos Manolopoulos	Team Leader
	Theodoros Darmaros	Project Director

This project is funded by
the European Union

***Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina***

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

The European Union, represented by the Delegation of the European Union to Bosnia and Herzegovina is responsible for the management of the main EU assistance programmes in Bosnia and Herzegovina.

Planet S.A. implements this project in consortium with VORTAL and Imorgon.

This report was produced with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of PLANET S.A., VORTAL and IMORGON and do not necessarily reflect the views of the European Union.

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Table of Contents

LISTA SKRAĆENICA	7
1 UVOD	1
2 ZAKONODAVNI OKVIR JAVNIH NABAVKI U EU	3
2.1 POJAM JAVNE NABAVKE	3
2.2 EU PRAVNI OKVIR	4
2.3 OBIM DIREKTIVA	6
2.4 „PRAVNI UČINAK“ DIREKTIVA	7
3 ZAKONODAVNI OKVIR JAVNIH NABAVKI U BIH	9
3.1 GLAVNE ODREDBE ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA	9
3.1.1 Dio prvi – Opšte odredbe	9
3.1.2 Dio drugi – Tok postupka javne nabavke	10
3.1.3 Dio treći – Pravna zaštita	10
3.1.4 Dio četvrti – Prelazne i završne odredbe	10
3.2 GLAVNE ODREDBE OKVIRA PODZAKONSKIH AKATA JAVNIH NABAVKI	10
3.3 OSNOVNI POJMOVI (GLOSAR TERMINA)	25
3.4 OSNOVNI PRINCIPI JAVNIH NABAVKI	29
3.4.1 Transparentnost	30
3.4.2 Jednak tretman i nediskriminacija	31
3.4.3 Pravična i aktivna konkurencija	32
3.4.4 Efikasnost i ekonomičnost	33
4 PROVOĐENJE POSTUPKA NABAVKE	34
4.1 GLAVNI ELEMENTI CIKLUSA NABAVKE	34
4.2 4.2 FAZA I – POČETAK POSTUPKA NABAVKE	34
4.2.1 Planiranje javne nabavke	35
4.2.2 Odluka o pokretanju/izuzeću	36
4.2.3 Vrijednosni razredi i objava obavještenja	37
4.2.4 Rokovi	44
4.2.5 Komisija za javne nabavke	46
4.3 TENDERSKA DOKUMENTACIJA	48
4.3.1 Tehničke specifikacije	50
4.3.2 Kriteriji za dodjelu ugovora	52
4.4 KVALIFIKACIJA KANDIDATA/PONUĐAČA	55
4.4.1 4.4.1 Lična sposobnost	57
4.4.2 Sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti	58
4.4.3 Ekonomska i finansijska sposobnost	60
4.4.4 Tehnička i profesionalna sposobnost	62
4.5 FAZA II – OCJENJIVANJE PONUDA	64
4.5.1 Prijem i otvaranje ponuda	64
4.5.2 Stručna ocjena ponuda	66

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

4.5.3	Neprirodno niska cijena	68
4.5.4	Preporuka za dodjelu ugovora/poništenje postupka	70
4.6	FAZA III – DODJELA UGOVORA	71
4.6.1	Opšte informacije o ugovoru	72
4.6.2	Zaključivanje ugovora	75
4.6.3	Period mirovanja	75
4.6.4	Zaključivanje ugovora sa drugim ponuđačem	76
4.6.5	Podugovaranje	77
4.7	FAZA IV – OBAVEZE UGOVORNOG ORGANA PO ZAVRŠENOM POSTUPKU NABAVKE	78
4.7.1	Obavještenje o dodjeli ugovora	78
4.7.2	Izveštaj o postupku javne nabavke	79
4.7.3	Arhiviranje	80
5	ŽALBENI PROCES U TOKU CJelokUPNOG PROCESA NABAVKE	81
5.1	OPŠTE INFORMACIJE O SISTEMU PRAVNE ZAŠTITE	81
5.2	POSEBNA PRAVILA	81
5.2.1	Stranke u postupku	83
5.2.2	Dostavljanje pismena u inostranstvo	84
5.2.3	Jezik postupka	84
5.2.4	Zabrana sklapanja ugovora	84
5.2.5	Način podnošenja žalbi	85
5.2.6	Rokovi za izjavljivanje žalbi ugovornom organu	85
5.2.7	Postupak ugovornog organa po podnesku žalbe	86
5.2.8	Dokazivanje u postupku žalbi	87
5.2.9	Bitne povrede zakona	88
5.2.10	Ovlaštenja URŽ-a	88
5.2.11	Sadržaj žalbe	89
5.2.12	Naknada na žalbu	89
5.2.13	Postupanje URŽ-a po žalbi	90
5.2.14	Odluke po žalbi	90
5.2.15	Odluke URŽ-a	92
5.2.16	Pravna zaštita protiv odluka URŽ-a	92
5.2.17	Pravo na naknadu troškova u postupku javne nabavke	93
5.2.18	Naknada štete	94
6	POSTUPCI, TEHNIKE I ALATI JAVNIH NABAVKI	95
6.1	TIPOVI I POSEBNOSTI POSTUPAKA	95
6.1.1	Otvoreni postupak	96
6.1.2	Ograničeni postupak	106
6.1.3	Pregovarački postupci (sa i bez objave obavještenja o nabavci)	109
6.1.4	Takmičarski dijalog	119
6.1.5	Dodjela ugovora male vrijednosti	123
6.1.6	Konkurs za izradu idejnog rješenja	127
6.2	TEHNIKE I ALATI NABAVKE	128
6.2.1	Okvirni sporazum	128
6.2.2	E-nabavke i E-Aukcija	132
6.2.3	Dinamički sistem kupovine	135
7	INSTITUCIJE ZA PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA	138

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

7.1	AGENCIJA ZA JAVNE NABAVKE BOSNE I HERCEGOVINE	138
7.2	URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI BOSNE I HERCEGOVINE	140
8	POJEDNOSTAVLJENA MAPA POSTUPKA JAVNIH NABAVKI	142
8.1	OTVORENI POSTUPAK – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE	142
8.2	OGRANIČENI POSTUPAK – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE	144
8.3	PREGOVARAČKI POSTUPAK S OBJAVOM OBAVJEŠTENJA O NABAVCI – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE	147
8.4	PREGOVARAČKI POSTUPAK BEZ OBJAVE OBAVJEŠTENJA O NABAVCI – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE	150
8.5	TAKMIČARSKI DIJALOG – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE	153
8.6	KONKURENTSKI ZAHTJEV ZA DOSTAVU PONUDA – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE	156

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

LISTA SKRAĆENICA

AJN	Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine
BiH	Bosna i Hercegovina
CEFTA	Sporazum o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi
EU	Evropska unija
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
JPP	Javno-privatno partnerstvo
Priručnik	Praktični priručnik za primjenu Zakona o javnim nabavkama
PS BiH	Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
RS	Republika Srpska
SGBiH	Službeni glasnik Bosne i Hercegovine
SGBD BiH	Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine
SG RS	Službeni glasnik Republike Srpske
SN FBiH	Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine
Sud BiH	Sud Bosne i Hercegovine
UO	Ugovorni organ
URŽ	Ured za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine
Vijeće ministara BiH	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine
ZJN	Zakon o javnim nabavkama

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

1 UVOD

U najširem smislu riječi, javna nabavka predstavlja proces obezbjeđivanja potrebnih resursa za nesmetano funkcionisanje ugovornog organa. Ali nabavka nije samo puko obezbjeđivanje resursa, ona je kompleksniji proces koji zahtjeva dosta vremena i planiranja. Kako bi se ostvarili osnovni ciljevi ugovornog organa nije dovoljno samo nabaviti potrebne resurse, već isti moraju biti odgovarajućeg kvaliteta i količine (kvantiteta), moraju biti nabavljeni u pravo vrijeme i na pravom mjestu, što nimalo nije lak zadatak.

Javne nabavke predstavljaju značajan dio tržišta zemlje. Prema procjenama Evropske Komisije, preko 250.000 ugovornih organa u Evropskoj Uniji troši oko 14% GDP-a kroz javne nabavke, dok je taj procenat u Bosni i Hercegovini cca 7%. Upravo zbog navedenih podataka neophodno je da sistem javnih nabavki bude koncipiran tako da omogući ostvarivanje konkurentne prakse u javnim nabavkama koja je praktično ključ za efikasnu javnu potrošnju i za nediskriminatoran razvoj ekonomije.

Zakon o javnim nabavkama ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj: 39/14), koji je stupio na snagu 27.05.2014. godine, sa početkom primjene od 27.11.2014. godine, rezultat je nastojanja dodatnog usklađivanja domaćeg zakonodavstva u oblasti javnih nabavki sa EU standardima. Osnovni cilj Zakona o javnim nabavkama bio je poboljšati neke od ključnih oblasti sistema javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, kao i pozabaviti se nekim od problema starog Zakona o javnim nabavkama. Te ključne oblasti bile su:

- Povećanje transparentnosti u javnim nabavkama;
- Planiranje ugovora javnih nabavki;
- Racionalizacija uslova za učešće u postupcima javnih nabavki;
- Smanjenje mogućnosti za odbijanje ponuda zbog tehničkih i/ili formalnih grešaka;
- Pojednostavljene procedure za zaključivanje ugovora;
- Unaprjeđenje sistema e-Nabavki; i
- Unaprjeđenje sistema javnih nabavki uopšte.

Iako je Zakon o javnim nabavkama već više od 5 godina u primjeni i dalje postoje veliki problemi i neregularnosti prilikom provođenja postupaka nabavke u praksi. Pomenuti problemi doveli su do potrebe za literaturom koja će sa stručno – teorijskog, ali i sa praktičnog aspekta sagledati osnovna pitanja Zakona o javnim nabavkama i pomoći osobama koje praktično sprovode, odnosno učestvuju u postupcima javnih nabavki.

Praktični priručnik za primjenu Zakona o javnim nabavkama za cilj ima otklanjanje dilema i nejasnoća sa kojima se suočavaju učesnici u postupku javne nabavke, treba da pomogne boljem razumijevanju ove specifične materije, te da olakša sprovođenje postupaka javne nabavke u skladu sa zahtjevima definisanim Zakonom o javnim nabavkama.

This project is funded by
the European Union

***Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina***

***EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003
Contract Numb.: 404-271***

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Priručnik je namijenjen, s jedne strane zaposlenim (službenicima) koji sprovode postupke javne nabavke, a s druge strane svima koji učestvuju u postupcima nabavke kao ponuđači. Tekst Priručnika takođe može poslužiti i široj javnosti, a posebno akademskoj zajednici koja želi da se detaljnije upozna sa ovom, uvijek aktuelnom, temom.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

2 ZAKONODAVNI OKVIR JAVNIH NABAVKI U EU

2.1 POJAM JAVNE NABAVKE

Korisnici javnih sredstava potrebnu robu, usluge i radove nabavljaju preko sistema javnih nabavki, koji predstavlja skup svih aktivnosti koje preduzima ugovorni organ u cilju nabavke roba, izvršenja usluga ili izvođenja radova i za koje izdvaja unaprijed obezbijedena finansijska sredstva. Ugovorni organi su država, državne institucije i organi, tj. svi subjekti koji direktno ili indirektno raspolažu javnim sredstvima. Zbog činjenice da se javni sektor finansira prevashodno novcem poreskih obveznika, sistem nabavki je osmišljen kao kompleksan proces koji treba da obezbijedi da se ta sredstva odgovorno i svrsishodno troše. Da li će nabavljena roba, usluge ili radovi u konačnici imati pozitivan rezultat na ekonomiju neke zemlje, ili će dovesti do potpunog fijaska, u prvoj mjeri određuju kvalitet, pravovremenost, te prikladnost mjesta nabavke.

Javna nabavka se može definisati kao pribavljanje robe, usluga ili radova od strane ugovornog organa, na način i pod uslovima definisanim ZJN. Iz navedene definicije javne nabavke moguće je izdvojiti tri bitna elementa:

1. U pitanju je pribavljanje, odnosno sticanje nekog prava nad predmetom javne nabavke
2. Važno je pravilno definisanje predmeta javne nabavke koji može biti roba, usluga ili rad
3. Pribavljanje predmeta javne nabavke vrši se od strane države, odnosno ugovornog organa koji je definisan ZJN.

Glavni cilj javnih nabavki je da omoguće državi (ugovornom organu) izbor najboljeg dobavljača poštujući osnovne principe transparentnosti, jednakog tretmana i nediskriminacije, pravične i aktivne konkurencije, efikasnosti i ekonomičnosti, dok procedura javne nabavke treba da omogući ugovornom organu ostvarivanje navedenog cilja, a svim ponuđačima da pruži jednake mogućnosti i da bude koncipirana tako da se ostvari najbolja vrijednost za novac uz minimiziranje zloupotrebe i korupcije.

Ovdje je važno istaći da javnu nabavku treba posmatrati sa dva aspekta. Prvi je samo provođenje procedure javne nabavke (uključujući i obavezu ugovornog organa koja se odnosi na izradu plana nabavke kao osnova za pokretanje postupka nabavke), u skladu sa pravilima definisanim ZJN, a s druge strane praćenje učinkovitosti (svrsishodnosti) javne nabavke nakon formalnog okončanja procedure. ZJN je proceduralni zakon i isti propisuje pravila i procedure koje se moraju poštovati prilikom provođenja određenog postupka nabavke i reguliše pomenutu proceduru samo do zaključivanja ugovora, navodeći u članu 72. da se ugovori zaključuju u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u Bosni i Hercegovini. Ovako postavljeno zakonsko rješenje često se pogrešno protumači u smislu da obaveze

This project is funded by
the European Union

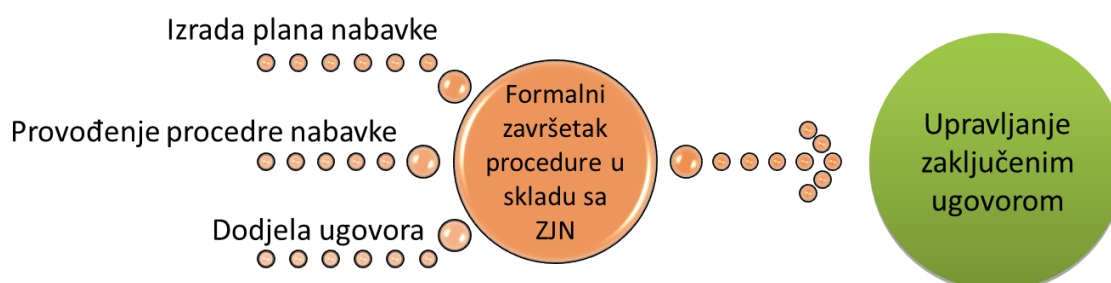

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

ugovornog organa prestaju zaključivanjem ugovora. Sa aspekta ZJN nabavka se završava zaključivanjem ugovora, ali kada ugovorni organ sklopi ugovor sa dobavljačem, ugovor ne može biti ostavljen da se odvija sam od sebe – njime mora biti upravljano na adekvatan način.

Upravljanje zaključenim ugovorom je od izuzetne važnosti jer se može desiti da dobavljači, kada prepoznaju da ugovorni organ ne nadgleda izvršenje, isporučuju robu neadekvatnog kvaliteta, zahtijevaju određene varijacije koje nisu dozvoljene i uopšteno ne izvršavaju ugovor na način i u rokovima koji su predviđeni. Izuzetno važan aspekt upravljanja ugovorom je mjerenje uspješnosti samog ugovora koje pruža krajnji odgovor na pitanje da li određeni ugovor, ali i postupak javne nabavke, na svim nivoima i u svim svojim dijelovima radi efikasno i obezbjeđuje „vrijednost za novac“. Ovaj postupak obuhvata poređenje uspješnosti roba, usluga i radova koji su isporučeni ugovornom organu sa ponuđenim. Mjerenje uspješnosti ugovora je osnova za planiranje nabavki u narednom periodu, jer ono što je predstavljalo problem u realizaciji tekućeg ugovora, trebalo bi riješiti kroz proces nabavke u narednom periodu. Budući da upravljanje ugovorom nije definisano kao obaveza samim ZJN, način organizacije istog u potpunosti je u nadležnosti ugovornog organa koji ima punu slobodu da odabere za njega najprihvatljiviji način, uzimajući u obzir organizacionu strukturu i veličinu samog ugovornog organa.

Naredna slika najbolje ilustruje gore navedeno:

2.2 EU PRAVNI OKVIR

Jula 1971. godine donesena je Direktiva 71/305/EEC kojom je koordinisan sistem dodjeljivanja ugovora o javnim radovima (u oblasti „klasičnog sektora“), koji je u osnovi ostao neizmjenjen sve do danas, a odnosi se na: objavljivanje obavještenja o javnim nabavkama, poštivanje pravila nediskriminacije kada je u pitanju učešće kandidata u pogledu njihove kvalifikacije, nediskriminatorna tehnička specifikacija zasnovana na evropskim standardima, minimalni vremenski rokovi, objektivni kriteriji za ocjenu ponuda. Nakon toga, u decembru 1976. godine, režim javnih nabavki je proširen i na javnu nabavku roba, i to donošenjem Direktive 77/62/EEC, kojom se usklađuju postupci dodjele ugovora o javnoj nabavci roba. Propisi za ugovore o dodjeli roba su skoro identični kao i oni za nabavku radova.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Navedene direktive su izmjenjene i dopunjene krajem 80-ih godina novim direktivama, i to:

- Direktivom Vijeća 88/295/EEC od 22. marta 1988. godine vrši se izmjena Direktive 77/62/EEC vezane za koordinaciju postupaka dodjele ugovora o robama,
- Direktivom Vijeća 89/440/EEC od 18. jula 1989. godine vrši se izmjena Direktive 71/305/EEC vezane za koordinaciju postupaka za dodjelu ugovora o radovima

Konsolidovani tekstovi ovih direktiva su objavljeni 1993. godine, i to:

- Direktiva 93/36/EEC koja koordinira postupke dodjele ugovora o dodjeli roba
- Direktiva 93/37/EEC koja se tiče koordinacije postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima.

Pored gore pomenutih Direktiva tzv. "klasičnih direktiva", koje se odnose samo na nabavke koje provode javne institucije (u vlasništvu države), postoji i tzv. "komunalna direktiva" koja uključuje sve organe koji posluju u sektoru energije, vode, prevoza i telekomunikacija - Direktiva 90/531/EEC. Novi tekst "komunalne direktive" takođe je usvojen 1993 - Direktiva 93/38 od 14.06.1993.

Ugovori o javnoj dodjeli usluga nisu bili nikako regulisani na nivou EU do juna 1992. godine, kada je usvojena Direktiva 92/50/EEC vezana za koordinaciju postupaka za dodjelu ugovora o nabavci usluga. Procedure su iste kao i kod ranijih direktiva za radove i robe.

U novembru 1996. godine, objavljivanjem Zelene knjige: Javne nabavke u Evropskoj uniji – kako naprijed (Green Paper: Public procurement in the European Union - Exploring the Way Forward), Evropska komisija započela je diskusiju o modernizaciji režima javnih nabavki u EU. Diskusija je dovela do formulisanja zakonskih mjera i prijedlog dvije nove direktive predstavljen je u maju 2000. godine. Obe ove nove direktive usvojene su 31.03.2004. godine i to:

- Direktiva koja se odnosi na javni sektor - Direktiva 2004/18/EZ. Ova Direktiva o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnoj nabavci radova, javnoj nabavci roba i javnoj nabavci usluga zamijenila je "klasične direktive" 93/36 i 93/37 i 92/50
- Direktiva koja se odnosi na posebne sektore - Direktiva 2004/17/EZ. Ova Direktiva koja koordinira postupke nabavki organa koji posluju u sektoru voda, energije, prevoza i poštanskih usluga zamijenila je "komunalnu direktivu" 93/38.

Novi propisi konsoliduju postojeće tekstove klasičnih direktiva, pojednostavljuju neke odredbe, uvode moderne i fleksibilnije tehnike za postupke (okvirni sporazum, takmičarski dijalog, elektronska nabavka).

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Nakon 10 godina primjene pomenutih Direktiva, zemlje članice su odlučile da preciznije regulišu određena pitanja i obezbjede još veću transparentnost postupaka nabavke, te smanje mogućnosti zloupotrebe i korupcije i u tom kontekstu usvojene su nove direktive i to:

- Direktiva koja se odnosi na javni sektor i mijenja dotadašnju Direktivu 2004/18/EZ – Direktiva 2014/24/EU ;
- Direktiva koja se odnosi na posebne sektore (komunalni sektor) i mijenja dotadašnju Direktivu 2004/17/EZ – Direktiva 2014/25/EU.

Obe stare Direktive se stavljaju izvan snage s učinkom od 18.04.2016. godine.

Nadalje, Evropska komisija je na osnovu Direktiva 2014/24/EU i 2014/25/EU donijela sljedeće:

- Uredbu Komisije EU 2015/2170 o izmjeni Direktive 2014/24/EU u vezi s pragovima primjene za postupke dodjele ugovora.
- Uredbu Komisije EU 2015/2171 o izmjeni Direktive 2014/25/EU u vezi s pragovima primjene za postupke dodjele ugovora.

Ove Direktive obuhvataju samo proceduralne odredbe, s tim da postoje još dvije Direktive koje se odnose na žalbe i reviziju (odnosno, na sprovođenje Direktiva). One su poznate kao Direktive o pravnim sredstvima, i to:

- U javnom sektoru, pravna sredstva se regulišu Direktivom 89/665/EEZ.
- U posebnim sektorima (komunalni sektor), pravna sredstva se regulišu Direktivom 92/13/EEZ.

Obe navedene Direktive o pravnim sredstvima pretrpjele su značajne izmjene i dopune jednom novom Direktivom:

- Direktivom 2007/66/EZ, koju su države članice bile dužne da sprovedu do 20. decembra 2009. godine.

Uz to, sada je na snazi nova Direktiva koja primjenjuje fleksibilniji i povjerljiv režim vojnih nabavki roba i povezanih radova i usluga: Direktiva 2009/81.

U EU postoji još jedna Direktiva, i to Direktiva 2014/23/EU koja definiše način dodjele ugovora o koncesiji, ali u BIH koncesije i JPP su definisani posebnim zakonima, te o istom neće biti govora u Priručniku.

2.3 OBIM DIREKTIVA

Nova generacija Direktiva o javnim nabavkama znatno je izmijenila propise po kojima postupak dodjele ugovora u EU mora i može da se obavlja. Nove Direktive sadrže mahom obavezne propise koje države članice moraju da sprovedu.

Struktura Direktive o javnom sektoru jeste sljedeća:

- Područje primjene, definicije i opšti principi

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- Pravila o javnim ugovorima
- Posebni režimi nabavke
- Upravljanje
- Delegirane ovlasti, provedbene ovlasti i završne odredbe

Što se tiče postupaka za javne nabavke, države članice moraju da uvedu sljedeće postupke:

- otvoreni postupak,
- ograničeni postupak,
- konkurentni postupak sa pregovorima,
- takmičarski dijalog,
- partnerstvo za inovacije.

Jedini postupak koji država članica može da ne prenese u nacionalno zakonodavstvo jeste pregovarački postupak bez objavljivanja poziva na podnošenje ponuda, ali mala je vjerovatnoća, da će bilo koja država članica odlučiti da ne prenese ovaj postupak u svoje propise o javnim nabavkama.

Struktura Direktive o posebnom (komunalnom) sektoru jeste sljedeća:

- Područje primjene, definicije i opšti principi
- Pravila o ugovorima
- Posebni režimi nabavke
- Upravljanje
- Delegirane ovlasti, provedbene ovlasti i završne odredbe

Što se tiče postupaka za javne nabavke u skladu sa Direktivom za posebne sektore (komunalni sektor), države članice moraju da uvedu sljedeće postupke:

- otvoreni postupak,
- ograničeni postupak,
- pregovarački postupak s prethodnim pozivom (objavom objaveštenja),
- takmičarski dijalog,
- partnerstvo za inovacije.

Jedini postupak koji država članica može da ne prenese u nacionalno zakonodavstvo jeste pregovarački postupak bez objavljivanja poziva na podnošenje ponuda, kao i kod Direktive 24/2014/EU (Direktive za javni sektor).

2.4 „PRAVNI UČINAK“ DIREKTIVA

Da bi Direktive proizvele djelovanje u okviru država članica, potrebno je da se one sprovedu ili „prenesu“ u nacionalno zakonodavstvo. Direktive su obavezujuće samo sa aspekta rezultata koje treba postići, ali ostavljaju nacionalnim vlastima izbor oblika i metoda. Prema tome, nije nužno da države članice EU u svom nacionalnom zakonodavstvu izrade tačnu kopiju direktiva (*nije ni poželjno*), već je bitno da akt kojim se prenosi Direktiva ima pravno obavezujuću snagu, te da država za fizičke i

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**

**EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003
Contract Numb.: 404-271**

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

pravne osobe pod svojom jurisdikcijom stvori ona prava i obaveze koja su im direktive namijenile, te da time omogući postizanje svrhe regulacije.

S druge strane nesprovođenje Direktiva na pravilan način ili pravovremeno ne znači da one nemaju snagu. U kontekstu javnih nabavki to zapravo znači da države članice nisu ovlaštene da ugovorne organe i dobavljače lišavaju prava koja oni namjeravaju da koriste u skladu sa Direktivama.

Naprimjer, ukoliko država članica ne sprovede/prenese Direktivu u nacionalno zakonodavstvo do određenog datuma ili ukoliko je sprovela Direktivu pravovremeno, ali to nije uradila pravilno, pojedinci ipak mogu u nacionalnim sudovima da traže sprovođenje prava koja su im data Direktivama, a u skladu sa doktrinom „direktnog efekta“ Evropskog suda pravde.

Potrebni uslovi da bi se stvorio direktni efekat određene Direktive je sljedeći:

- obaveza nametnuta državama članicama jasna je i precizna;
- obaveza je bezuslovna;
- u slučaju mjera za sprovođenje, državama članicama ili institucijama Zajednice ne daje se prostor za izbor.

Bitno je upamtiti da cilj propisa o javnim nabavkama EU nije usklađivanje svih državnih pravila o javnim nabavkama, već uspostavljanje **minimalnog seta zajedničkih pravila** koja će štititi osnovne principe javnih nabavki. Zemlje članice mogu propisati i strožija pravila u odnosu na ona definisana Direktivama, uz obezbjeđenje poštivanja osnovnih principa javnih nabavki.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

3 ZAKONODAVNI OKVIR JAVNIH NABAVKI U BIH

3.1 GLAVNE ODREDBE ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA

ZJN („SG BiH“, broj: 39/14) je osnovni pravni akt zakonodavstva Bosne i Hercegovine o javnim nabavkama. Na osnovu ZJN donose se svi normativno-pravni akti iz ove oblasti. ZJN uređuje sistem javnih nabavki, definiše postupke javne nabavke i uslove za njihovu primjenu, utvrđuje prava, dužnosti i odgovornosti svih učesnika u postupku javnih nabavki, definiše postupak pravne zaštite, odnosno postupak kontrole javnih nabavki, te nadležnosti institucija odgovornih za sistem javnih nabavki u cjelini. ZJN unaprjeđuje efikasnost postupaka javnih nabavki i utvrđuje mehanizme za prevenciju zloupotreba u javnim nabavkama.

ZJN je usvojen u aprilu 2014. godine i u vrijeme donošenja predstavljao je dalju harmonizaciju sa legislativom EU o javnim nabavkama, te je vršen pregled usklađenosti sa tada važećim direktivama EU iz oblasti javnih nabavki:

- Direktivom 2004/17/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 31.03.2004. godine, kojom se usklađuju postupci nabavke subjekata koji djeluju u oblastima vodosnabdijevanja, energetike, prometa i poštanskih usluga te Direktivama i Uredbama koje je izmjenjuju i dopunjuju;
- Direktivom 2004/18/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 31.03.2004. godine o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavci robe i ugovora o javnim uslugama te Direktivama i Uredbama koje je izmjenjuju i dopunjuju;
- Direktivom 2007/66/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 11.12.2007. godine, kojom se mijenjaju i dopunjuju Direktive Vijeća 89/665/EEZ i 92/13/EEZ u vezi poboljšane učinkovitosti postupka revizije u vezi s dodjelom ugovora o javnim nabavkama.

Prema mišljenju Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine, ZJN je ocijenjen kao djelimično usklađen sa Direktivama 2004/17/EZ, 2004/18/EZ i 2007/66/EZ.

Obzirom da su navedene Direktive zamijenjene Direktivama iz 2014. godine, biće neophodno daljnje usklađivanje.

3.1.1 Dio prvi – Opšte odredbe

U prvom dijelu ZJN definisan je predmet materije koju obuhvata, određeni osnovni pojmovi, definisani opšti principi, definisana podjela ugovornih organa na „klasične“ i „sektorske“, utvrđena tri osnovna predmeta javnih nabavki, subvencionirani ugovori, neprioritetne usluge, rezervisani ugovori, izuzeća od primjene ZJN, povjerljivost, upotreba jezika i komisija za nabavke.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

3.1.2 Dio drugi – Tok postupka javne nabavke

U drugom dijelu ZJN, Poglavljem I obuhvaćeni su vrijednosni razredi, procijenjena vrijednost, lotovi, uslovi za početak postupka javne nabavke, odluka o pokretanju, postupci nabavke i uslovi za njihovu primjenu, obavještenja o nabavci, Jedinstveni rječnik javnih nabavki, rokovi (redovni i skraćeni).

Poglavlje II reguliše kvalifikaciju kandidata i ponuđača, tendersku dokumentaciju, tehničke specifikacije, pripremu i sadržaj ponude, alternativnu ponudu, period važenja ponude, garancije uz ponudu, grupu kandidata/ponuđača.

Poglavljem III obuhvaćeno je otvaranje ponuda, kriteriji za dodjelu ugovora, ocjena ponuda, institut neprirodno niske cijene, preferencijalni tretman domaćeg, razlozi za odbacivanje zahtjeva za učešće ili ponude, prestanak postupka javne nabavke, odluka o izboru i poništenju, obavješćavanje kandidata/ponuđača, ugovori, podugovaranje, obaveze ugovornog organa po završenom postupku.

Poglavlje IV reguliše posebne odredbe za sektorske ugovorne organe, sistem kvalifikacije, izuzeća za sektorske ugovorne organe.

Poglavlje V reguliše konkurentski zahtjev za dostavu ponuda i direktni sporazum.

Poglavlje VI reguliše institucije za praćenje primjene ZJN.

3.1.3 Dio treći – Pravna zaštita

U trećem dijelu ZJN definisana je pravna zaštita u postupku javne nabavke, ovlaštenja URŽ-a, spajanje postupaka, odlučivanje URŽ-a, izuzeća zbog sukoba interesa, upravni spor, prekršajne odredbe, supsidijarna primjena upravnog postupka, odnos prema ostalim propisima, prava na naknadu troškova.

3.1.4 Dio četvrti – Prelazne i završne odredbe

U četvrtom dijelu ZJN definisane su prijelazne odredbe, elektronska objava, dinamički sistem kupovine i elektronska aukcija, te završne odredbe.

Sastavni dio ZJN čine Aneks I koji se odnosi na listu radova na koje se primjenjuje ZJN i Aneks II koji se odnosi listu usluga vezanih uz postupke javne nabavke (Dio A – primjena ZJN, Dio B – poseban režim, Dio C – izuzeća od primjene ZJN).

3.2 GLAVNE ODREDBE OKVIRA PODZAKONSKIH AKATA JAVNIH NABAVKI

Na osnovu ZJN donesen je niz podzakonskih akata koji su detaljnije uredili pojedina pitanja iz ZJN.

Pravilnik o postupku direktnog sporazuma („SG BiH“, broj: 90/14) donesen je na osnovu člana 90. ZJN koji propisuje da je ugovorni organ dužan donijeti interni

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

pravilnik o postupku direktnog sporazuma, koji treba biti usaglašen s modelom pravilnika o postupku direktnog sporazuma koji propisuje AJN. Pravilnikom se uređuje način provođenja direktnog sporazuma, uslovi za primjenu, principi dodjele, početak postupka, izvršenje postupka, izbor ponuđača, te zaključivanje direktnog sporazuma, odnosno slučajevi u kojima je obavezno zaključiti ugovor i slučajevi u kojima se direktni sporazum smatra zaključenim prilaganjem računa ili druge odgovarajuće dokumentacije.

Pravilnik o formi garancije za ozbiljnost ponude i izvršenje ugovora („SG BiH“, broj: 90/14) donesen je na osnovu člana 61. stav (6) ZJN, kojim je propisano da će se forme garancije za ozbiljnost ponude i izvršenje ugovora definisati podzakonskim aktom koji donosi AJN. Pravilnik reguliše oblike garancije za ozbiljnost ponude, način dostavljanja garancije za ozbiljnost ponude, obaveze ugovornog organa prema garanciji za ponudu, oblik garancije za uredno izvršenje ugovora, te način dostavljanja garancije za uredno izvršenje ugovora. Pravilnik sadrži obrasce za garanciju za ozbiljnost ponude i garanciju za uredno izvršenje ugovora.

Pravilnik o uspostavljanju i radu komisije za nabavke („SG BiH“, broj: 103/14) donesen je na osnovu člana 13. stav (2) ZJN koji propisuje da se uspostavljanje i rad komisije za nabavke reguliše podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH. Razlozi za donošenje Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke su sadržani u činjenici da je u članu 13. stav (1) ZJN propisano da je za provođenje otvorenog postupka, ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i bez objave obavještenja, konkursa za izradu idejnog rješenja, takmičarskog dijaloga i konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda ugovorni organ obavezan imenovati komisiju za nabavke. Postupak javne nabavke mora biti prohodan i brz, te je ugovorni organ dužan da osigura da se postupak javne nabavke provodi efikasno, transparentno, nepristrasno, te uz jednak tretman prema svim stranama i uz aktivnu i pravičnu konkurenciju, što se najbolje osigurava provođenjem postupka od strane komisije za nabavke. Komisija odgovora ugovornom organu za izvršenje poslova i zadatka koje joj ugovorni organ povjeri, a konačnu odluku donosi ugovorni organ. Pravilnik definiše uspostavljanje i rad komisije za nabavke, obavezu ugovornog organa iz čl. 4. i 5. ZJN da internim aktom u formi odluke ili rješenjem imenuje članove i zamjenske članove komisije za nabavke u postupcima za koje je propisana obaveza imenovanja komisije, način imenovanja članova komisije, sekretara komisije i vanjskog stručnjaka, poslove koje izvršava komisija za nabavke, broj članova komisije za nabavke i imenovanje predsjedavajućeg komisije, obaveze članova komisije, pravilo da komisija obavlja poslove u ime ugovornog organa i u granicama datog ovlaštenja, obavezu ugovornog organa da internim aktom propisuje način glasanja i odlučivanja komisije, te obavezu donošenja poslovnika o radu komisije.

Pravilnik sa popisom ugovornih organa po kategorijama koji su obavezni primjenjivati Zakon o javnim nabavkama („SG BiH“, broj: 21/15) donesen je na osnovu člana 4. stav (3) ZJN koji propisuje da AJN donosi pravilnik koji sadrži listu

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

ugovornih organa po kategorijama koji su obavezni da primjenjuju ZJN. Svi ugovorni organi, koji su uključeni u definiciju ugovornih organa iz ZJN, dužni su primjenjivati ZJN i u slučaju kada nisu navedeni u listi ugovornih organa. Pravilnik utvrđuje:

- kategorije ugovornih organa,
- kategorije sektorskih ugovornih organa,
- definiše da je obveznik primjene ZJN privredno društvo koje na osnovu posebnog ili isključivog prava obavlja jednu ili više djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, energetike, prometa ili poštanskih usluga i kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti, a koje nije ugovorni organ u smislu ZJN,
- utvrđuje nadležnost Konkurencijskog vijeća BiH da po zahtjevu AJN, koji slijedi nakon zahtjeva ugovornog organa AJN, ocjenjuje da li je određeno tržište otvoreno za konkurenciju, u cilju oslobađanja od obaveze primjene ZJN.

Pravilnik o provođenju postupka zajedničke nabavke i osnivanje centralnog nabavnog organa („SG BiH“, broj: 55/15) donesen je na osnovu člana 4. stav (2) ZJN, koji propisuje da ugovorni organi mogu donijeti odluku da zajednički provode postupak javne nabavke ili osnovati centralni nabavni organ. Sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini je decentralizovan, što praktično znači da svaki ugovorni organ samostalno provodi postupak javne nabavke u zavisnosti od ispunjenosti uslova propisanih ZJN, te snosi odgovornost za donesene odluke. Za razliku od decentralizacije, centralizacija javnih nabavki podrazumijeva provođenje zajedničkih postupaka javne nabavke za dva ili više ugovornih organa ili osnivanje centralnog nabavnog organa za potrebe više ugovornih organa.

Imajući u vidu da centralizovana nabavka ima svoje prednosti, kao i nedostatke, zakonodavac je ostavio mogućnost ugovornom organu da u situacijama kada cijeni da se na najbolji način osiguravaju i štite javna sredstva može donijeti odluka o zajedničkoj nabavci ili osnivanju centralnog nabavnog organa u zavisnosti od predmeta nabavke, uvažavajući osnovne principe javnih nabavki. Prednosti centralizovanih nabavki su prije svega finansijske i administrativne. Finansijske prednosti podrazumijevaju ekonomiju obima, koja praktično može da znači da zajednička nabavka povećava količinu roba, usluga ili radova koje se kupuju, a time i kupovinu. Vrlo je vjerovatno da će u takvim situacijama ponuđači dati povoljnije ponude. Zatim, niži su troškovi obuke i usavršavanja službenika za javne nabavke. Administrativno, centralizacija svakako podrazumijeva manje troškove, jer se izrađuje jedna tenderska dokumentacija, i što je najbitnije racionalizuju se svi resursi. Centralizovana nabavka sigurno pogoduje malim ugovornim organima koji nemaju dovoljan broj zaposlenika koji poznaju propise o javnim nabavkama ili predmet nabavke. Također, sistem kontrole potrošnje javnih sredstava je adekvatniji i kvalitetniji.

Pravilnikom se između ostalog:

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- uređuju načini i uslovi organizovanja zajedničkih postupaka javne nabavke za dva ili više ugovornih organa i uslovi za uspostavu centralnog nabavnog organa za potrebe više ugovornih organa,
- propisuje šta se smatra zajedničkom javnom nabavkom i centralnim nabavnim organom i koje postupke nabavke može provoditi centralni nabavni organ, odnosno koji postupci se mogu primjenjivati u zajedničkoj nabavci,
- definiše sporazum dva ili više organa da provedu postupak javne nabavke za svoje potrebe, kao osnov za provođenje zajedničke nabavke, kao i osnovni elementi sporazuma, obaveze ugovornog organa za koje se provode postupci zajedničkih javnih nabavki, odgovornost ugovornog organa za praćenje realizacije zaključenog ugovora ili okvirnog sporazuma, kao i za sva plaćanja po osnovu zaključenog ugovora, odnosno okvirnog sporazuma,
- utvrđuje pravni osnov i način uspostavljanja centralnog nabavnog organa,
- propisuje da se aktom o osnivanju (zakonom ili odlukom) utvrđuju nadležnosti centralnog nabavnog organa,
- propisuje da se aktom o osnivanju (zakonom ili odlukom) centralnog nabavnog organa utvrđuju predmeti nabavke,
- utvrđuju obaveze ugovornih organa za koje centralni nabavni organ vrši nabavku da na osnovu zaključenih ugovora o javnoj nabavci ili okvirnih sporazuma zaključuju pojedinačne ugovore, odnosno okvirne sporazume sa odabranim ponuđačima za svoj pripadajući dio,
- utvrđuju obaveze centralnog nabavnog organa pri izvršavanju njegovih funkcija,
- utvrđuju obaveze ugovornih organa za koje nabavlja centralni nabavni organ, a to su dostavljanje potreba na način, u formi i u okviru vremenskog roka koji zahtjeva centralni nabavni organ, dostavljanje neophodnih informacija u fazi izrade plana nabavki,
- utvrđuju ostale obaveze centralnog nabavnog organa, kao što su dostavljanje izvještaja osnivaču jednom godišnje ili po zahtjevu osnivača, kao i obaveza iniciranja mjera za unaprjeđenje sistema javnih nabavki na osnovu iskustva u provođenju postupka javnih nabavki.

Pravilnik o postupku dodjele ugovora u oblasti odbrane i sigurnosti („SG BiH“, broj: 60/15) donesen je na osnovu člana 8. ZJN. Pravilnik se primjenjuje kada se dodjeljuju ugovori u sljedećim slučajevima:

- nabavka roba i usluga od strateške važnosti za odbrani i sigurnost Bosne i Hercegovine (oružje, vojna oprema, roba dvojne i posebne namjene za potrebe odbrambeno-sigurnosnih institucija),
- nabavka opreme za vojne, policijske i obavještajno-sigurnosne snage Bosne i Hercegovine koje se šalju van teritorije Bosne i Hercegovine u cilju izvršavanja misija podrške miru i drugim aktivnostima u inozemstvu,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- neophodna nabavka roba i usluga koje su potrebne prilikom angažovanja odbrambeno-sigurnosnih snaga na pomoći civilnim organima u slučaju prirodnih nesreća i katastrofa, s ciljem efikasnog i sigurnog izvršenja misije,
- nabavka opreme za deminerske aktivnosti.

Pravilnik između ostalog:

- utvrđuje obaveznost primjene prilikom nabavke specifičnih roba i usluga iz oblasti odbrane i sigurnosti,
- utvrđuje definicije i pojmove,
- definiše primjenu odredbi ZJN i podzakonskih akata,
- definiše izuzeća od primjene, mješovite ugovore, zaštitu sigurnosti povjerljivih informacija u toku postupka, postupke, način provjere kvalifikacija kandidata/ponuđača, dokaze kojima ponuđači dokazuju svoju kvalifikovanost, kriterije za dodjelu ugovora, posebne uslove za izvršenje ugovora, imenovanje i rad komisije za nabavke, pripremu tehničke specifikacije, postupak pravne zaštite, način podnošenja izvještaja i objavljivanja obavještenja, te vođenje posebnog registra ugovora koji se dodjeljuju u skladu sa Pravilnikom.

Pravilnik o obuci ovlaštenih predavača („SG BiH“, broj: 62/15) donesen je na osnovu člana 92. stav (3) tačka i) ZJN kojim je propisano da je jedna od nadležnosti AJN organizovanje i održavanje obuka za ovlaštene predavače i službenike za javne nabavke, objavljivanje informacija u vezi s obukama, te priprema priručnika i drugih pratećih materijala za profesionalni razvoj u oblasti javnih nabavki u skladu s podzakonskim aktom koje donosi Vijeće ministara BiH. Pravilnik je donesen jer je neophodno precizno i jasno definisati organizovanje i održavanje obuka za ovlaštene predavače iz oblasti javnih nabavki, te precizirati koja znanja u vezi sa cjelokupnim sistemom javnih nabavki u Bosni i Hercegovini treba da posjeduje ovlašteni predavač, kao i ostale uslove za sticanje statusa ovlaštenog predavača.

Pravilnik propisuje:

- način organizovanja i provođenja obuka i usavršavanja za ovlaštene predavače,
- uslove za izdavanje i obnavljanje sertifikata ovlaštenog predavača,
- definiše ko se smatra ovlaštenim predavačem,
- koje uslove treba da ispunjava da bi stekao status ovlaštenog predavača u smislu radnog iskustva, stručnih znanja i položenog ispita i dužnosti ovlaštenog predavača,
- definiše način sticanja statusa ovlaštenog predavača za nove kandidate,
- nadležnost AJN za provođenje obuke ovlaštenih predavača u cilju osposobljavanja polaznika za uspješno, profesionalno i kvalitetno provođenje programa obuke u oblasti javnih nabavki,
- obavezu objavljivanja na Portalu javnih nabavki popisa ovlaštenih predavača,
- uslove koje polaznici moraju ispunjavati za pohađanje obuke,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- način provođenja obuke ovlaštenih predavača u skladu sa Nastavnim programom koji donosi AJN,
- način polaganja ispita i izdavanje certifikata ovlaštenog predavača od strane AJN,
- definiše izdavanje certifikata u posebnim slučajevima.

Direktor AJN, članovi URŽ-a, magistri i doktori nauka iz oblasti javnih nabavki dobijaju status ovlaštenih predavača na lični zahtjev, uz dokumentaciju koju prilažu kao dokaz da ispunjavaju navedene uslove. Predviđeno je da su lica koja imaju najmanje dvije godine radnog iskustva na upravnim i stručnim poslovima praćenja primjene ZJN u AJN ili u URŽ-u oslobođena obuke za ovlaštene predavače. Pravilnik utvrđuje mogućnost provođenja obuke ovlaštenih predavača u sklopu relevantnih EU i međunarodnih programa i projekata, definiše obuku u fazi recertifikacije koju vrši AJN, trajanje obuke u fazi recertifikacije, te koja su lica oslobođena obuke za recertifikaciju. Pravilnik definiše na koji način ovlašteni predavač može izgubiti status ovlaštenog predavača, te da AJN odlučuje o gubitku statusa ovlaštenog predavača na prijedlog Komisije koja se saziva ad hoc od strane direktora AJN i čine je tri predstavnika AJN.

Pravilnik o uslovima i načinu korištenja e-aukcije („SG BiH“, broj: 66/16) donesen je na osnovu člana 123. ZJN. Pravilnik uvodi mogućnost okončanja postupka javne nabavke e-aukcijom, gdje se, nakon podnošenja ponuda i njihove početne ocjene od strane ugovornog organa, ponuđačima daje mogućnost ponude novih (nižih) cijena ili poboljšanja ponude na mjerljiv način.

Svrha Pravilnika je smanjivanje troškova javnih sredstava, poticaj konkurencije, što zajedno osigurava bolju vrijednost za novac, kao i povećavanje transparentnosti postupka javne nabavke kao jednog od osnovnih principa na kojima se temelji javna nabavka. E-aukcija ima potencijal da da značajnija poboljšanja učinkovitosti pojedinačnih postupaka javnih nabavki, cjelokupnog sistema javnih nabavki, odnosno djelovanja tržišta javnih nabavki.

Obaveznost primjene e-aukcije u postupcima javne nabavke je predviđena na način da je primjena e-aukcije u 2016. godini bila opciona za ugovorne organe, dok je 30 % postupaka javne nabavke sa kriterijem za dodjelu ugovora najniža cijena u 2017. godini potrebno okončati e-aukcijom, potom u 2018. godini 50% postupaka javne nabavke i u 2019. godini 80% postupaka. Od 01.01.2020. godine svi postupci javne nabavke sa kriterijem najniža cijena moraju biti okončani e-aukcijom.

Pravilnik o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II Dio B ZJN-a o javnim nabavkama („SG BiH“, broj: 66/16) donesen je na osnovu člana 8. stav (2) ZJN. Usluge koje su utvrđene u Aneksu II Dio B ZJN su po svojoj prirodi specifične i upravo iz tog razloga su i izdvojene kao takve, te je za nabavku istih dozvoljen poseban, fleksibilniji režim. Fleksibilniji režim podrazumijeva da se za nabavku ovih usluga ne primjenjuju postupci propisani ZJN, nego se primjenjuje poseban postupak propisan Pravilnikom. U ovom postupku se ne objavljuje obavještenje o nabavci, nego se

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

objavljuje poziv na web stranici ugovornog organa. Pravilnik daje mogućnost da se za nabavku ovih usluga čija vrijednost na godišnjem nivou ne prelazi 6.000,00 KM umjesto postupka propisanog Pravilnikom primjeni direktni sporazum, odnosno da se za nabavku ovih usluga čija vrijednost na godišnjem nivou ne prelazi 50.000,00 KM umjesto postupka propisanog Pravilnikom primjeni konkurentski zahtjev za dostavu ponuda propisan ZJN. Pravilnik definiše pravila koja se primjenjuju prilikom nabavke usluga iz Aneksa II Dio B ZJN, te daje mogućnost primjene postupaka javne nabavke iz Poglavlja V (direktni sporazum i konkurentski zahtjev za dostavu ponuda), dalje definiše da se odredbe Pravilnika primjenjuju na nabavku ostalih usluga koje nisu specificirane Aneksom II Dio A i C ZJN, utvrđuje poštovanje principa javnih nabavki, razmatranje ponuda svih ponuđača koji dostave svoje ponude po pozivu, nediskriminaciju ponuđača, te nabavku usluge po principu „vrijednost za novac“. Također se utvrđuje obaveza dokumentovanja u postupku nabavke usluga iz Aneksa II Dio B ZJN, kao i mogućnosti odabira više ponuđača za isti predmet nabavke (npr. hotelske usluge u zemlji i inostranstvu ili usluge stručnog usavršavanja). Pravilnik predviđa da se ugovori mogu zaključiti za jednokratnu nabavku ili kao sukcesivna isporuka po potrebi ugovornog organa, definiše tehničke specifikacije u skladu sa članom 54. ZJN, mogućnost osnivanja komisije za nabavke. Pravilnik opisuje tok postupka nabavke, obavezne elemente poziva, fakultativne elemente poziva i to na način da se fakultativno mogu u poziv ugraditi elementi koji zavise od predmeta nabavke. Tamo gdje je primjereno utvrđuje se kriterij za ocjenu ponuda, dok za određene predmete nabavke nije primjereno utvrđivati kriterij za ocjenu ponuda. Pravilnik predviđa fakultativnu ocjenu od strane ugovornog organa koje kvalifikacione uslove će postaviti za svaku konkretnu nabavku, odnosno data je mogućnost da primjeni kvalifikacione kriterije, ali ne i obavezu. Pravilnik također definiše mogućnost vođenja pregovora, te ukoliko su predviđeni, kako se provode. Ostavljeno je na dispoziciju ugovornom organu kada i za koje predmete nabavke će predvidjeti pregovore. U slučaju da je predviđeno pregovaranje, obavezno se formira komisija za nabavke. Pravilnik definiše ocjenu ponuda u skladu sa zahtjevima koje je ugovorni organ postavio u pozivu za ponudu, te da se ocjena ponuda u slučaju da je bilo predviđeno vođenje pregovora donosi nakon okončanja pregovora. Pravilnik definiše mogućnost objave dobrovoljnog ex-ante obavještenja o transparentnosti. U slučaju da se objavi ovo obavještenje, svi potencijalni ponuđači mogu izjavljivati žalbu, najkasnije deset dana od dana objave ovog obavještenja. Nakon isteka navedenog roka potencijalni ponuđači gube pravo izjavljivanja žalbe na obavještenje o dodjeli ugovora. Pravilnik utvrđuje primjenu pravne zaštite u postupku nabavke usluga iz Aneksa II Dio B ZJN. U slučaju da ugovorni organ za nabavku ovih usluga primjeni direktni sporazum, nema mogućnosti izjavljivanja žalbe. Pravilnik utvrđuje obavezu ugovornog organa da objavi obavještenje o dodjeli ugovora, odnosno objavljuje se obavještenje o dodjeli svih ugovora u toku jedne godine, i to najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Pravilnik o praćenju postupaka javnih nabavki („SG BiH“, broj: 72/16) donesen je na osnovu člana 92. ZJN, odnosno uspostavljanje sistema praćenja postupaka javnih nabavki jedna je od nadležnosti AJN. Redovni godišnji izvještaji Evropske komisije o Bosni i Hercegovini naglasili su potrebu za daljim jačanjem uloge praćenja AJN, odnosno za daljim jačanjem sistema praćenja.

Pravilnik između ostalog:

- definiše uspostavu sistema praćenja postupaka javne nabavke,
- daje definiciju praćenja,
- propisuje nadležnosti AJN,
- definiše izvore praćenja, kriterije na osnovu kojih se provodi praćenje, procijenjenu vrijednost nabavke kod praćenja, težinu počinjene nepravilnosti u odnosu na principe javnih nabavki,
- definiše posredni značaj praćenja konkretne nabavke sa prethodnim i budućim nabavkama, te eventualnim ponavljanjem nepravilnosti kod istog ugovornog organa,
- definiše postupak pokretanja praćenja, vršenje praćenja unutar AJN, postupanje AJN u slučaju kada se na osnovu izvora praćenja utvrdi da je došlo do povrede ZJN i podzakonskih akata, postupanje ugovornog organa po dopisu AJN, postupanje po utvrđenim nepravilnostima u postupku praćenja, edukativne preporuke u sklopu redovnog godišnjeg izvještaja o izvršenim praćenjima javnih nabavki, inkorporisanje praćenja javnih nabavki u sistem obuka iz oblasti javnih nabavki u Bosni i Hercegovini koje vrše ovlašteni predavači javnih nabavki, internu koordinaciju u AJN u postupcima praćenja, eksternu koordinaciju sa nadležnim uredima za reviziju i drugim zainteresovanim stranama u postupcima praćenja, vođenje službene evidencije praćenja u AJN, te obavezu podnošenja godišnjeg izvještaja o izvršenim praćenjima Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.

Pravilnik o obuci službenika za javne nabavke („SG BiH“ broj: 08/18) donesen je na osnovu člana 92. stav (3) tačka i) ZJN kojim je propisano da je jedna od nadležnosti AJN organizovanje i održavanje obuka za ovlaštene predavače i službenike za javne nabavke, objavljivanje informacija u vezi s obukama, te priprema priručnika i drugih pratećih materijala za profesionalni razvoj u oblasti javnih nabavki u skladu s podzakonskim aktom koje donosi Vijeće ministara BiH. Pravilnik je donesen jer je neophodno precizno i jasno definisati organizovanje i održavanje obuka za službenike za javne nabavke u cilju sticanja neophodnih vještina za efikasno trošenje javnih sredstava, te u konačnici i profesionalizacije poslova javnih nabavki.

Pravilnik utvrđuje:

- način organizovanja i održavanja obuka službenika za javne nabavke,
- cilj obuke u smislu sticanje znanja, vještina i sposobnosti službenika za javne nabavke u postupcima javnih nabavki, u cilju efikasnog, ekonomičnog i transparentnog trošenja javnih sredstava,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- uslove za pristupanje obuci,
- program obuke,
- provođenje obuke,
- provjeru znanja,
- izvještaj o održanoj obuci.

Prilog Pravilnika je Program obuke službenika za javne nabavke koji je osmišljen u obliku predavanja i vježbi čime se polaznicima prenose znanja u cilju razvoja vještina vezanih za oblast javnih nabavki. Program obuke utvrđen je u trajanju od 30 nastavnih sati, pri čemu se nastavnim satom smatra izvođenje nastave (predavanja) u trajanju od 45 minuta. Minimalno 30% sadržaja predviđenog nastavnim programom obavezno se provodi kroz vježbe, studije slučaja, primjere iz prakse i sl.

Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („SG BiH“, br. 90/14 i 20/15) doneseno je na osnovu čl. 53., 55., 57., 58., 66., 67. i 88. ZJN.

Uputstvo utvrđuje:

- sadržaj tenderske dokumentacije i način izrade,
- definiše kako se utvrđuje količina predmeta nabavke kod ugovora o javnoj nabavci i kod okvirnog sporazuma,
- definiše sadržaj obrasca za cijenu ponude, te način ispunjavanja istog,
- utvrđuje način određivanja cijene ponude,
- utvrđuje način određivanja minimalnih zahtjeva sposobnosti kandidata ili ponuđača,
- definiše način pripreme ponude, sadržaj ponude, obaveze ponuđača u slučaju kada je dozvoljeno dostavljanje alternativne ponude, način dostave ponude, način dostave dokumenata koji su zajednički za više lotova,
- utvrđuje način dostavljanja izmjena i/ili dopuna ponude i odustajanje od ponude, način iskazivanja cijene ponude, obavezu sačinjavanja zapisnika o zaprimanju ponuda,
- definiše ko obavlja pregled i ocjenu ponuda,
- utvrđuje način provjere računske ispravnosti ponude, te slučajeve u kojima se obavezno zahtijeva objašnjenje neprirodno niske cijene ponude,
- propisuje sadržaj zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, sadržaj zapisnika o ocjeni zahtjeva za učešće u ograničenom postupku javne nabavke, pregovaračkom postupku sa objavom obavještenja o nabavci i takmičarskom dijalogu, te sadržaj zapisnika o pregledu i ocjeni inicijalnih i/ili konačnih ponuda u pregovaračkom postupku javne nabavke bez objave obavještenja.

Sastavni dio Uputstva su: obrazac za ponudu, obrazac za cijenu ponude, izjava o ispunjenosti uslova iz člana 45. stav (1) tač. a) do d) ZJN-a, izjava o ispunjenosti uslova iz člana 47. stav (1) tač. a) do d) ZJN, izjava o ispunjenosti uslova iz člana 50. stav (1) tač. c), d), e) i g) ZJN, izjava o ispunjenosti uslova iz člana 51. stav (1) tač. c), d) i f) ZJN, te izjava o sukobu interesa iz člana 52. ZJN.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Uputstvo o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „e-Nabavke“ („SG BiH“, br. 90/14 i 53/15) doneseno je na osnovu člana 36. stav (2) ZJN koji propisuje da se obavještenja o nabavci, dodjeli ugovora, poništenju postupka javne nabavke, dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti i prethodno informacijsko obavještenje kao i sažetak obavještenja o nabavci na engleskom jeziku, pripremaju i šalju na objavljivanje elektronski, u formi, na način i u rokovima koji se definišu podzakonskim aktom koji donosi AJN, te na osnovu člana 75. stav (1) ZJN koji propisuje obavezu ugovornih organa da AJN dostavljaju izvještaje o otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku s objavom ili bez objave obavještenja, konkursu za izradu idejnog rješenja, takmičarskom dijalogu, konkurentskom zahtjevu za dostavu ponuda i direktnom sporazumu, kao i u slučaju dodjele ugovora na čiju dodjelu se primjenjuje poseban režim (ugovori o nabavci usluga iz Aneksa II Dio B ZJN, ugovori u oblasti odbrane i sigurnosti, ugovori koje dodjeljuju diplomatsko-konzularna predstavništva i misije Bosne i Hercegovine), te ugovora koji su izuzeti od primjene ZJN.

Uputstvom se između ostalog:

- navodi šta je informacioni sistem „e-Nabavke“, te koje su njegove mogućnosti,
- definiše korisnike sistema,
- propisuje postupak registracije u sistem,
- definiše obaveze i prava AJN u vezi sa sistemom,
- propisuje način upisa ispravki i promjene podataka u sistem,
- navodi mogućnost da privredni subjekti mogu samostalno unositi u sistem podatke u cilju promocije i prezentacije,
- navodi vrste obavještenja, način i rokove objavljivanja,
- utvrđuje sadržaj obavještenja,
- definiše objavljivanje tenderske dokumentacije u sistemu „e-Nabavke“,
- definiše postavljanje zahtjeva za pojašnjenjem tenderske dokumentacije i odgovora s pojašnjenjem,
- utvrđuje način vršenja izmjena i dopuna tenderske dokumentacije u sistemu,
- utvrđuje postepeno uvođenje obaveze objavljivanja tenderske dokumentacije u sistemu za sve postupke za koje se objavljuje obavještenje o nabavci,
- utvrđuje način preuzimanja tenderske dokumentacije u sistemu,
- propisuje dostupnost zahtjeva za pojašnjenjem tenderske dokumentacije i odgovora s pojašnjenjem svim kandidatima odnosno ponuđačima koji su preuzeli tendersku dokumentaciju u sistemu „e-Nabavke“,
- propisuje način i rok za dostavljanja izvještaja,
- utvrđuje da za postupke javne nabavke za koje se objavljuje obavještenje o dodjeli ugovora, sistem „e-Nabavke“ generiše izvještaj iz obavještenja,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- utvrđuju uslovi za korištenje sistema „e-Nabavke“, te da će se način i uslovi plaćanja za objavu obavještenja u sistemu „e-Nabavke“ regulisati posebnim pravilnikom,
- propisuje sadržaj sažetaka obavještenja.

Uputstvo o načinu vođenja zapisnika o otvaranju ponuda („SG BiH“, broj: 90/14) doneseno je na osnovu člana 63. stav (5) ZJN. Navedenim članom ZJN propisano je da se rezultati postupka javnog otvaranja ponuda unose u zapisnik koji obavezno sadrži sve elemente iz stava (4) ovog člana. Formu zapisnika propisuje AJN podzakonskim aktom. Stoga je donesen ovaj podzakonski akt koji propisuje da zapisnik o otvaranju ponuda obavezno sadrži: naziv ponuđača, ukupnu cijenu navedenu u ponudi, popust naveden u ponudi koji mora biti posebno iskazan (ako popust nije posebno iskazan, smatra se da nije ni ponuđen), te potkriterije koji se vrednuju u okviru kriterija ekonomski najpovoljnije ponude. Uputstvo također sadrži obrazac zapisnika o otvaranju ponuda.

Uputstvo o uspostavljanju i vođenju sistema kvalifikacije („SG BiH“, broj: 96/14) doneseno je na osnovu člana 85. ZJN koji propisuje da se uspostavljanje sistema kvalifikacije definiše podzakonskim aktom. Uputstvo predstavlja jasnije i preciznije definisanje sistema kvalifikacije koji mogu koristiti sektorski ugovorni organi, odnosno organi koji obavljaju djelatnosti na području vodosnabdijevanja, energetike (plin, toplotna i električna energija, istraživanje i vađenje nafte, plina, uglja i ostalih čvrstih goriva), prometa (transportne usluge, zračne, pomorske i riječne luke) i poštanskih usluga.

Uputstvo između ostalog;

- definiše sistem kvalifikacije na način da isti predstavlja sredstvo za formiranje i vođenje liste kandidata koji zadovoljavaju kvalifikacione kriterije i pravila tokom perioda trajanja sistema kvalifikacije, a koji se može koristiti kao pretkvalifikaciona faza ograničenog postupka ili pregovaračkog postupka s objavom obavještenja o nabavci,
- utvrđuje područje primjene sistema kvalifikacije na način da se isti odnosi na robe, usluge i radove za kojima sektorski ugovorni organ ima potrebu na učestaloj ili redovnoj osnovi s ciljem skraćivanja vremenskih rokova za dodjelu ugovora, te da se isti može odnositi na zasebne predmete nabavke ili lotove, što mora biti naznačeno u obavještenju o postojanju sistema kvalifikacija ili u dokumentaciji koja se tiče sistema kvalifikacija,
- definiše nivoe kvalifikacije koji predstavljaju različite stepene složenosti koji mogu postojati za određeni predmet nabavke, te shodno tome i kvalifikacioni kriteriji moraju odgovarati tom stepenu složenosti, odnosno nivou kvalifikacije,
- definiše proceduralna pravila za uspostavu i vođenje sistema kvalifikacije, počev od donošenja odluke o uspostavljanju i vođenju sistema kvalifikacije,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

pa do uspostave i ažuriranja liste kandidata tokom perioda trajanja sistema kvalifikacije,

- definiše formu uspostavljanja sistema kvalifikacije u vidu odluke o pokretanju sa obaveznim elementima koji je čine,
- utvrđuje obavještenje o uspostavljanju sistema kvalifikacije sa podacima koji ga čine, a kojim se zainteresovani kandidati pozivaju da dostave zahtjeve za kvalifikaciju,
- utvrđuje dokumentaciju koja se odnosi na sistem kvalifikacije sa podacima i informacijama koje sadrži, a koji su kandidatima neophodni za dostavu zahtjeva za kvalifikaciju,
- definiše pravila za upis u sistem kvalifikacije,
- definiše slučajeve u kojima kandidatima prestaje, odnosno kada im se osporava kvalifikacija,
- definiše pravnu zaštitu u sistemu kvalifikacije.

Uputstvom je određena upotreba sistema kvalifikacije kao predkvalifikacijske faze ograničenog ili pregovaračkog postupka s objavom obavještenja o nabavci, nakon čega se u narednim fazama provode navedeni postupci kada sektorski ugovorni organ ima potrebu za predmetom nabavke koji je predmet sistema kvalifikacije.

Uputstvo o uslovima i načinu na koji sektorski ugovorni organ dodjeljuje ugovore povezanom preduzeću, poslovnom partnerstvu ili sektorskom ugovornom organu koji je sastavni dio poslovnog partnerstva („SG BiH“, broj: 97/14) doneseno je na osnovu člana 86. stav (2) ZJN koji određuje da se uslovi i način na koji se dodjeljuju ugovori povezanom preduzeću, poslovnom partnerstvu ili sektorskom ugovornom organu definišu podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH. Uputstvo propisuje da sektorski ugovorni organi mogu dodjeljivati ugovore povezanom preduzeću, poslovnom partnerstvu ili sektorskom ugovornom organu koji je sastavni dio poslovnog udruženja pod uslovima i načinom utvrđenim uputstvom. Uputstvo definiše povezano društvo i poslovno udruženje u skladu sa zahtjevima iz pozitivnih propisa o računovodstvu i reviziji u Bosni i Hercegovini, te Zakona o privrednim društvima FBiH i Zakona o privrednim društvima RS.

Uputstvo također:

- utvrđuje uslove za primjenu izuzeća od primjene odredbi ZJN ako ugovor o javnoj nabavci zaključuje sektorski ugovorni organ sa povezanim društvom, ili poslovno udruženje sa društvom povezanim sa jednim od sektorskih ugovornih organa unutar poslovnog udruženja,
- utvrđuje uslove za izuzeće od primjene ZJN za ugovore o javnoj nabavci koji se dodjeljuju unutar poslovnog udruženja,
- definiše uslove ugovora na način da je propisano da ugovori na koje se odnosi Uputstvo nisu ugovori na neodređeni vremenski period, te propisuje obavezu ugovornog organa da raskine ugovor u slučaju da ugovorna strana prestane ispunjavati uslove i zahtjeve propisane Uputstvom,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- određuje pravila koja se tiču podugovaranja u ugovoru koji sektorski ugovorni organi dodjeljuju povezanom preduzeću, poslovnom partnerstvu ili sektorskom ugovornom organu,
- propisuje koje podatke su sektorski ugovorni organi dužni da čuvaju u pismenoj formi, a u skladu sa Zakonima Bosne i Hercegovine koji se odnose na arhiviranje,
- propisuje dužnost sektorskog ugovornog organa da AJN dostavi izvještaj koji sadrži podatke za prethodnu godinu, a u vezi sa spiskom ugovora dodijeljenih povezanom preduzeću, poslovnom partnerstvu ili sektorskom ugovornom organu, nazivom povezanog društva ili poslovnog udruženja koji je u pitanju, prirodom i vrijednosti ugovora, te vrstom odnosa između povezanog društva ili poslovnog udruženja kojem se dodjeljuje ugovor.

Uputstvo o objavi osnovnih elemenata ugovora („SG BiH“, broj: 56/15) doneseno je na osnovu člana 75. stav (2) ZJN koji propisuje da je ugovorni organ dužan na svojoj internet stranici, ako je ima, objaviti osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora, na način i u formi koji podzakonskim aktom propisuje Vijeće ministara BiH. Uputstvo je doneseno zbog potrebe za povećanjem stepena transparentnosti, koji je jedan od osnovnih principa javnih nabavki, i to u fazi nakon zaključenja ugovora o javnoj nabavci. Naime, nakon što ugovorni organ zaključi ugovor poslije provedenog postupka javne nabavke, uslovi iz tenderske dokumentacije, kao i iz ponude izabranog ponuđača ne mogu se mijenjati, osim ukoliko je predviđena promjenjiva cijena. Stoga je potrebno da ugovorni organ javno objavi elemente zaključenog ugovora i sve eventualne izmjene na svojoj internet stranici, kako bi se moglo vidjeti da li se ugovor realizuje u skladu sa uslovima iz postupka javne nabavke na osnovu kojeg je zaključen.

Uputstvo također:

- utvrđuje obavezu ugovornih organa da objave osnovne elemente ugovora i okvirnog sporazuma, kao i izmjene ugovora, za sve postupke javne nabavke u formi (po obrascu), sa sadržajem i na način utvrđen Uputstvom,
- utvrđuje sadržaj obrasca praćenja realizacije ugovora, razlike u sadržaju obrasca kada je u pitanju okvirni sporazum, ugovor za neprioritetne usluge i ugovori koje dodjeljuju diplomatsko-konzularna predstavništva i misije Bosne i Hercegovine, te rok za objavu obrasca,
- utvrđuje obavezu ažuriranja podataka, period u kojem se obavezno vrši ažuriranje, kao i minimalan period u kojem podaci iz sadržaja obrasca moraju biti dostupni na internet stranici ugovornog organa, te izuzeća od primjene Uputstva.

Odluka o korištenju Jedinственог рјечника јавних набавки („SG BiH“, broj: 54/15) donesena je na osnovu člana 38. ZJN koji propisuje obavezu ugovornog organa da se u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji, prilikom opisa predmeta

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

nabavke, pozove na oznake i nazive iz Jedinstvenog rječnika javne nabavke. Jedinstveni rječnik javnih nabavki sadrži brojčane oznake uz opis robe, usluga i radova koji čine predmet nabavke, te kao pomoćno sredstvo na određeni način unificira definisanje predmeta javnih nabavki.

Odluka između ostalog:

- definiše uvođenje i korištenje Jedinstvenog rječnika javnih nabavki, te da je Jedinstveni rječnik javnih nabavki sastavni dio Odluke,
- definiše sadržaj Jedinstvenog rječnika javnih nabavki, na način da pojašnjava šta čini strukturu brojčanih oznaka,
- utvrđuje dužnost ugovornih organa da u postupcima javnih nabavki koriste Jedinstveni riječnik javnih nabavki, i to kao pomoćno sredstvo, te da će AJN donijeti posebne smjernice kako da postupaju ugovorni organi prilikom korištenja Jedinstvenog riječnika javnih nabavki.

Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg¹ („SG BiH“, broj: 83/16 i 54/19) donesena je na osnovu člana 67. ZJN. Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg donesena je u cilju zaštite, razvoja i obnove domaće privrede, te povećanja konkurentnosti domaćih proizvođača (i ponuđača) na otvorenom i konkurentnom tržištu javnih nabavki, uz istovremeno poštivanje CEFTA Sporazuma (Sporazum o slobodnoj trgovini u Centralnoj Evropi) u pogledu jednakog tretmana ponuđača iz zemalja potpisnica ovog sporazuma.

Odluka predviđa primjenu preferencijalnog faktora na cijene domaćih ponuda koje ispunjavaju uslove propisane Odlukom, u sljedećim procentima:

- 15% u postupcima javnih nabavki kod kojih je objavljeno obavještenje o nabavci ili upućen poziv kandidatima/ponuđačima za postupke koji nemaju obavještenje o nabavci u 2015. i 2016. godini,
- 10% u postupcima javnih nabavki kod kojih je objavljeno obavještenje o nabavci ili upućen poziv kandidatima/ponuđačima za postupke koji nemaju obavještenje o nabavci u 2017. i 2018. godini,
- 5% u postupcima javnih nabavki kod kojih je objavljeno obavještenje o nabavci ili upućen poziv kandidatima/ponuđačima za postupke koji nemaju obavještenje o nabavci u 2019. i do 01.06.2020. godine.

Preferencijalni faktor primjenjuje se isključivo u svrhu poređenja ponuda. Uslovi koje domaća ponuda mora ispuniti da bi podlijegala primjeni preferencijalnog faktora su da je ponuđač sa sjedištem u Bosni i Hercegovini i registrovan u skladu sa Zakonima u Bosni i Hercegovini i da najmanje 50% ukupne vrijednosti od roba koje nudi ima porijeklo iz Bosne i Hercegovine, a u slučaju ugovora o uslugama i radovima, da

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

angažuje najmanje 50% radne snage za izvršenje ugovora rezidente iz Bosne i Hercegovine.

Odluka daje preferencijalni tretman i grupi ponuđača koja se sastoji od ponuđača iz zemalja potpisnica CEFTE i barem jednog ponuđača iz Bosne i Hercegovine, pod uslovom da takva grupa ponuđača u slučaju ugovora o nabavkama roba, nudi najmanje 50% ukupne vrijednosti od ponuđenih roba čije je porijeklo iz Bosne i Hercegovine, a u slučaju ugovora o uslugama i radovima, angažuje najmanje 50% radne snage za izvršenje ugovora rezidente iz Bosne i Hercegovine.

Odluka isključuje primjenu preferencijalnog faktora u odnosu na zemlje potpisnice CEFTA-e samo u situaciji kada ponuđači iz CEFTA-e nude robu iz zemalja potpisnica CEFTA-e ili radnu snagu koji su rezidenti zemalja potpisnica CEFTA-e.

Odluka nije u suprotnosti sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropskih zajednica i njihovih članica, koji tretira ugovore o javnim nabavkama i članom 74. stav (4) kojim je utvrđeno:

“Društvima zajednice koja nisu osnovana u Bosni i Hercegovini biće omogućen pristup postupcima za dodjelu ugovora o javnim nabavkama u Bosni i Hercegovini uz tretman ne manje povoljan od tretmana koji se daje preduzećima iz Bosne i Hercegovine, najkasnije 5 godina nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma. Bosna i Hercegovina će u prijelaznom razdoblju od 5 godina osigurati postupno snižavanje postojećih preferencijala, tako što će preferencijalna stopa nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma iznositi 15% u prvoj i drugoj godini, 10% u trećoj i četvrtoj godini, te 5% u petoj godini.”

U cilju ublažavanja posljedica izazvanih pandemijom Korona virusa (COVID-19) i zaštite privrede Bosne i Hercegovine, u maju mjesecu 2020. godine donesena je **nova Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg** („SG BiH“, broj: 34/20). U skladu sa pomenutom Odlukom ugovorni organ je obavezan prilikom obračuna cijena ponuda, **isključivo u svrhu poređenja ponuda**, umanjiti cijene domaćih ponuda za preferencijalni faktor domaćeg **od 30%** u postupcima javnih nabavki kod kojih je objavljeno obavještenje o nabavci ili upućen poziv kandidatima/ponuđačima za postupke koji nemaju obavještenje o nabavci u periodu **od 01.06.2020. do 01.06.2021. godine**,

Domaće ponude su ponude koje podnose pravna ili fizička lica sa sjedištem u Bosni i Hercegovini i koja su registrirana u skladu sa zakonima u Bosni i Hercegovini i kod kojih, u slučaju ugovora o nabavkama roba, najmanje 50% ukupne vrijednosti od ponuđenih roba imaju porijeklo iz Bosne i Hercegovine, a u slučaju ugovora o uslugama i radovima, najmanje 50% radne snage za izvršenje ugovora su rezidenti iz Bosne i Hercegovine.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Preferencijalni tretman za ponuđače iz država potpisnica Sporazuma o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini (SEFTA 2006) primjenjivaće se skladu sa odredbama tog sporazuma.

Primjena preferencijalnog faktora je isključena u odnosu na ponude koje podnose pravna ili fizička lica sa sjedištem u državama potpisnicama SEFTE i koja su registrovana u skladu sa zakonima u državama potpisnicama SEFTE i kod kojih, u slučaju ugovora o nabavkama roba, najmanje 50% ukupne vrijednosti od ponuđenih roba imaju porijeklo iz država potpisnica SEFTE, a u slučaju ugovora o uslugama i radovima, najmanje 50% radne snage za izvršenje ugovora su rezidenti iz država potpisnica SEFTE.

Domaćom ponudom se smatra i ponuda koju podnosi grupa ponuđača koju čine pravna ili fizička lica sa sjedištem u državama potpisnicama SEFTE i koja su registrovana u skladu sa zakonima u državama potpisnicama SEFTE i najmanje jedno pravno ili fizičko lice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koje je registrovano u skladu sa zakonima u Bosni i Hercegovini, i kod kojih, u slučaju ugovora o nabavkama roba, najmanje 50% ukupne vrijednosti od ponuđenih roba imaju porijeklo iz Bosne i Hercegovine, a u slučaju ugovora o uslugama i radovima, najmanje 50% radne snage za izvršenje ugovora su rezidenti iz Bosne i Hercegovine.

3.3 OSNOVNI POJMOVI (GLOSAR TERMINA)

U članu 2. ZJN definisani su pojmovi koji se koriste u istom, a imaju sljedeća značenja:

- a) **Ugovor o javnoj nabavci** je ugovor s finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa i ima za cilj nabavku robe, usluga ili izvođenja radova u okviru značenja ZJN. ZJN je dalje definisao šta koji od ovih ugovora obuhvata, a više o istom vidjeti u tački 4.6.1 Priručnika;
- b) **Ugovorni organ** – Upošteno govoreći, ugovorni organ je subjekt koji mora da postupa po ZJN-u (i podzakonskim aktima) kada sprovodi nabavku roba, usluga ili radova koji su mu posredno ili neposredno potrebni za izvršavanje poslova i djelatnosti koji su u njegovoj nadležnosti i zbog kojih je osnovan. Međutim, potrebno je napraviti razliku između ugovornih organa koji posluju u tzv. „klasičnom sektoru“ i ugovornih organa koji posluju u tzv. „komunalnom sektoru“ (sektorski ugovorni organi).
 - ZJN u članu 4. definiše da su ugovorni organi koji posluju u „klasičnom sektoru“:
 - a) Svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na nivou kantona, grada ili opštine (u daljnjem tekstu: institucija vlasti na državnom, entitetskom ili lokalnom nivou);

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- b) Pravno lice koje je osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova:
 - 1) finansirano je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili
 - 2) nadzor nad upravljanjem vrši ugovorni organ definisan u tačkama a) i b), ili
 - 3) više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora su imenovani ili izabrani predstavnici ugovornih organa iz tačaka a) i b);
 - c) Asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili pravna lica definisani u tačkama a) i b).
- ZJN u članu 5. definiše ugovorne organe koji posluju u „komunalnom sektoru“ (sektorske ugovorne organe) kao ugovorne organe koji obavljaju djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, energetike, prometa i poštanskih usluga, i to:
- a) **Ugovorni organ iz člana 4. ZJN** kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ZJN;
 - b) **Privredno društvo** u kojem ugovorni organ ili više ugovornih organa ima ili može imati neposredan ili posredan prevladavajući uticaj na osnovu vlasništva, finansijskog udjela ili na osnovu propisa koji vrijede za društvo i koje obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ZJN, kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti. Preovladavajući uticaj u smislu ove tačke postoji u slučaju kada ugovorni organ direktno ili indirektno:
 - 1) ima natpolovičnu većinu osnovnog kapitala tog privrednog društva; ili
 - 2) ima natpolovičnu većinu glasova koji su povezani s ulozima u tom privrednom društvu; ili
 - 3) može imenovati više od polovine članova uprave, upravnog ili nadzornog odbora tog privrednog društva.
 - c) **Privredno društvo** koje na osnovu posebnog ili isključivog prava obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78. do 83. ZJN i kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti, a nije ugovorni organ u smislu ZJN ili privredno društvo u smislu stava (1) tačka b).

NAPOMENA: U slučaju da neku od djelatnosti definisanih u članu 5. ZJN obavlja više privrednih društava koja nisu obuhvaćena gore navedenim tačkama a), b) i c), Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na zahtjev AJN, a po zahtjevu odnosnog ugovornog organa, ocijeniće da li je relevantno tržište za datu djelatnost otvoreno za konkurenciju. U slučaju da je odlukom Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine to relevantno tržište proglašeno **otvorenim za konkurenciju**, privredno društvo koje obavlja konkretnu djelatnost **nije obavezno** primjenjivati ZJN za obavljanje te djelatnosti.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

c) Privredni subjekat je pravno ili fizičko lice, ili grupa takvih lica, koji na tržištu nude robe, usluge i/ili radove, a registrovani su za obavljanje predmetne djelatnosti, te mogu učestvovati u postupku javne nabavke, kao:

- Ponuđač koji je dostavio ponudu;
- Kandidat koji je dostavio zahtjev za učešće u ograničenom, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;
- Grupa kandidata/ponuđača (dva ili više kandidata/ponuđača) koji su dostavili zajednički zahtjev za učešće ili zajedničku ponudu;
- Dobavljač kojem je nakon postupka javne nabavke dodijeljen ugovor o javnoj nabavci.

d) Tenderska dokumentacija

Tenderska dokumentacija je dokumentacija koja sadrži minimum jasnih i odgovarajućih informacija u odnosu na izabrani postupak dodjele ugovora, a objavljuje je ili kandidatima/ponuđačima predstavlja ugovorni organ. Ova dokumentacija uključuje obavještenje o nabavci, poziv za dostavu zahtjeva za učešće/ponuda (početnih i konačnih), tehničke specifikacije, kriterije za kvalifikaciju i izbor najpovoljnije ponude, nacrt ili osnovne elemente ugovora i druge relevantne dokumente i objašnjenja. Za više informacija o tenderskoj dokumentaciji pogledati tačku 4.3 ovog Priručnika;

e) Otvoreni postupak

Otvoreni postupak je postupak u kojem svaki zainteresovani ponuđač može dostaviti ponudu. Za više informacija o otvorenom postupku pogledati tačku 6.1.1 ovog Priručnika;

f) Zahtjev za učešće

Zahtjev za učešće je pisani dokument koji privredni subjekat podnosi u prvoj fazi u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;

g) Pretkvalifikacija

Pretkvalifikacija je faza postupka u kojoj ugovorni organ, na osnovu kvalifikacionih kriterija definisanih u tenderskoj dokumentaciji, vrši izbor kvalifikovanih kandidata koji će se pozvati da dostave ponude u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;

h) Ograničeni postupak

Ograničeni postupak je postupak u kojem privredni subjekat može zahtijevati učešće i u kojem ugovorni organ nakon obavljene kvalifikacije poziva **sve** kvalifikovane kandidate da podnesu ponude. Za više informacija o ograničenom postupku pogledati tačku 6.1.2 ovog Priručnika.

i) Pregovarački postupak

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Pregovarački postupak je postupak u kojem ugovorni organ pregovara o uslovima ugovora s jednim ili više pozvanih ponuđača. Ovaj postupak može se provoditi sa ili bez prethodnog objavljivanja obavještenja o nabavci, isključivo prema uslovima utvrđenim u ZJN. Za više informacija o pregovaračkom postupku pogledati tačku 6.1.3 ovog Priručnika;

j) Takmičarski dijalog

Takmičarski dijalog je postupak u kojem svaki zainteresovani privredni subjekat može zatražiti da učestvuje u postupku, pri čemu ugovorni organ s učesnicima pozvanim u taj postupak vodi dijalog s ciljem razvijanja jednog ili više odgovarajućih rješenja koja mogu ispuniti njegove zahtjeve, i na osnovu kojih su izabrani ponuđači pozvani da podnesu ponude. Za više informacija o takmičarskom dijalogu pogledati tačku 6.1.4 ovog Priručnika;

k) Konkurs za izradu idejnog rješenja

Konkurs za izradu idejnog rješenja je postupak koji ugovornom organu omogućava da osigura, u oblastima prostornog uređenja, urbanizma, arhitekture i građenja ili obrade podataka, plan ili rješenje koje bira konkursna komisija u postupku javnog nadmetanja sa ili bez dodjele nagrada. Za više informacija o konkursu za izradu idejnog rješenja pogledati tačku 6.1.6 ovog Priručnika;

l) Ponuda

Ponuda je dokument koji podnosi ponuđač, pri čemu nudi isporuku robe, pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uslovima koje određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti:

- prihvatljiva - ako ispunjava sve uslove koji se traže tenderskom dokumentacijom;
- neprihvatljiva - ako ne ispunjava uslove koji se traže tenderskom dokumentacijom.

m) Alternativna ponuda

Alternativna ponuda je ponuda u kojoj se nude drugačije karakteristike predmeta ugovora u odnosu na one koje su navedene u tenderskoj dokumentaciji, pri čemu ta ponuda mora zadovoljiti minimalne uslove koje je postavio ugovorni organ;

n) Okvirni sporazum

Okvirni sporazum je sporazum između jednog ili više ugovornih organa i više dobavljača, zaključen u pisanom obliku, kojim se definišu uslovi pod kojim se mogu dodijeliti ugovori tokom određenog perioda, u skladu s predviđenom cijenom i, gdje je moguće, predviđenim količinama. U ovoj definiciji postoji vrlo ozbiljno odstupanje od definicije okvirnog sporazuma po Direktivama EU o javnim nabavkama. Naime, po Direktivama EU, okvirni sporazum je definisan kao sporazum koji zaključuju ugovorni organ (jedan ili više) i ekonomski operater (jedan ili više), sa svrhom da se ustanove uslovi pod kojima će se dodjeljivati ugovori u datom periodu (obično ne duže od

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

četiri godine). Prema definiciji iz ZJN okvirni sporazum je definisan kao sporazum između jednog ili više ugovornog organa, sa jedne strane, i više dobavljača, s druge strane. Da se primijetiti da se po ovoj definiciji okvirni sporazum ne može zaključiti sa jednim dobavljačem. Međutim, pomenuto odstupanje od definicije "korigovano" je članom 32. stav (1) Zakona, gdje je u posljednjoj rečenici ovog stava navedena mogućnost zaključenja okvirnog sporazuma i sa jednim dobavljačem ("Jedan ili više ponuđača s kojima će biti zaključen okvirni sporazum..."). Za više informacija o okvirnom sporazumu pogledati tačku 6.2.1 ovog Priručnika;

o) Ekskluzivno ili isključivo pravo

Ekskluzivno ili isključivo pravo je pravo na obavljanje djelatnosti iz člana 5. ZJN, koje nadležni organ u Bosni i Hercegovini posebnim zakonom, drugim propisom, ili odgovarajućim ugovorom dodijeli jednom ili više pravnih subjekata, što značajno utiče na mogućnost drugih subjekata da obavljaju te djelatnosti. Nosilac tog ekskluzivnog ili isključivog prava dužan je prilikom nabavke robe, usluga ili radova neophodnih za obavljanje tih djelatnosti, koje su dodijeljene kao ekskluzivno ili isključivo pravo, primjenjivati odredbe ZJN;

p) Jedinstveni rječnik javne nabavke (JRJN)

Jedinstveni rječnik javne nabavke (Common Procurement Vocabulary) referentna je nomenklatura koja se primjenjuje u postupku javne nabavke, a istovremeno osigurava usklađenost sa ostalim postojećim nomenklaturama;

r) Elektronsko sredstvo

Elektronsko sredstvo odnosi se na korištenje elektronske opreme za obradu i arhiviranje podataka koji se šalju, prenose i primaju žičanom ili radiovezom, optičkim ili drugim elektromagnetnim sredstvima;

s) Pisani ili u pismenoj formi

Pisani ili u pisanoj formi podrazumijeva svaki izraz koji se sastoji od riječi ili brojeva koji se mogu pročitati, umnožiti i naknadno saopštiti, a također i informacije koje se prenose i arhiviraju uz pomoć elektronskih sredstava, pod uvjetom da je sadržaj osiguran i da se potpis može identifikovati;

t) Lot (grupa)

Lot (grupa) je dio predmeta nabavke nastao kao rezultat dijeljenja predmeta nabavke u posebne, srodne cjeline, koje se kao takve označavaju u tenderskoj dokumentaciji.

3.4 OSNOVNI PRINCIPI JAVNIH NABAVKI

ZJN je u članu 3. propisao da je ugovorni organ dužan da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, u cilju

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom. Također je dodatno navedeno, da se opšti principi obavezno primjenjuju i poštuju i u postupku pravne zaštite.

Ova odredba navodi obavezu ugovornih organa da se prilikom trošenja javnih sredstava ponašaju potpuno transparentno i da u postupku javne nabavke primjenjuju opšte principe javnih nabavki koji se odnose na jednak tretman i nediskriminaciju među potencijalnim privrednim subjektima, da osiguraju pravičnu i aktivnu konkurenciju, a sve u kontekstu ostvarivanja generalnog cilja javnih nabavki koji se ogleda u najefikasnijem korištenju javnih sredstava.

Princip efikasne upotrebe javnih sredstava, poznat kao princip razmjene vrijednosti za novac, u suštini znači da se izbor najpovoljnije ponude mora zasnivati na upoređivanju troška u odnosu na dobijeni rezultat. Odluke koje ugovorni organi donose u javnim nabavkama moraju rezultirati:

- rješenjem kojim se dobija isti rezultat, ali uz manji trošak,
- rješenjem kojim se sa istim ili manjim troškom postiže bolji rezultat,
- rješenjem kojim se, iako uz veći trošak, postiže bolji rezultat, ali samo pod uslovom da takav bolji rezultat opravdava povećanje troškova.

3.4.1 Transparentnost

Osnovno pravilo u javnim nabavkama je da svaki postupak javne nabavke, osim pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci i postupka direktnog sporazuma, započinje objavom obavještenja o nabavci.

Obavještenje o nabavci ima za cilj da informiše privredne subjekte o ugovoru koji ugovorni organ ima namjeru dodijeliti u skorijoj budućnosti, na način da svim zainteresiranim privrednim subjektima pruži dovoljno informacija koje će im omogućiti da ocijene da li imaju interes za učešće u postupku javne nabavke, kako bi na vrijeme preduzeli odgovarajuće korake i dostavili zahtjev za učešće, odnosno ponudu. Obavještenje o nabavci u suštini predstavlja skup kratkih informacija koje su u skladu sa bitnim informacijama iz tenderske dokumentacije (što znači da ne smije biti nikakve razlike između informacija iz obavještenja o nabavci i informacija iz tenderske dokumentacije).

Privredni subjekti (i ostala javnost) moraju imati otvoren, jednostavan i praktičan pristup informacijama koje se nalaze u obavještenjima, tako da sva obavještenja o nabavci, dodjeli ugovora, poništenju postupka javne nabavke, dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti i prethodno informacijsko obavještenje kao i sažetak obavještenja o nabavci na engleskom jeziku, ugovorni organ objavljuje na jednom mjestu, na Portalu javnih nabavki. Sažetak svih obavještenja objavljuje se također na jednom mjestu, u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" (osim za postupak konkurentskog zahtjeva za koga se objavljuje samo obavještenje o nabavci i samo na Portalu javnih nabavki).

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Dakle, svaki privredni subjekt, građanin, novinar ili bilo koje drugo zainteresovano lice ima mogućnost da na Portalu javnih nabavki dođe do informacija o ugovorima o javnoj nabavci koji se planiraju dodijeliti, kao i onim ugovorima koji su već dodijeljeni.

Prema tome, princip transparentnosti zahtijeva od ugovornog organa da svim potencijalnim ponuđačima pruži sve informacije koje se tiču javnih nabavki, što znači da moraju da obavijeste ponuđača (i širu javnost) o planiranom postupku javne nabavke na način koji zavisi od vrste postupka koji se provodi, o provedenom postupku otvaranju ponuda ukoliko to predmetni postupak zahtijeva, te istovremeno omogućiti prisustvo ovlaštenih predstavnika ponuđača i drugih zainteresovanih strana na javnom otvaranju ponuda, da omogućiti uvid u ponude drugih ponuđača na način i u roku kako to ZJN predviđa, kao i odlukama donesenim u toku postupka javne nabavke, i konačno, o rezultatu postupka javne nabavke (dodjela ugovora/okvirnog sporazuma ili poništenje postupka).

3.4.2 Jednak tretman i nediskriminacija

Formalno gledano, između principa jednakog tretmana i nediskriminacije mogao bi se staviti znak jednakosti. Međutim, suštinski gledano, koncept jednakog tretmana i koncept nediskriminacije nisu isti. Prije svega, javne nabavke pretpostavljaju jednakost između privrednih subjekata. Jednak tretman je koncept koji zahtijeva da se „identične situacije tretiraju isto“ ili da se „različite situacije ne tretiraju isto“. U tom smislu, jednak tretman podrazumijeva da ugovorni organi neće uzimati u obzir različite sposobnosti privrednih subjekata kao njihovu prednost ili poteškoće privrednih subjekata kao njihov nedostatak, već će ih (pr)ocjenjivati samo na osnovu ponuda koje oni podnose u konkretnom postupku javne nabavke. Princip jednakog tretmana nudi objektivnu (pr)ocjenu ponuda i eliminiše sve što nije relevantno za utvrđivanje (ekonomske) efikasnosti ponuda u datom postupku javne nabavke.

Koncept jednakog tretmana zahtijeva još jednu definiciju obzirom da se u ovom kontekstu koncept jednakosti, pored naprijed navedenog jednakog tretmana, zasniva i na drugim elementima kao što su državljanstvo, porijeklo, spol, rasa, religija, i sl. Ovo je princip nediskriminacije koji predstavlja više nego jednostavno proširenje koncepta jednakog tretmana. On podrazumijeva da će bilo koji uslov za kvalifikovanost privrednih subjekata koji je zasnovan na državljanstvu, porijeklu, spolu, rasi, religiji, automatski proizvesti nejednak tretman, budući da će ti uslovi, po definiciji, praviti diskriminaciju protiv određene grupe (npr. stranih) privrednih subjekata. Međutim, dok diskriminacija u datom kontekstu uvijek proizvodi nejednak tretman, nejednak tretman ne proizvodi uvijek diskriminaciju. Praktično rečeno, različito tretiranje dva privredna subjekta iz iste države predstavljalo bi nejednak tretman, ali s obzirom da su oni istog državljanstva, to ne bi predstavljalo diskriminaciju.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

3.4.3 Pravična i aktivna konkurencija

Uspostavljanje i poštovanje principa pravične i aktivne konkurencije u javnim nabavkama je jedan od strateških pravaca na liniji ukupnog jačanja (domaće) privrede. Kada se uzme u obzir obim javnih nabavki, koje se u prosjeku u EU kreću oko 10-15 % GDP, postaje jasno je da su one racionalniji generator razvoja privrednih subjekata u odnosu na različite vrste pomoći, kao što su subvencije koje predstavljaju drugu mogućnost njihovog jačanja, ali na jedan potpuno netržišni (i vjerovatno kratkoročan) način.

Princip pravične i aktivne konkurencije uslovljava da postupci javnih nabavki moraju biti dostupni javnosti, a prije svega dostupni svim privrednim subjektima. Provođenje postupka javnih nabavki neupitno mora podstaknuti konkurenciju među privrednim subjektima, a sve u cilju postizanja što povoljnijih uslova za nabavku. Privrednim subjektima mora biti omogućeno da procijene svoju konkurentnost, odnosno svoje mogućnosti, ali im mora biti omogućeno i da imaju jednake šanse za dobijanje ugovora.

Kada otvoreni ili ograničeni postupak nije praktičan ili uopšte nije moguć, korištenje drugih (netransparentnih) postupaka treba biti konzistentno sa principom pravične i aktivne konkurencije, te provođenje i tih postupaka treba biti zasnovano na nediskriminatorskim i objektivnim kriterijima.

Izuzetno je bitno ovaj princip imati na umu u trenutku definisanja plana nabavki i predmeta javne nabavke, tehničkih specifikacija, kao i drugih zahtjeva ugovornih organa. U protivnom, ugovorni organ može ograničiti, ugroziti ili onemogućiti pravu konkurenciju među privrednim subjektima korištenjem diskriminatorskih uslova i specifikacija i/ili neopravdanim korištenjem netransparentnih postupaka. Primjena principa pravične i aktivne konkurencije je neophodna tokom cijelog lanca javne nabavke.

Obezbjedjivanje konkurencije je osnovni način obezbjeđenja ekonomske i efikasne upotrebe javnih sredstava. To u suštini znači da se ugovor o javnoj nabavci zaključuje posredstvom takmičenja, odnosno da se izbor najpovoljnije ponude vrši kroz postupak javne nabavke koji podrazumijeva konkurenciju. Samo kroz postupak koji omogućava fer tržišno takmičenje ugovorni organi mogu računati da će dobiti najbolji mogući odnos cijene i kvaliteta, kao i najbolje moguće uslove u pogledu realizacije ugovora o javnoj nabavci.

Dostupnost javnosti garantuje najširu moguću konkurenciju, omogućujući privrednim subjektima učešće u postupku javnih nabavki, čime se ugovornim organima u datom trenutku obezbjeđuje najveći mogući izbor. Održavanje pravične i aktivne konkurencije predstavlja ključno pitanje za postizanje ekonomskih i efikasnih rezultata nabavke, odnosno postizanje najboljeg odnosa uloženog i dobijenog.

This project is funded by
the European Union

*Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina*

*EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003
Contract Numb.: 404-271*

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

3.4.4 Efikasnost i ekonomičnost

Efikasnost predstavlja pravovremenu i kvalitetnu realizaciju konkretnog ugovora o javnoj nabavci i od velikog je javnog značaja jer od nje zavisi kako će svoje, povjerene im nadležnosti izvršavati ugovorni organi i kako će slijedom toga, i u kojoj mjeri, biti zadovoljene potrebe građana. Pravovremena i kvalitetna realizacija ugovora o javnoj nabavci pretpostavlja jednostavnu i brzu javnu nabavku (bez kašnjenja). Također, obavljanje poslova koji su u nadležnosti ugovornog organa može da ugrozi i neadekvatnost predmeta javne nabavke. Neadekvatnost se može posmatrati sa dva aspekta. Sa aspekta „nedovoljnog“ ili sa aspekta „pretjeranog“ npr. kvaliteta (ili obima). Posmatrano s prvog aspekta, nekvalitetni rezervni dijelovi mogu npr. ugroziti rad opreme. Posmatrano s drugog aspekta, neadekvatnost predmeta nabavke podrazumijeva nabavku onoga što po kvalitetu prevazilazi realne potrebe.

Ekonomičnost (ekonomska racionalnost), generalno gledano, svodi se na ostvarenje što boljeg ekonomskog rezultata minimalnim korištenjem raspoloživih resursa. Sa aspekta javnih nabavki, ekonomičnost se prije svega ostvaruje kroz najnižu cijenu. Međutim, to nekada nije dovoljno jer su za ostvarenje ekonomičnosti važni i drugi elementi koji se, po svom ishodu, mogu predstaviti kao utrošak javnih sredstava (operativni troškovi, troškovi eksploatacije opreme, i sl.). To bi značilo da najniža cijena nije uvijek najniža. U tom kontekstu je veoma važna faza realizacije ugovora o javnoj nabavci u kojoj se ne smije dozvoliti nastanak troškova koji će podrazumijevati dodatno trošenje javnih sredstava. Na primjer, nabavka opreme koja ima najnižu cijenu, ali visoke troškove korištenja i održavanja je ekonomski neracionalna, odnosno neekonomična.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

4 PROVOĐENJE POSTUPKA NABAVKE

4.1 GLAVNI ELEMENTI CIKLUSA NABAVKE

Proces javne nabavke čini ciklus operacija koje preduzimaju korisnici javnih sredstava (ugovorni organi) i sastoji se od 4 faze:

1. Faza planiranja nabavke
2. Faza sprovođenja nabavke – ocjenjivanja ponuda
3. Faza dodjele ugovora
4. Faza upravljanja ugovorom

Jednostavnije rečeno, ciklus nabavke obuhvata identifikaciju onoga šta je potrebno ugovornom organu i onoga ko to može da isporuči, određivanje i izbor „najbolje“ opcije nabavke, zaključivanje i upravljanje ugovorom. Ovaj ciklus se sastoji od 7 koraka, gdje se prvih 6 odnosi na aktivnosti koje ugovorni organ sprovodi do momenta dodjele ugovora, dok se sedmi korak odnosi na aktivnosti koje ugovorni organ mora da sprovede i ispoštuje nakon što dodjeli ugovor najpovoljnijem ponuđaču (objava obavještenja i izvještaja u propisanim rokovima, te pravilno arhiviranje dokumentacije).

Na sljedećoj slici prikazane su gore pomenute aktivnosti, a svaka od njih će se detaljno analizirati u nastavku.

4.2 4.2 FAZA I – POČETAK POSTUPKA NABAVKE

Neophodni koraci koji prethode samom sprovođenju postupka nabavke vezani su uglavnom za proces planiranja nabavke i obuhvataju korake i radnje koji se moraju

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

provesti u različitim odjelima unutar ugovornog organa kao priprema samog postupka nabavke.

Pripremna faza procesa nabavke se sastoji od sljedećih aktivnosti:

- Planiranje nabavke
- Donošenje odluke o pokretanju/izuzeću
- Određivanje postupka
- Komisija za nabavke
- Priprema obavještenja o nabavci i tenderske dokumentacije te tehničke specifikacije
- Objava obavještenja o nabavci, uz obavezu poštivanja vremenskih ograničenja u vezi s objavom obavještenja o nabavci i tenderske dokumentacije

4.2.1 Planiranje javne nabavke

Izrada plana nabavke predstavlja prvu fazu procesa javne nabavke i od uspješnosti ove faze zavisiće buduće aktivnosti u pogledu dodjele ugovora. Ugovorni organi često potcijene ovu fazu, što je velika pogreška. Ako se planiranje nabavke provede na pravi način, tada bi se i ostale faze trebale odvijati bez poteškoća, ali isto vrijedi i u suprotnom slučaju. Planom nabavke se određuje način upravljanja procesom nabavke, konkretne smjernice i zadaci nabavke. Na osnovu plana nabavke pokreću se planirani postupci nabavke prema dinamici pokretanja postupaka.

ZJN je u članu 17. definisao da **ugovorni organ može započeti postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavki ili kada ugovorni organ donese posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke.**

Ugovorni organ na svojoj internetskoj stranici **mora** objaviti plan nabavki čija je vrijednost veća od 50.000,00 KM bez PDV-a za robe i usluge, odnosno 80.000,00 KM bez PDV-a za radove i to **najkasnije u roku od 60 dana** od dana usvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana.

Preporuka je da se objavljuje cjelovit plan nabavke (i za one postupke koji su ispod granične vrijednosti) a u cilju postizanja veće transparentnosti što u konačnici rezultira kvalitetnijim ponudama i ostvarivanjem „vrijednosti za novac“!

Ako se ugovor dodjeljuje na period duži od jedne godine, obaveze koje dospijevaju u narednim godinama **moraju** biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojima se uređuje izvršenje budžeta ili finansijskog plana **za svaku godinu posebno.**

U skladu sa članom 9. stav (1) ZJN ugovorni organ **može** u planu nabavki definisati postupke javne nabavke rezervisane samo za kandidate ili ponuđače koji zapošljavaju, u odnosu na ukupan broj zaposlenih, više od 50% lica s invaliditetom, a koji ne mogu obavljati poslove u normalnim uslovima. U tom slučaju, ugovorni organ **mora** navesti u obavještenju o javnoj nabavci da je postupak javne nabavke rezervisan isključivo za privredne subjekte definisane članom 9. stav (1) ZJN.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Ukoliko ugovorni organ ne donese plan nabavke i ne objavi ga na svojoj internetskoj stranici, prema članu 116. stav (2) ZJN isti će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 KM, dok kazna za odgovorno lice u ugovornom organu iznosi 300,00 do 3.000,00 KM.

4.2.2 Odluka o pokretanju/izuzeću

Članom 18. ZJN definisano je da ugovorni organ pokreće postupak javne nabavke donošenjem odluke ili rješenja u pisanom obliku, uz definisanje obaveznih elemenata istog. Ovaj član ZJN uvodi administrativnu obavezu ugovornim organima u vidu donošenja odgovarajućeg internog akta koji predstavlja formalni početak postupka javne nabavke. Iako se radi o čistom formalizmu kojim su propisani osnovni elementi koje bi akt ove vrste svakako morao da sadrži, praksa je pokazala da se morao uvesti red i na ovakav način, jer se često dešavalo da ugovorni organi pokrenu postupak javne nabavke bez utvđivanja zakonskog osnova za takvo nešto i/ili čak bez obezbjeđenja finansijskih sredstava za određenu nabavku. ZJN je uveo obavezu donošenja ove vrste akta i propisao je obavezne elemente koje taj akt mora da sadrži, i to:

- a) zakonski osnov za provođenje postupka javne nabavke;
- b) predmet javne nabavke;
- c) procijenjenu vrijednost javne nabavke;
- d) podatke o izvoru – načinu finansiranja;
- e) vrstu postupka javne nabavke.

Ugovorni organi često prave greške kada su u pitanju izuzeća od primjene ZJN. Naime, iako se ZJN ne primjenjuje (ili se primjenjuju posebna pravila) za određene nabavke koje su definisane kao izuzeća, za iste se **obavezno mora donijeti odluka ili rješenje o izuzeću**, koja obavezno sadrži:

- a) zakonski osnov za izuzeće od primjene ZJN;
- b) predmet javne nabavke;
- c) procijenjenu vrijednost javne nabavke;
- d) podatke o izvoru – načinu finansiranja.

Od primjene ZJN izuzimaju se (član 10. ZJN):

- a) ugovor o javnoj nabavci koji je zakonima u BiH proglašen državnom tajnom;
- b) ugovor o javnoj nabavci čije izvršenje zahtijeva posebne mjere sigurnosti, u skladu sa zakonima u BiH;
- c) ugovor koji se dodjeljuje u skladu s međunarodnim sporazumom prema kojem se primjenjuje posebna procedura međunarodnih, kreditnih ili donatorskih aranžmana ili ugovor o javnoj nabavci koji je zaključen u skladu s posebnim pravilima definisanim međunarodnim ugovorom između BiH i jedne ili više država za projekte koje će ugovorne strane zajednički izvoditi ili

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

koristiti, ili na osnovu međunarodnih sporazuma o stacioniranju trupa koje zaključi BiH;

- d) ugovor o javnoj nabavci prirodnih i zakonskih monopola, a koji mogu uključiti nabavku vode, električne energije, plina, toplotne energije i drugih usluga, **do otvaranja relevantnog tržišta za konkurenciju;**
- e) ugovor o kupovini ili zakupu postojećih zgrada, druge nepokretne imovine, zemljišta ili prava koja iz njih proističu, bilo kojim finansijskim sredstvima, uz obavezu ugovornog organa da osigura transparentnost te procedure, s tim što nabavka finansijskih usluga za kupovinu ili zakup postojećih zgrada, druge nepokretne imovine, zemljišta ili prava koja iz njih proističu, istovremeno, prije ili nakon ugovora o kupovini ili zakupu, u bilo kojem obliku, podliježe provođenju jednog od postupaka definiranih ZJN;
- f) ugovor koji za predmet ima usluge iz Aneksa II. Dio C ZJN.

Koncesioni ugovori dodjeljuju se u skladu sa zakonima o koncesijama u BiH. Ugovori o javno-privatnom partnerstvu dodjeljuju se u skladu sa zakonskim propisima o javno-privatnom partnerstvu.

4.2.3 Vrijednosni razredi i objava obavještenja

Član 14. ZJN definiše vrijednosne razrede od kojih, zajedno sa vrstom ugovornog organa, zavisi i primjena odgovarajućeg postupka javne nabavke.

U tom smislu:

- za nabavke vrijednosti manje od 50.000,00 KM u slučaju roba i usluga, ili 80.000,00 KM u slučaju radova, prvenstveno se primjenjuje postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, s tim da svi ugovorni organi mogu primijeniti i sve druge postupke koje predviđa ZJN, naravno vodeći računa da su ispunjeni uslovi za primjenu svakog od postupaka. Naravno, za navedene vrijednosti se ne može primijeniti postupak direktnog sporazuma jer se isti može koristiti samo ako je vrijednost jednaka ili manja od 6.000,00 KM.
- za nabavke jednake ili veće od 50.000,00 KM u slučaju roba i usluga, a manje od 250.000,00 KM za ugovorne organe definisane kao institucije vlasti i Asocijacije; 400.000,00 KM za pravne osobe koje su osnovane za svrhu zadovoljavanja potreba od općeg interesa i koje nemaju industrijski ili komercijalni karakter, i koje kontroliraju ili finansiraju tijela kojima upravlja javno pravo; i 800.000,00 KM za sektorske ugovorne organe, te za nabavke radova koji su jednaki ili veći od 80.000,00 KM, a manji od 9.000.000,00 KM, ugovorni organi moraju primjenjivati otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa i bez objavljivanja obavještenja o nabavci, konkurs za izradu idejnog rješenja i takmičarski dijalog. Naravno, i u ovom slučaju primjena odgovarajućeg postupka zavisi od ispunjenosti uslova za primjenu svakog od postupaka.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- za nabavke roba i usluga koje su jednake ili veće od 250.000,00 KM za ugovorne organe definisane kao institucije vlasti i Asocijacije; 400.000,00 KM za pravne osobe koje su osnovane za svrhu zadovoljavanja potreba od općeg interesa i koje nemaju industrijski ili komercijalni karakter, i koje kontroliraju ili finansiraju tijela kojima upravlja javno pravo; i 800.000,00 KM za sektorske ugovorne organe, te za nabavke radova koji su jednaki ili veći od 9.000.000,00 KM, ugovorni organi moraju primjenjivati otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa i bez objavljivanja obavještenja o nabavci, konkurs za izradu idejnog rješenja i takmičarski dijalog, uz obavezu objave sažetka obavještenja o nabavci na engleskom jeziku na Portalu javnih nabavki (www.ejn.gov.ba), naravno za postupke gdje postoji obaveza objave obavještenja o nabavci i obavezu produženja rokova za prijem zahtjeva za učešće, odnosno ponuda kako je propisano ZJN. I u ovom slučaju primjena odgovarajućeg postupka zavisi od ispunjenosti uslova za primjenu svakog od postupaka.

Član 14. ZJN predviđa mogućnost izmjene iznosa vrijednosnih razreda u slučaju značajnih promjena stope inflacije, ekonomskih uslova u Bosni i Hercegovini i propisa EU o javnim nabavkama. Izmjena vrijednosnih razreda je predviđena izmjenom i dopunom ZJN po hitnom postupku, gdje inicijativu pokreće AJN, uz prethodnu saglasnost Odbora AJN.

Tabela sa vrijednosnim razredima po predmetu nabavke, vrsti ugovornog organa i postupcima javne nabavke:

VRIJEDNOSNI RAZRED (procijenjena vrijednost nabavke bez PDV)		VRSTA UGOVORNOG ORGANA	POSTUPAK KOJI SE MOŽE PRIMIJENITI
ROBE I USLUGE	RADOVI		
≤ 6.000,00 KM		Svi ugovorni organi	Direktni sporazum
< 50.000,00 KM	< 80.000,00 KM	Svi ugovorni organi	Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda
Od 50.000,00 KM	Od 80.000,00	Svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na	- Otvoreni postupak, ili

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

VRIJEDNOSNI RAZRED (procijenjena vrijednost nabavke bez PDV)		VRSTA UGOVORNOG ORGANA	POSTUPAK KOJI SE MOŽE PRIMIJENITI
ROBE I USLUGE	RADOVI		
Do 250.000,00 KM	KM Do 9.000.000,00 KM	nivou kantona, grada ili opštine, i asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili koju su formirali pravna lica osnovana za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova: - Finansirano je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili - Nadzor nad upravljanjem vrši institucija vlasti ili navedeno pravno lice, ili - Više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora su imenovani ili izabrani predstavnici institucija vlasti ili navedenog pravnog lica.	- Ograničeni postupak, ili - Pregovarački postupak s objavom obavještenja o nabavci, ili - Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci, ili - Konkurs za izradu idejnog rješenja, ili - Takmičarski dijalog
Od 50.000,00 KM Do 400.000,00 KM		Pravno lice osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova: - Finansirano je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili - Nadzor nad upravljanjem vrši institucija vlasti ili navedeno pravno lice, ili	

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

VRIJEDNOSNI RAZRED (procijenjena vrijednost nabavke bez PDV)		VRSTA UGOVORNOG ORGANA	POSTUPAK KOJI SE MOŽE PRIMIJENITI
ROBE I USLUGE	RADOVI		
		- Više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora su imenovani ili izabrani predstavnici institucija vlasti ili navedenog pravnog lica.	
Od 50.000,00 KM Do 800.000,00 KM		Sektorski ugovorni organi	
> 250.000,00 KM	> 9.000.000,00 KM	Svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na nivou kantona, grada ili opštine, i asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili koju su formirali pravna lica osnovana za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova: - Finansirano je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili - Nadzor nad upravljanjem vrši institucija vlasti ili navedeno pravno lice, ili - Više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora su	- Otvoreni postupak, ili - Ograničeni postupak, ili - Pregovarački postupak s objavom obavještenja o nabavci, ili - Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci, ili - Konkurs za izradu idejnog rješenja, ili - Takmičarski dijalog, (uz obavezu dodatnog objavljivanja sažetka obavještenja na engleskom jeziku u

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

VRIJEDNOSNI RAZRED (procijenjena vrijednost nabavke bez PDV)		VRSTA UGOVORNOG ORGANA	POSTUPAK KOJI SE MOŽE PRIMIJENITI
ROBE I USLUGE	RADOVI		
		imenovani ili izabrani predstavnici institucija vlasti ili navedenog pravnog lica.	sistemu „e-Nabavke“ i produženja rokova u skladu sa Zakonom)
> 400.000,00 KM		Pravno lice osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova: – Finansirano je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili – Nadzor nad upravljanjem vrši institucija vlasti ili navedeno pravno lice, ili – Više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora su imenovani ili izabrani predstavnici institucija vlasti ili navedenog pravnog lica.	
> 800.000,00 KM		Sektorski ugovorni organi	

Osnovno pravilo u javnim nabavkama je da svaki postupak, osim pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci i postupka direktnog sporazuma, započinje objavom obavještenja o nabavci. Shodno tome, obavještenje o nabavci se odnosi na otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak s objavom obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja, takmičarski dijalog i konkurentski zahtjev za dostavu ponuda.

Obavještenje o nabavci, dodjeli ugovora, poništenju postupka javne nabavke, dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti i prethodno informacijsko

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

obavještenje, kao i sažetak obavještenja o nabavci na engleskom jeziku, ugovorni organ objavljuje na jednom mjestu, na Portalu javnih nabavki. Sažetak svih obavještenja objavljuje se također na jednom mjestu, u "Službenom glasniku BiH" (osim za postupak konkurentskog zahtjeva za koga se objavljuje samo obavještenje o nabavci i samo na Portalu javnih nabavki).

Obavještenje o nabavci, u skladu sa članom 35. ZJN, ima za cilj da informiše privredne subjekte o ugovoru koji ugovorni organ ima namjeru dodijeliti u skorijoj budućnosti, na način da svim zainteresiranim privrednim subjektima pruži dovoljno informacija koje će im omogućiti da ocijene da li imaju interes za učešće u postupku javne nabavke kako bi na vrijeme preduzeli odgovarajuće korake i dostavili zahtjev za učešće, odnosno ponudu. Obavještenje o nabavci u suštini predstavlja skup kratkih informacija koje su u skladu sa bitnim informacijama iz tenderske dokumentacije.

U skladu sa članom 36. ZJN, sva obavještenja pripremaju se i šalju na objavljivanje elektronski, u formi, na način i u rokovima koji su definisani Uputstvom o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“ („SG BiH“, broj: 90/14 i 53/15).

U skladu sa pomenutim uputstvom, obavještenje o nabavci, kako je primjereno, sadrži podatke o ugovornom organu; zajedničkoj nabavci; eventualnoj nabavci u ime drugih ugovornih organa; predmetu ugovora, tj. robama, uslugama ili radovima; o tome da li je predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma; o lotovima, u slučaju podjele na lotove; o predmetu nabavke iz Jedinog rječnika javne nabavke; procijenjenoj ukupnoj vrijednosti ugovora/okvirnog sporazuma; ukupnoj količini ili obimu ugovora; pravnim, ekonomskim i tehničkim informacijama; uslovima i načinu preuzimanja tenderske dokumentacije; prethodnom informacijskom obavještenju, ako je isto objavljeno; mjestu isporuke roba ili izvršenja usluge ili izvođenja radova; alternativnoj ponudi; trajanju ugovora/okvirnog sporazuma ili roku izvršenja; vrsti postupka; kriteriju za dodjelu ugovora; e-aukciji; roku za prijem ponuda/zahtjeva za učešće; te roku, adresi i mjestu otvaranja ponuda.

Što se tiče sažetka obavještenja o nabavci na engleskom jeziku, isto sadrži minimum podataka u odnosu na pomenuto obavještenje o nabavci, i to podatke o ugovornom organu; predmetu ugovora, tj. robama, uslugama ili radovima; predmetu nabavke iz Jedinog rječnika javne nabavke; ukupnoj količini ili obimu ugovora; vrsti postupka; uslovima za dobivanje tenderske dokumentacije; roku za prijem ponuda/zahtjeva za učešće; e-aukciji.

Obavještenje o dodjeli ugovora i dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti, u skladu sa navedenim uputstvom i kako je primjereno, sadrže podatke o ugovornom organu; zajedničkoj nabavci; eventualnoj nabavci u ime drugih ugovornih organa; predmetu ugovora, tj. robama, uslugama ili radovima; o tome da li je predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma; o lotovima, u slučaju podjele na lotove; o predmetu nabavke iz Jedinog rječnika javne nabavke; ukupnoj količini ili obimu ugovora; mjestu isporuke roba ili izvršenja usluge ili izvođenja radova;

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

alternativnoj ponudi; trajanju ugovora/okvirnog sporazuma ili roku izvršenja; vrsti postupka; kriteriju za dodjelu ugovora; e-aukciji; vrijednosti ugovora/okvirnog sporazuma; najpovoljnijem ponuđaču/ponuđačima; datumu zaključenja; podugovaranju; broju primljenih i prihvatljivih ponuda i vrijednosti najniže i najviše prihvatljive ponude; korištenju pravnih lijekova.

Obavještenje o poništenju, u skladu sa navedenim uputstvom i kako je primjereno, sadrži podatke o ugovornom organu; zajedničkoj nabavci; eventualnoj nabavci u ime drugih ugovornih organa; predmetu ugovora, tj. robama, uslugama ili radovima; o tome da li je predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma; o lotovima, u slučaju podjele na lotove; o predmetu nabavke iz Jedinственог рјечника јавне набавке; ukupnoj količini ili obimu ugovora; mjestu isporuke roba ili izvršenja usluge ili izvođenja radova; alternativnoj ponudi; trajanju ugovora/okvirnog sporazuma ili roku izvršenja; vrsti postupka; kriteriju za dodjelu ugovora; e-aukciji; razlogu poništenja postupka javne nabavke; datumu poništenja; broju primljenih i prihvatljivih ponuda i vrijednosti najniže i najviše prihvatljive ponude.

Predhodno informacijsko obavještenje, u skladu sa navedenim uputstvom i kako je primjereno, sadrže podatke o ugovornom organu, eventualnoj nabavci u ime drugih ugovornih organa; predmetu ugovora, tj. robama, uslugama ili radovima; o tome da li je predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma; o lotovima, u slučaju podjele na lotove, o predmetu nabavke iz Jedinственог рјечника јавне набавке; ukupnoj količini ili obimu ugovora; mjestu isporuke roba ili izvršenja usluge ili izvođenja radova; planiranom datumu početka postupka nabavke; pravnim, ekonomskim i tehničkim informacijama.

Obavještenje o uspostavljanju sistema kvalifikacije, u skladu sa navedenim uputstvom i kako je primjereno, sadrži podatke o ugovornom organu; zajedničkoj nabavci; eventualnoj nabavci u ime drugih ugovornih organa; predmetu sistema kvalifikacije, tj. robama, uslugama ili radovima; o lotovima, u slučaju podjele na lotove; o predmetu nabavke iz Jedinственог рјечника јавне набавке; trajanju sistema kvalifikacije; pravnim, ekonomskim i tehničkim informacijama; kriteriju za dodjelu ugovora.

Ispravka obavještenja, u skladu sa navedenim uputstvom, sadrži podatke o ugovornom organu, obavještenju koji se ispravlja (broj i datum objavljivanja) i tekst ispravke.

Objavljena obavještenja su javno dostupna na Portalu javnih nabavki u roku od 24 sata, a izuzetno najkasnije od 72 sata od trenutka slanja na objavu.

Obavještenja u postupcima javnih nabavki mogu se objaviti i na drugim web stranicama, publikacijama, medijima, ali pod uslovom da ista nisu objavljena prije objave na Portalu javnih nabavki i ne smiju sadržavati druge informacije, osim onih objavljenih na Portalu javnih nabavki.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Prethodno informacijsko obavještenje, u skladu sa članom 37. ZJN, je vrsta obavještenja koja se objavljuje na Portalu javnih nabavki i u sažetku u "SG BiH", na početku kalendarske godine, a koje predstavlja svojevrsnu najavu nabavki u narednih 12 mjeseci. Objava prethodnog informacijskog obavještenja ima za cilj da se zainteresovani privredni subjekti upoznaju sa budućim nabavkama, kako bi se na vrijeme pripremili za učešće u datom postupku. Jednako se odnosi na sve vrste ugovora, tj. i na robe i na usluge i na radove. Pored toga, objavom prethodnog informacijskog obavještenja ugovorni organ stiče pravo skraćivanja rokova za dostavu ponuda.

Sažetak prethodnog informacijskog obavještenja, u skladu sa prethodno navedenim podzakonskim aktom koji reguliše objavu obavještenja, kako je primjereno, sadrži podatke o ugovornom organu; vrsti ugovora; podjeli na lotove; nazivu predmeta ugovora i predmetu nabavke iz Jedinstvenog rječnika javne nabavke.

4.2.4 Rokovi

Član 39. ZJN definiše obavezu ugovornog organa da prilikom određivanja rokova za prijem zahtjeva za učešće i ponuda, uzme u obzir složenost predmeta nabavke i vrijeme potrebno za pripremu zahtjeva za učešće i ponuda. Rokovi ne mogu biti kraći od rokova utvrđenih ZJN.

Rok za prijem ponuda u otvorenom postupku, odnosno zahtjeva za učešće u prvoj fazi ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i takmičarskog dijaloga računa se od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na Portal javnih nabavki. Rok za prijem ponuda u drugoj fazi ograničenog i pregovaračkog postupka sa i bez objave obavještenja računa se od dana upućivanja poziva za dostavu ponuda kvalifikovanim kandidatima.

Članom 40. ZJN definisani su redovni rokovi za podnošenje zahtjeva za učešće i ponuda.

U tom smislu:

- za nabavku roba i usluga koje su jednake ili veće od 250.000,00 KM za ugovorne organe definisane kao institucije vlasti i Asocijacije; 400.000,00 KM za pravne osobe koje su osnovane za svrhu zadovoljavanja potreba od općeg interesa i koje nemaju industrijski ili komercijalni karakter, i koje kontroliraju ili finansiraju tijela kojima upravlja javno pravo; i 800.000,00 KM za sektorske ugovorne organe, odnosno za nabavke radova koji su jednaki ili veći od 9.000.000,00 KM, rok za prijem ponuda u otvorenom postupku iznosi minimalno 45 dana. Za navedene vrijednosti, kod ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci i takmičarskog dijaloga minimalni rok za prijem zahtjeva za učešće ne može biti kraći od 30 dana. Rok za prijem ponuda u ograničenom postupku iznosi minimalno 35 dana.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- za nabavku roba i usluga koje su jednake ili veće od 50.000,00 KM, a manje od 250.000,00 KM za ugovorne organe definisane kao institucije vlasti i Asocijacije; 400.000,00 KM za pravne osobe koje su osnovane za svrhu zadovoljavanja potreba od općeg interesa i koje nemaju industrijski ili komercijalni karakter, i koje kontroliraju ili finansiraju tijela kojima upravlja javno pravo; i 800.000,00 KM za sektorske ugovorne organe, odnosno za nabavke radova koji su jednaki ili veći od 80.000,00 KM, a manji od 9.000.000,00 KM, rok za prijem ponuda u otvorenom postupku iznosi minimalno 20 dana. Za navedene vrijednosti, kod ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci i takmičarskog dijaloga minimalni rok za prijem zahtjeva za učešće ne može biti kraći od 15 dana. Rok za prijem ponuda u ograničenom postupku iznosi minimalno 15 dana.

Član 41. definiše skraćene rokove za podnošenje ponuda.

U tom smislu:

- za nabavku roba i usluga koje su jednake ili veće od 250.000,00 KM za ugovorne organe definisane kao institucije vlasti i Asocijacije; 400.000,00 KM za pravne osobe koje su osnovane za svrhu zadovoljavanja potreba od općeg interesa i koje nemaju industrijski ili komercijalni karakter, i koje kontroliraju ili finansiraju tijela kojima upravlja javno pravo; i 800.000,00 KM za sektorske ugovorne organe, odnosno za nabavke radova koji su jednaki ili veći od 9.000.000,00 KM, rok za prijem ponuda u otvorenom postupku sa minimalnih 45 dana može se skratiti na 25 dana ako ugovorni organ objavi prethodno informacijsko obavještenje. Za navedene vrijednosti, rok za prijem ponuda u ograničenom postupku sa minimalnih 35 dana može se skratiti na 25 dana ako ugovorni organ objavi prethodno informacijsko obavještenje.
- za nabavku roba i usluga koje su jednake ili veće od 50.000,00 KM za robe i usluge, a manje od 250.000,00 KM za ugovorne organe definisane kao institucije vlasti i Asocijacije; 400.000,00 KM za pravne osobe koje su osnovane za svrhu zadovoljavanja potreba od općeg interesa i koje nemaju industrijski ili komercijalni karakter, i koje kontroliraju ili finansiraju tijela kojima upravlja javno pravo; i 800.000,00 KM za sektorske ugovorne organe, odnosno za nabavke radova koji su veći od 80.000,00 KM, a manji od 9.000.000,00 KM, rok za prijem ponuda u otvorenom postupku sa minimalnih 20 dana može se skratiti na 13 dana ako ugovorni organ objavi prethodno informacijsko obavještenje. Za navedene vrijednosti, rok za prijem ponuda u ograničenom postupku sa minimalnih 15 dana može se skratiti na 13 dana ako ugovorni organ objavi prethodno informacijsko obavještenje.

Ugovorni organ može skraćivati rokove u slučaju da su kumulativno ispunjena dva uslova:

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- da su u prethodnom informacijskom obavještenju bile sadržane sve informacije koje treba da budu sadržane u obavještenju o nabavci, ako su bile poznate u trenutku objavljivanja prethodnog informacijskog obavještenja (u slučaju da nisu sadržane odgovornost za dokazivanje da nisu bile poznate leži na ugovornom organu), i
- da vremenski razmak između slanja na objavu obavještenja o nabavci i slanja na objavu prethodnog informacijskog obavještenja iznosi najmanje 52 dana, ali istovremeno taj razmak ne može biti ni veći od 12 mjeseci.

ZJN navodi još jednu mogućnost skraćivanja rokova za prijem ponuda. Naime, rokovi za prijem ponuda u otvorenom postupku od 45, odnosno 20 dana i rok za prijem ponuda u ograničenom postupku od 35 dana, odnosno 15 dana, a koji se navode u članu 40. ZJN, mogu se skratiti za pet dana obzirom da je tenderska dokumentacija objavljena na Portalu javnih nabavki (neograničen i direktan pristup, bez naknade).

Ono što je bitno naglasiti je da se skraćuju samo redovni rokovi, te da **ne postoji mogućnost kumulativnog skraćivanja rokova!** Dakle, rokovi koji su već skraćeni korištenjem prethodnog informacijskog obavještenja ne mogu se dodatno skratiti putem elektronski i besplatno dostupne tenderske dokumentacije. Također, skraćuju se isključivo rokovi za prijem ponuda, a ne rokovi za prijem zahtjeva za učešće.

Ostale rokove u pregovaračkom postupku sa i bez objave obavještenja, takmičarskom dijalogu i u konkursu za izradu idejnog rješenja definiše ugovorni organ na način da kandidati/ponuđači na koje se ti rokovi odnose imaju dovoljno vremena za preduzimanje odgovarajućih radnji i pripremu ponuda u zavisnosti od složenosti predmeta nabavke.

4.2.5 Komisija za javne nabavke

Član 13. ZJN definiše da ugovorni organ za provođenje:

- otvorenog postupka
- ograničenog postupka
- pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja i bez objave obavještenja
- konkursa za izradu idejnog rješenja
- takmičarskog dijaloga
- konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda

obavezno **mora** imenovati komisiju za nabavke. Imenovanje članova komisije se vrši na osnovu odluke ili rješenja koje donosi ugovorni organ i istim aktom se imenuju i zamjenski članovi komisije.

Rad komisije za nabavke definisan je Pravilnikom o uspostavljanju i radu komisije za nabavke ("SG BiH", broj: 103/14).

Prilikom imenovanja članova komisije, ugovorni organ vodi računa da **većina** članova komisije poznaje propise o javnim nabavkama i da **najmanje 1 član** komisije **posjeduje posebnu stručnost u oblasti predmeta javne nabavke.**

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Ugovorni organ između članova komisije imenuje predsjedavajućeg komisije, koji koordinira rad komisije i određuje konkretna zaduženja u pogledu administrativnih i tehničkih poslova za rad komisije. Ugovorni organ imenuje i **sekretara komisije, koji nema pravo glasa**, a koji vrši administrativne poslove za komisiju, priprema zapisnik sa sastanka komisije i izvještaj o radu komisije, vodi dokumentaciju i vrši druge poslove koje zahtijeva predsjedavajući komisije.

Ugovorni organ imenuje komisiju iz reda svojih zaposlenika, ali **može imenovati dio članova komisije koji nisu zaposlenici ugovornog organa**, s tim da oni ne mogu predstavljati većinu u komisiji.

Ugovorni organ, koji je imenovao komisiju, **ima pravo pozvati stručnjake** za slučajeve gdje predmet javne nabavke zahtijeva specifično tehničko ili specijalizovano znanje koje inače nije dostupno unutar ugovornog organa. Stručnjaci angažovani na ovaj način nemaju pravo glasa. Vanjski stručnjak koji učestvuje u radu komisije, daje svoje pismene preporuke komisiji. Ukoliko komisija ne prihvati preporuke vanskog stručnjaka, dužna je svoju odluku pismeno obrazložiti.

Pilikom imenovanja komisije, ugovorni organ vodi računa da:

- se komisija sastoji od najmanje tri člana. U slučaju ugovora čija procijenjena vrijednost predstavlja vrijednosni razred iz člana 14. stav (2) i (3) ZJN (međunarodni vrijednosni razred), komisija se sastoji od najmanje pet članova,
- broj članova komisije mora biti neparan,
- o ravnopravnoj zastupljenosti polova.

U slučaju da ugovorni organ ne može imenovati komisiju zbog nedostatka kadrova, postupak nabavke u ime ugovornog organa može sprovesti drugi ugovorni organ, a na osnovu zaključenog sporazuma.

U odluci ili rješenju ugovorni organ utvrđuje poslove koje komisija treba da izvrši, te joj u svrhu ispunjavanja utvrđenih poslova daje potrebna ovlaštenja u skladu sa ZJN. Ti poslovi su:

- Otvaranje zahtjeva za učešće,
- Provođenje javnog otvaranja ponuda,
- Pregledanje, ocjena i upoređivanje ponuda,
- Sačinjavanje zapisnika o ocjeni ponuda,
- Sačinjavanje izvještaja o postupku javne nabavke,
- Davanje preporuke ugovornom organu za donošenje odluke o odabiru ili odluke o poništenju postupka nabavke.

Ukoliko ugovorni organ nema službenika za nabavke ili stručnu službu za javne nabavke, poslovi komisije mogu biti i:

- Priprema tenderske dokumentacije,
- Korespondencija sa ponuđačima,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- Dostavljanje tenderske dokumentacije,
- Priprema pojašnjenja tenderske dokumentacije,
- Priprema prijedloga odluke,
- Priprema odgovora po pravnim lijekovima,
- Drugi poslovi vezani za provođenje postupka nabavke.

U komisiju ne smiju biti imenovane osobe koje bi mogle biti u direktnom ili indirektnom sukobu interesa koji je u vezi sa konkretnim postupkom nabavke, kao ni odgovorne osobe koje na bilo koji način donose odluke vezane za postupak javne nabavke ili iste odobravaju!

Ugovorni organ ne može za člana komisije ili sekretara imenovati lice za koje ima saznanja da je u posljednjih pet godina nadležni sud donio presudu kojom je utvrđeno da je to lice počinilo krivično djelo koje sadrži elemente korupcije, pranja novca ili primanja ili davanja mita, krivotvorenja, zloupotrebe položaja i ovlaštenja!

Prije početka rada, svaki član komisije, sekretar i stručnjak angažovan van ugovornog organa, potpisuju izjavu o nepristrasnosti i povjerljivosti, te nepostojanju sukoba interesa, u skladu sa članom 11. ZJN, odnosno da je upoznat sa odredbama člana 52. ZJN, te da je upoznat sa obavezom da je tokom cijelog postupka rada u komisiji dužan prijaviti mogući sukob interesa i tražiti isključenje iz rada komisije.

Obaveza je člana komisije da tokom cijelog postupka nabavke prijavi postojanje mogućeg sukoba interesa ugovornom organu radi isključenja iz daljeg rada komisije i imenovanja zamjenskog člana.

Obaveza je svakog člana komisije ili sekretara da povjerene poslove i zadatke date u odluci/rješenju o imenovanju komisije obavlja u skladu sa procedurama u sadržaju i formi koja je propisana zakonom ili podzakonskim aktima odnosno opštim aktima ugovornog organa, te shodno tome sačinjavaju odgovarajuće akte.

Ugovorni organ internim aktom propisuje način glasanja i odlučivanja komisije, a komisija donosi poslovnik o radu komisije.

4.3 TENDERSKA DOKUMENTACIJA

Tenderska dokumentacija je osnovni i najvažniji dokument u svakom postupku javne nabavke, a priprema tenderske dokumentacije bez sumnje predstavlja najvažniji segment prilikom provođenja postupka javne nabavke. Od sadržaja tenderske dokumentacije u najvećem broju slučajeva zavisi ishod postupka javne nabavke, odnosno zavisi da li će ugovorni organ blagovremeno doći do potrebnog ugovora radi kojeg i provodi nabavku. Bez dobro pripremljene tenderske dokumentacije ne može se uspješno okončati postupak javne nabavke.

Tenderska dokumentacija mora biti pripremljena uz uvažavanje svih odredbi ZJN i podzakonskih akata. Detaljan sadržaj tenderske dokumentacije utvrđen je članom 53. ZJN i Uputstvom o pripremi modela tenderske dokumentacije i ponuda („SG BiH“,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

br. 90/14 i 20/15). Ponude, odnosno zahtjevi za učešće se evaluiraju isključivo na osnovu uslova i zahtjeva iz tenderske dokumentacije. U ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum, mogu biti uneseni samo podaci koji su ranije dati u tenderskoj dokumentaciji. Stoga, tenderska dokumentacija mora sadržavati jasne, nedvosmislene, potpune i precizne podatke o budućem ugovoru, kao i sva potrebna pojašnjenja o načinu pripreme ponude. Pri tome je posebno značajno da se poštuju opšti principi javnih nabavki u svakom djelu tenderske dokumentacije (uslovi za kvalifikaciju, tehničke specifikacije, kriteriji za dodjelu ugovora i dr.), kako bi se ponude mogle pripremiti na stvarno konkurentskoj osnovi.

Obavještenje o nabavci je sastavni dio tenderske dokumentacije i priprema se u skladu sa članom 35. ZJN. Objavljivanje obavještenja o nabavci detaljno je regulisano Uputstvom o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“ („SG BiH“, br. 90/14 i 53/15)

ZJN podcrtava značaj poštivanja opštih principa prilikom pripreme tenderske dokumentacije. Poštivanje opštih principa javnih nabavki mora se obezbjediti kroz cijelu tendersku dokumentaciju, ali svakako najviše dolazi do izražaja prilikom opisa predmeta nabavke, odnosno pripreme tehničkih specifikacija. To je možda i najteži zadatak prilikom pripreme tenderske dokumentacije jer je ugovorni organ dužan da predmet nabavke opiše na način da ponudu mogu dostaviti svi zainteresovani privredni subjekti koji na tržištu nude predmetnu robu, usluge ili radove.

Naime, **nije dozvoljeno** da se ugovorni organ poziva npr. na određene robne marke, osim izuzetno, zbog objektivne nemogućnosti opisa predmeta nabavke, ali tada se obavezno u tenderskoj dokumentaciji dodaje naznaka "ili ekvivalent" (član 54. ZJN). Međutim, ugovorni organ se ne mora nužno pozvati na određeni proizvod ili proizvođača da bi se utvrdilo kršenje opštih principa. Ponekad, i bez navođenja robne marke, iz samog opisa predmeta nabavke je jasno da ugovorni organ preferira određeni proizvod ili određenog ponuđača. Takvi opisi predmeta nabavke nisu dozvoljeni i vrlo lako mogu dovesti do žalbe, a konsekventno i do poništenja postupka javne nabavke.

U cilju zaštite opštih principa, te donošenja odluke zasnovane isključivo na objektivnim kriterijima za izbor, ugovornom organu prilikom pripreme tenderske dokumentacije nije dozvoljeno koristiti savjete bilo kojeg lica koje može imati direktni ili indirektni uticaj na rezultat postupka nabavke.

Sačinjavanje tenderske dokumentacije, kao najvažnijeg dokumenta u postupku javne nabavke, ozbiljan je zadatak koji zahtijeva veliku pažnju i posvećenost i kojem se ne smije pristupiti olako. Način na koji ugovorni organ definiše svaku tačku tenderske dokumentacije može biti od presudnog značaja za uspjeh postupka nabavke. Ponekad i uz maksimalnu pažnju i detaljno čitanje i pregledanje tenderske dokumentacije prije objavljivanja obavještenja o nabavci, sam postupak može pokazati slabosti i nedostatke koje je bilo nemoguće, ili barem, vrlo teško uočiti u

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

vrijeme pripreme tenderske dokumentacije. Stoga je iskustvo u pripremanju tenderske dokumentacije svakako veoma dragocjeno za svaki budući postupak.

ZJN pruža mogućnost izmjena i dopuna tenderske dokumentacije pod uslovom da se svaka izmjena i/ili dopuna mora učiniti dostupnom zainteresovanim kandidatima/ponuđačima istog dana, a najkasnije pet dana prije isteka utvrđenog roka za prijem zahtjeva za učešće ili ponuda. Ukoliko se mijenja određeni podatak iz tenderske dokumentacije koji je kao takav objavljen u obavještenju o nabavci, potrebno je izvršiti i ispravku obavještenja o nabavci.

Ukoliko se izmjena ili dopuna tenderske dokumentacije reflektuje na predmet nabavke na način da ga bitno i suštinski mijenja, ugovorni organ je dužan produžiti rok za prijem zahtjeva za učešće ili ponuda za najmanje sedam dana, kako bi ostavio kandidatima/ponuđačima dovoljno vremena da svoje zahtjeve za učešće/ponude prilagode novonastalim izmjenama/dopunama. Pod „suštinskim“ promjenama predmeta nabavke podrazumijevaju se upravo takve promjene koje imaju bitan uticaj na zahtjev za učešće/ponudu, odnosno na vrijeme potrebno za njihovu pripremu.

4.3.1 Tehničke specifikacije

Specifikacije predstavljaju ključni korak u postupku javne nabavke. Ukoliko su specifikacije neadekvatne, nepotpune i ograničavajuće, ugovorni organi će dobiti loša rješenja koja ne donose „vrijednost za novac“ i koja uz to za posljedicu mogu imati korištenje pravnih lijekova. Stoga je izrada specifikacije koja odgovara datoj svrsi od ključne važnosti. Ugovorni organi treba da shvate koncept specifikacija zasnovanih na opisu posla koji treba da se izvrši, te da budu u mogućnosti da zainteresovanim privrednim subjektima daju uputstva za pripremu svojih ponuda na ovakav način.

Svrha tehničkih specifikacija jeste da se ponuđačima u fazi podnošenja ponuda daju uputstva i smjernice u pogledu prirode ponuda koje treba da dostave, te da u fazi izvršenja ugovora služe kao „nalog“ dat privrednom subjektu. Tehničke specifikacije se uključuju u tendersku dokumentaciju i sastavni su dio ugovora zaključenog kao rezultat postupka javne nabavke.

Specifikacije treba da odražavaju stvarne potrebe ugovornog organa i procjenu budžeta alociranog za nabavku. Netačne ili nerealne specifikacije su uobičajeni razlog brojnih problema koji se kasnije javljaju tokom i nakon postupka nabavke, kao što je potreba za izmjenama tenderske dokumentacije, odugovlačenje postupka nabavke, izjavljivanje žalbi, poništenja postupka ili u slučaju zaključenja ugovora problema u vezi sa realizacijom ugovora. Krajnji, ekstremni slučaj je da loša tehnička specifikacija dovede do konačne kupovine onoga što ugovornom organu nije potrebno, jer ne može zadovoljiti njegove zahtjeve.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Pored toga, skup preciznih i jasnih specifikacija predstavlja preduslov koji ponuđačima daje mogućnost da na zahtjeve ugovornog organa odgovore na realan i konkurentan način. Specifikacije moraju biti pripremljene tako da omogućavaju najveću moguću konkurenciju, a da istovremeno predstavljaju jasnu sliku zahtijevanih standarda u smislu stručnosti, materijala, realizacije i drugih faktora relevantnih za predmet nabavke.

ZJN u članu 54. propisuje da ugovorni organi treba da definišu tehničke specifikacije pozivajući se na bosanskohercegovačke standarde kojima su preuzeti evropski standardi, evropske tehničke saglasnosti, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodni standardi ili drugi referentni sistemi koje su utemeljili evropski organi za standardizaciju, ili ako takvi ne postoje, na bosanskohercegovačke standarde, bosanskohercegovačke tehničke saglasnosti ili bosanskohercegovačke tehničke specifikacije uz obaveznu upotrebu riječi "ili ekvivalent". Pored toga, tehničke specifikacije se određuju u formi izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva. Također se moraju ticati socijalnih i ekoloških pitanja.

Specifikacije se mogu definisati kao:

- Generička, koja odgovara najvećem mogućem broju privrednih subjekata (uopšten opis),
- Specifikacija detaljnog dizajna (visina, širina, dužina, kvalitet, obim, opseg, trajanje, projekat, predmjer, nacrt, skica),
- Funkcionalna (koja opisuje rezultate/outpute predmeta nabavke).

Tehničke specifikacije **ne smiju** upućivati na robe, usluge ili radove određene izrade, izvora ili postupka, a naročito ne na robne znakove, patente, tipove ili posebno porijeklo, ukoliko se time daje prednost određenom privrednom subjektu. Međutim, takvo upućivanje je dozvoljeno ukoliko se predmet ugovora ne može opisati sa dovoljnom preciznošću na drugi način, ali samo pod uslovom da je takav opis praćen riječima „ili ekvivalent“.

ZJN dalje propisuje da u slučaju kada je tehnička specifikacija zasnovana na standardima, ugovorni organ ne može odbiti ponude koje nisu u skladu sa standardima ukoliko ponuđač pruži zadovoljavajuće dokaze da njegova ponuda ispunjava odgovarajući zahtjev na ekvivalentan način.

Kako je naprijed pomenuto, postoji opšta zabrana korištenja tehničkih specifikacija u kojima se upućuje na robe, usluge ili radove određene izrade, izvora ili postupka, odnosno specifikacija kojima se favorizuju ili eliminišu određena preduzeća ili proizvodi.

Odstupanje od ove opšte zabrane dopušteno je u slučajevima kada se predmet ugovora u specifikacijama ne može opisati na drugi način koji je dovoljno precizan i razumljiv svim privrednim subjektima. Međutim, oslanjanje na ovo odstupanje ne treba da ima diskriminatorne posljedice. Zbog toga postoji zahtjevi da takva upućivanja budu popraćena riječima „ili ekvivalent“. Ugovorni organi koji se

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

oslanjanju na ovo moraju uvijek biti u mogućnosti da pruže dokaze o tome da su takva odstupanja neophodna i da drugačije nije moguće.

U slučaju nabavke tačno određenog proizvoda s dodatkom “ili ekvivalent”, ponuđač je dužan navesti podatke o proizvodu i tipu odgovarajućeg proizvoda koji nudi te, ako se to traži, i ostale podatke koji se odnose na taj proizvod. Kriteriji mjerodavni za ocjenjivanje ekvivalentnosti navode se u opisu predmeta nabavke. Dokaz ekvivalentnosti u smislu ispunjavanja zahtjeva u vezi s predmetom nabavke dužan je osigurati ponuđač, u skladu sa zahtjevima definisanim u tenderskoj dokumentaciji. Proizvodi koji su u tenderskoj dokumentaciji navedeni kao primjeri smatraju se ponuđenima ako ponuđač ne navede druge proizvode.

Neprihvatljiv način izrade specifikacija predstavlja korištenje informacije jednog privrednog subjekta kao osnov za formulisanje zahtjeva. Postoji velika opasnost u ovakvom pristupu. Ovakav ishod može, ali i ne mora biti namjeravan. Favorizovanje određenog privrednog subjekta prilikom izrade specifikacije može se, primjera radi, javiti u formi korištenja robnog znaka ili naziva, navođenja katalogskog broja određenog artikla, traženja detalja u katalogu određenog privrednog subjekta i preuzimanja tih detalja, korištenja informacija koje je pripremio određeni privredni subjekat.

Tehničke specifikacije **ništa ne smiju “pretpostavljati”**. Sve mora biti jasno, detaljno i precizno. Naizgled male greške mogu ugroziti cijelu nabavku. Moraju se izbjegavati riječi kao što su: možda, otprilike, slično, normalno, moguće, i sl.

Tehničke specifikacije moraju obezbijediti jednak pristup svim kandidatima i ponuđačima bez stvaranja neopravdanih prepreka za sprovođenje konkurentnog postupka javne nabavke. Detaljna priprema tehničkih specifikacija je izuzetno važna za krajnji uspjeh izvršenja ugovora.

Upravo takva priprema pruža najbolju mogućnost za adekvatnu pripremu ugovora i izvršavanje posla prema predviđenom planu, kao i za sprečavanje rasipanja resursa. Shodno tome, značajniji trud uloženi tokom faze pripreme za rezultat će imati uštedu vremena i sredstava u kasnijim fazama nabavnog ciklusa.

4.3.2 Kriteriji za dodjelu ugovora

Kada se govori o kriterijima za dodjelu ugovora, njihova svrha je da omoguće ugovornom organu da odabere ponudu koja je najjeftinija, ako se u obzir uzima cijena, ili ekonomski najpovoljnija ako ugovorni organ odabire najpovoljniju ponudu prema setu (pod)kriterija koji su povezani sa predmetom javne nabavke. U skladu sa ZJN, kriterije za dodjelu ugovora ugovorni organ uspostavlja u skladu sa prirodom i svrhom javnog ugovora koji je u pitanju. Drugim riječima, kriteriji koje ugovorni organ koristi trebaju biti povezani sa predmetom javne nabavke. Kriteriji koji se koriste za odabir najbolje ponude nesumnjivo se ne smiju odnositi na ličnu situaciju

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

dobavljača, njegovo iskustvo, ekonomsko i finansijsko stanje, tehničke i profesionalne kapacitete, itd.

Adekvatan odabir kriterija za dodjelu ugovora predstavlja osnovnu radnju i odlučujući faktor uspješnog ishoda postupka javne nabavke. Kao što je naprijed navedeno, ugovorni organ može odabrati jedan od dva kriterija za dodjelu ugovora, a to su najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Ako se ugovorni organ odluči za primjenu kriterija najniže cijene, tada je cijena jedini faktor koji se uzima u obzir pri odabiru najpovoljnije ponude. Kada se ponuda bira na temelju tog kriterija, u obzir ne dolazi nikakva analiza trenutnih troškova, niti vođenje računa o troškovima životnog vijeka. Kod primjene kriterija najniže cijene, u obzir se može uzeti isključivo direktni trošak nabavke, odnosno nabavna cijena u okviru zadanih tehničkih specifikacija. Kod primjene kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, ugovorni organ, pored cijene može uzeti u obzir i druge faktore, koji samim tim mogu uticati na odabir najpovoljnije ponude. To su npr. kvalitet, rok izvođenja, operativni troškovi, postprodajne usluge i sl. Svakom od odabranih kriterija ugovorni organ dodjeljuje relativno učešće u kojem se ogleda njegova trenutna važnost za ugovorni organ. Cilj primjene kriterija ekonomski najpovoljnije ponude je odabir ponude kojom se ostvaruje najbolji odnos uloženog i dobijenog.

Baš kao i u drugim zemljama regije, i u Bosni i Hercegovini se kao kriterij za vrednovanje ponuda pretežno primjenjuje kriterij najniže cijene. Vrlo često, čak i sa dobrom namjerom, slijede se pravila nabavke samo kao procedure, a ne kao načina da se traži najbolji mogući ishod. Primjena kriterija ekonomski najpovoljnije ponude je zapravo rijetka, što je u suprotnosti s evropskom praksom, gdje je pristup upravo suprotan u smislu da primjena kriterija najniže cijene predstavlja iznimku. Naime, primjena kriterija najniže cijene je krajnje neprimjerena u slučaju mnogih predmeta nabavke za koje su kvalitet i/ili dugoročni troškovi presudni za pozitivan ishod postupka javne nabavke.

Nesporno je da je s gledišta ugovornog organa, primjena kriterija ekonomski najpovoljnije ponude složenija jer zahtijeva puno veću stručnu osposobljenost i više priprema i analiza. No, u mnogim postupcima javne nabavke, primjena kriterija ekonomski najpovoljnije ponude je važna, pa čak i neophodna. Ugovori koji se odnose na specifične usluge, složenu opremu ili opsežne radove, kao i kombinacije takvih ugovora, u pravilu zahtijevaju primjenu kriterija ekonomski najpovoljnije ponude kako bi dobili tačnu sliku dostavljenih ponuda uzimajući u obzir troškove i kvalitet.

Nespremnost i ustručavanje ugovornih organa za primjenu kriterija ekonomski najpovoljnije ponude ne samo da nepovoljno utiče na njihovu mogućnost da u postupcima javne nabavke ostvare dobar odnos uloženog i dobijenog, odnosno što prijeti da ugrozi djelotvornost i ekonomičnost konkretne javne nabavke, već i generalno, što je možda podjednako važno, utiče i na profesionalnost, te na opći fond znanja koji bi se mogao koristiti među ugovornim organima. Još jedna

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

vjerovatna posljedica neprimjenjivanja kriterija ekonomski najpovoljnije ponude je njen uticaj na (ne)zainteresovanost tržišta, jer u takvim okolnostima privredni subjekti koji su orijentisani na kvalitet ne mogu biti konkurentni cijenom.

Što se tiče kriterija najniže cijene, to je sigurno najobjektivniji kriterij koji ostavlja malo prostora za zloupotrebu. Međutim, kriterij "ekonomski najpovoljnije ponude", vrlo često biva zloupotrebljen, na način da se npr. vrednuje ponuđeni rok isporuke, gdje favorizovani dobavljač ponudi vrlo kratak, neprimjeren rok isporuke, dobije maksimum bodova po tom osnovu, i u konačnici dobije najveći broj bodova i bude odabran. S obzirom da je on favorizovan od strane ugovornog organa, tolerisat će mu se kašnjenje u isporuci, što svakako predstavlja zloupotrebu.

S druge strane, kod kriterija "ekonomski najpovoljnije ponude" ne mora postojati zloupotreba, ali može postojati nepažnja ugovornog organa. Pretpostavimo da ugovorni organ izvodi određene radove na izgradnji objekta i vrednuje rok izvođenja radova, ali ne vodi računa o objektivnom roku u kojem se taj objekat može izgraditi. Ponuđač može iskoristiti takvu nesmotrenost ugovornog organa i ponuditi neobjektivan rok u kojem je nemoguće izgraditi taj objekat, dobiti maksimum bodova i u konačnici pobijediti. Ne postoji osnov za odbacivanje takve ponude jer ugovorni organ nije u tenderskoj odredio period u kojem se rok izvođenja može "kretati", a što je trebao. Takav ponuđač će zasigurno kasniti u izgradnji objekta, ali on će ostvariti svoj cilj - sa zakašnjenjem će izgraditi objekat, ali naplatiti više nego što je realno trebao. Čak i kada ugovorni organ naplati sve zatezne kamate za kašnjenje, ništa se neće promijeniti jer je odabrani ponuđač u svoju cijenu uračunao te kamate na način da su kamate manje od ekstra profita koji će ostvariti. U ovom primjeru se da zaključiti da ugovorni organ sam sebi plaća kamate.

Dakle, kada ugovorni organi primjenjuju kriterij "ekonomski najpovoljnija ponuda", to znači da cijena igra značajnu ulogu, ali da nije jedini podkriterij koji će odlučiti pobjednika, odnosno da i drugi podkriteriji imaju važnu ulogu u skladu sa dodijeljenim relativnim učešćem. Ono što je bitno za naglasiti je da kada se ugovorni organ opredijelio za kriterij "ekonomski najpovoljnija ponuda", tada rizikuje da plati skuplje u onom procentu koliki je procenat odredio za drugi/druge podkriterij/e. To naravno može biti ekonomski opravdano ukoliko će drugi podkriterij/i donijeti ugovornom organu odgovarajuću „dodatnu vrijednost“. Dakle, „platit ću skuplje, ali to mora biti opravdano“. U protivnom, vrednovanje drugih podkriterija je suprotno principu efikasnog korištenja javnih sredstava.

U slučaju kriterija "ekonomski najpovoljnije ponude" ugovorni organ je dužan isti razraditi u tenderskoj dokumentaciji na način da definiše i detaljno razradi potkriterije za ocjenu, u skladu s prirodom i svrhom konkretnog predmeta nabavke.

Također, **postoji obaveza** ugovornog organa da u tenderskoj dokumentaciji utvrdi preciznu metodologiju vrednovanja svakog potkriterija. Kada se to dovede u vezu sa javnim otvaranjem ponuda na kojem se, između ostalog, čitaju svi ponuđeni uslovi budućeg ugovora, odnosno cijena i drugi elementi ponude koji se vrednuju u okviru

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

kriterija “ekonomski najpovoljnije ponude”, to bi značilo da utvrđenom metodologijom vrednovanja svakog podkriterija svaki ponuđač može samostalno izračunati broj bodova koje će osvojiti u datom postupku javne nabavke.

4.4 KVALIFIKACIJA KANDIDATA/PONUĐAČA

Kvalifikacija kandidata/ponuđača predstavlja proces ocjene i provjere kandidata/ponuđača, na temelju minimalno postavljenih uslova koje ugovorni organ zahtjeva od kandidata/ponuđača kako bi ocijenio i provjerio da li je isti sposoban, kompetentan i pouzdan da izvrši predmet ugovora u skladu sa uslovima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

Ugovorni organ, u skladu sa članom 44. ZJN, definiše minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti.

Minimum kvalifikacionih uslova koje je ugovorni organ odredio za kandidate/ponuđače i broj dokumenata koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjerni predmetu ugovora i usklađeni s njim. Oni moraju biti povezani i proporcionalni predmetu ugovora, ne smiju imati ograničavajući efekat na konkurenciju i moraju biti razumni, jasni i precizni. Ugovorni organ će od dobavljača zahtijevati samo one informacije koje su neophodne da bi se utvrdilo da li dobavljač zadovoljava kvalifikacione uslove koje je postavio ugovorni organ. Svaki dokument koji se zahtijeva mora imati svoju svrhu, odnosno “dokazno svojstvo”, jer je u protivnom bespredmetan i besmislen i ne ispunjava svoju svrhu.

Naime, zahtjevi koji se postavljaju su minimalni zahtjevi koji su neophodni za identifikiranje da li je ponuđač sposoban za realizaciju ugovora. Samo oni kandidati koji ispunjavaju minimalne kvalifikacijske zahtjeve postavljene u tenderskoj dokumentaciji učestvuju u daljem postupku dodjele ugovora. Ključno je da se uzme u obzir pravična i otvorena konkurencija pri utvrđivanju kvalifikacionih zahtjeva, te se ne smije utvrditi zahtjev kojim bi se određeni privredni subjekti isključili iz učešća u postupku dodjele ugovora.

Ovaj član ZJN navodi da se zahtjev za učešće/ponuda **ne mogu odbiti** na osnovu toga što su ih podnijeli ili pravno ili fizičko lice iz člana 2. stav (1) tačka c) ZJN ili grupa takvih lica. Naime, ZJN je propisao da zahtjev za učešće/ponudu može podnijeti svako od navedenih lica, uz određene specifičnosti u pogledu dostavljanja dokaza o kvalifikaciji.

Dakle, ugovorni organ je dužan omogućiti podnošenje ponuda od strane svih navedenih lica. S tim u vezi, dužan je uslove prilagoditi mogućnosti dostavljanja zahtjeva za učešće/ponude i od strane fizičkog lica koje je registrovano za obavljanje predmetne djelatnosti, tako što će npr. predvidjeti kao dokaz za sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti odgovarajuće rješenje lokalnog organa kod kojeg

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

se fizička lica registruju, odnosno od kojeg dobijaju Rješenje o odobravanju obavljanja djelatnosti.

U slučaju kada ponudu dostavlja grupa kandidata/ponuđača, ugovorni organ, prilikom ocjene kvalifikacionih uslova uzima u obzir finansijsko stanje, te tehničku i profesionalnu sposobnost članova grupe kandidata/ponuđača. Dakle, članovi grupe kandidat/ponuđača su dužni dostaviti jedan „paket“ dokaza o ispunjavanju uslova koji se odnose na ekonomsko i finansijsko stanje (bankovna pisma, izjavu o ukupnom prometu) i tehničku i profesionalnu sposobnost (spisak uspješno izvršenih ugovora, obrazovne i profesionalne kvalifikacije rukovodećeg osoblja, tehničku opremljenost i osposobljenost, i sl.).

Dokaze o ispunjavanju uslova u pogledu lične sposobnosti, kao i sposobnosti obavljanja profesionalne djelatnosti dostavlja svaki član grupe kandidata/ponuđača za sebe.

Formiranje grupa dozvoljava manjim kompanijama da zajednički nastupe da bi bile u stanju realizovati ugovor. Obzirom da je zajednička ponuda jedna ponuda više dobavljača, dovoljno je da jedan od članova te grupe ispunjava kriterije ili da, što je u praksi češće, svi članovi zbirno ispunjavaju postavljene kriterije u smislu ekonomskog i finansijskog stanja i/ili njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti.

Na primjer, ukoliko se tenderskom dokumentacijom traži ukupan promet od npr. 500.000,00 KM, dovoljno je da jedan član grupe ponuđača ima promet od 200.000,00 KM a drugi 300.000,00 KM i ispunjen je traženi uslov iz tenderske dokumentacije. Isti princip se odnosi i na opremu i/ili angažovano osoblje, i sl.

Naime, ukoliko bi svaki član grupe ponuđača morao pojedinačno ispunjavati postavljene uslove, izgubio bi se smisao grupe ponuđača, jer bi u tom slučaju svaki član grupe mogao dostaviti zasebnu ponudu.

Međutim, ovdje se postavlja pitanje sa aspekta sposobnosti obavljanja profesionalne djelatnosti iz člana 46. ZJN u slučaju nabavke koja podrazumijeva više registrovanih djelatnosti, kao na primjer radovi na elektro i termotehničkim instalacijama. U tom slučaju, dva ponuđača mogu učestvovati kao grupa ponuđača s tim da je jedan registrovan za elektroinstalacije, a drugi za termotehničke instalacije i shodno tome svaki član grupe ponuđača dostavlja svoju registraciju i time ispunjavaju uslov (dakle zasebno, kao što je naprijed navedeno). Kada bi oba ponuđača morala biti registrovana za obje djelatnosti tada se uopšte postavlja pitanje svrhe grupe ponuđača, jer bi ti ponuđači učestvovali samostalno, a ne kao članovi grupe ponuđača.

Ali je bitno naglasiti da u slučaju javne nabavke koja podrazumijeva samo jednu djelatnost, npr. samo elektro instalacije, tada svi članovi grupe trebaju biti registrovani za izvođenje elektroinstalaterskih radova.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

4.4.1 Lična sposobnost

Član 45. ZJN govori o ličnoj sposobnosti kandidata/ponuđača od koje zavisi da li će nastaviti postupak dodjele ugovora u zavisnosti da li se nalazi u jednoj od situacija navedenim u tačkama a) do d) ovog člana i postavlja obavezu ugovornom organu da odbaci zahtjev za učešće ili ponudu ako se kandidat/ponuđač nalazi u bilo kojoj (barem jednoj) od navedenih situacija.

Kao dokaz da se ne nalazi ni u jednoj od nabrojanih situacija, kandidat/ponuđač **dužan je** u postupku javne nabavke dostaviti izjavu ovjerenu kod nadležnog organa, u formi i na način koji je AJN propisala Uputstvom o pripremi modela tenderske dokumentacije i ponuda („SG BiH“, broj: 90/14 i 20/15).

Dostavljanje izjave nije bila praksa predviđena prethodnom legislativom, ali je upravo praksa i pokazala neophodnost uvođenja ovakvog načina dokazivanja kvalifikovanosti iz više razloga. Naime, dostavljanjem izjave se smanjuju troškovi pripreme ponude, smanjuje se količina dokumentacije koju analizira i arhivira ugovorni organ, i uzimajući u obzir da „samo jedan ponuđač pobjeđuje“, nema potrebe ni razloga da svi ostali ponuđači dostavljaju svu dokumentaciju. Ipak, ponuđač koji bude odabran za najpovoljnijeg će, kao dokaz da se ne nalazi u navedenim situacijama, tj. kao dokaz onoga što je „izjavljivao“, morati dostaviti dokumentaciju kojom potvrđuje svoju kvalifikovanost, a koja mora biti izdata od nadležnog organa (suda, uprave,...). Takvi dokumenti ne mogu biti stariji od tri mjeseca računajući od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće [član 72. stav (3) tačka a) ZJN]. To znači da ponuđač mora biti kvalifikovan u momentu dostave ponude ili zahtjeva za učešće. To bi u praksi značilo da ponuđač neće moći npr. „platiti poreze ako dobije ugovor“, jer ih mora imati plaćene u momentu predaje ponude ili zahtjeva za učešće. Također se postavlja pitanje roka u kojem je potrebno dostaviti dokumente. Logičnim se nameće zaključak da je to rok koji je kraći od roka za žalbu (član 101. ZJN) zbog eventualnog uvida u navedene dokumente (član 11. ZJN), a svakako taj rok ne može biti niti previše dug, jer odugovlačenje postupka nije u duhu javnih nabavki. U svakom slučaju taj rok ugovorni organ mora navesti u tenderskoj dokumentaciji i o tom roku ponuđači moraju voditi računa. Zbog toga je preporuka svim privrednim subjektima da uvijek imaju „spremne“ dokumente koje će samo kopirati i ovjeriti kod nadležnog organa, jer čekati dobijanje ugovora pa onda pribavljati dokumente može izazvati niz problema koji može u krajnjem slučaju rezultirati i gubljenjem (već dobijenog) ugovora.

Ovaj član navodi da se kao dokaz o urednom izmirivanju obaveza po osnovu poreza i doprinosa prihvata i sporazum ponuđača s nadležnim poreskim institucijama o reprogramiranom, odnosno odgođenom plaćanju obaveza ponuđača, uz potvrdu poreskih organa da ponuđač u predviđenoj dinamici izmiruje svoje reprogramirane obaveze.

Naime, kada je obveznik poreza ili doprinosa zaključio sporazum o odgođenom plaćanju ili plaćanju u ratama, kojim su obuhvaćeni dospjeli dužni porezi ili doprinosi,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

i ukoliko uredno izmiruje obaveze po navedenom sporazumu, činjenica je da predmetni sporazum proizvodi iste pravne posljedice kao i činjenica o plaćenim obavezama. Takav sporazum će zahtijevati da se sve obaveze koje nastanu za vrijeme produženja roka izmire u potpunosti i na vrijeme. Neplaćanje svih tekućih obaveza dovodi do poništenja sporazuma.

Zahtjev za učešće ili ponuda odbija se ako je kandidat/ponuđač bio kriv za težak profesionalni propust počinjen tokom perioda od tri godine prije početka postupka koji ugovorni organ može dokazati na bilo koji način, posebno, značajni i/ili nedostaci koji se ponavljaju u izvršenju bitnih zahtjeva ugovora koji su doveli do njegovog prijevremenog raskida (npr. dokaz o prijevremenom raskidu ranijeg ugovora zbog neispunjavanja obaveze u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima), nastanka štete (npr. pravosnažna presuda nadležnog suda za štetu koju je pretrpio ugovorni organ) ili drugih sličnih posljedica zbog namjere ili nemara privrednog subjekta određene težine (objektivan dokaz).

U tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ je dužan definisati dokumente koje će fizičko lice registrovano za obavljanje predmetne djelatnosti, dostaviti uz ponudu, a koji su dokazi o ispunjavanju uslova iz ovog člana.

Za inostrane kandidate/ponuđače **ne traži se** posebna nadovjera dokumenata koji se zahtijevaju ovom odredbom.

Od fizičkog lica [koje nije privredni subjekt registrovan za obavljanje predmetne djelatnosti člana 2. stav (1) tačka c) ZJN], u postupku konkursa za izradu idejnog rješenja traži se samo uvjerenje nadležnog suda kojim dokazuje da u krivičnom postupku nije izrečena pravosnažna presuda kojom je osuđen za krivično djelo učešća u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prevaru ili pranje novca.

4.4.2 Sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti

Član 46. ZJN predviđa da ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji **MOŽE** od kandidata/ponuđača zahtijevati da dokažu svoju registraciju u relevantnim profesionalnim ili drugim relevantnim registrima zemlje u kojoj su registrovani ili da osiguraju posebnu izjavu ili referencu kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju relevantnu profesionalnu djelatnost.

Ukoliko se ugovorni organ odluči da traži dokaz o sposobnosti za obavljanje profesionalne djelatnosti, isti može osigurati:

- dokazom o registraciji za obavljanje predmetne djelatnosti u relevantnim profesionalnim ili drugim registrima države gdje su registrovani, ili
- posebnom izjavom ili referencom kojom se dokazuje pravo obavljanja profesionalne djelatnosti, ili
- drugim dokazom o podobnosti kandidata/ponuđača da obavlja predmetnu djelatnost.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Registracija privrednog subjekta je postupak kod nadležnog organa kojim se dobija odobrenje za obavljanje određene/ih djelatnosti na određenom teritoriju na način i pod uslovima propisanim zakonom. Privrednu djelatnost mogu obavljati pravne i fizičke osobe.

Na primjer, u Bosni i Hercegovini, Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u FBiH ("SN FBiH", broj: 27/05, 43/09), Zakonom o registraciji poslovnih subjekata RS ("SG RS", broj: 42/05), te Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Brčko Distriktu ("SGBD BiH", broj: 15/05), registracijom se smatra upis subjekata u sudski registar, koje vode nadležni sudovi, a kojima se privredni subjekti registruju da mogu obavljati određenu profesionalnu djelatnost.

U skladu sa navedenim zakonima, nadležni sudovi izdaju Rješenja o upisu u sudski registar i svim promjenama podataka značajnim za pravni promet ili ovjerene isprave koje sadrže traženi podatak odnosno podatke koji se nalaze u Glavnoj knjizi Registra za pojedinačnog subjekta upisa koji važe u određenom trenutku, odnosno određenom vremenskom periodu, tj. Izvode iz sudskog registra.

Pomenutim dokumentima može se dokazivati sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti pravnih osoba iz Bosne i Hercegovine.

Fizičke osobe, u skladu sa Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima FBiH ("SN FBiH", broj: 35/09), Zakonom o gostiteljskoj djelatnosti ("SN FBiH", broj 32/09), Zakonom o unutrašnjoj trgovini ("SN FBiH", broj: 40/10), Zakonom o zanatsko-poduzetničkoj djelatnosti RS ("SG RS", broj: 16/02, 39/03, 94/04, 34706 i 60/07) i drugim zakonima kojima se fizičkim osobama omogućuje da obavljaju samostalnu djelatnost, registruju se kod nadležnog lokalnog organa. Sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti fizičkih osoba može se dokazati Rješenjem koju izdaju nadležni lokalni organi iz kojih je vidljivo da je fizička osoba registrovana za obavljanje predmetne djelatnosti.

Rješenja o upisu u sudsku registar, izvodi iz sudskog registra, te rješenja nadležnih lokalnih organa samo su neki od dokaza sposobnosti obavljanja profesionalne djelatnosti koji se mogu utvrditi u tenderskoj dokumentaciji. Navedeni dokumenti priznaju se na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na kojem nivou vlasti su izdati.

Ugovorni organ može tražiti od ponuđača dokaz o registraciji/upisu u profesionalnom ili trgovačkom registru u državi u kojoj je osnovan. U slučaju da ne postoje relevantni registri u državi u kojoj je ponuđač osnovan, ponuđači mogu dostaviti izjavu koju daju pred nadležnim organom ili potvrdu, u skladu sa odredbama državnih zakona.

Kao pomoć ugovornim organima i ponuđačima, u Direktivama EU, u Aneksu IX A za ugovore o radovima, u Aneksu IX B za ugovore o robama i u Aneksu IX C za ugovore o uslugama, navedeni su profesionalni i trgovački registri i odgovarajuće potvrde koje ponuđači iz pojedinih država EU mogu dostaviti.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

4.4.3 Ekonomska i finansijska sposobnost

U skladu sa članom 47. ZJN, ekonomske i finansijske zahtjeve za kandidate/ponuđače ugovorni organ **MOŽE** utvrditi tamo gdje smatra da je to potrebno, kako bi bio siguran da je ponuđač, kojem će biti dodijeljen ugovor, sposoban da realizuje predmet ugovora. Zahtjevi koji se odnose na ekonomsko i finansijsko stanje kandidata/ponuđača, su minimalni i moraju biti povezani i proporcionalni predmetu ugovora i ne smiju imati ograničavajući efekat na konkurenciju (član 44. ZJN).

Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji precizira koju referencu ili reference kandidati, odnosno ponuđači trebaju osigurati i za koji vremenski period, kako bi dokazali svoju ekonomsku i finansijsku sposobnost. Kandidati/ponuđači koji ne dostave zahtijevanu dokumentaciju ili koji istu dostave, ali ne ispunjavaju postavljene uslove, ugovorni organ odbacuje.

Dakle, u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti **ne može se** utvrditi komparacija sposobnosti na sposobne, sposobnije i najспособnije. Postoje samo dvije kategorije kandidata/ponuđača: sposobni i nesposobni. Jedini instrument za utvrđivanje sposobnosti jeste dokumentacija koja je naprijed pomenuta. Nije dozvoljeno da ugovorni organ utvrđuje ekonomsku i finansijsku sposobnost na način da utvrdi rang listu sposobnih, sa koje bi uzeo u obzir onog najbolje rangiranog. To bi bio primjer nezakonite primjene ekonomske i finansijske sposobnosti kandidata/ponuđača, jer bi na taj način ugovorni organ kvalifikacione kriterije direktno koristio kao kriterije za odabir najpovoljnije ponude (postoji izuzetak u postupku takmičarskog dijaloga – član 31. ZJN).

Ova odredba u tačkama a) do d) navodi uslove, kao i dokaze koji se mogu zahtijevati, i isti se mogu odnositi na odgovarajuća pisma izdata od banaka ili drugih finansijskih institucija, garancije za pokriće osiguranja od odgovornosti za realizaciju ugovora, poslovne bilanse ili izvode iz poslovnih bilansa (ne duže od tri godine), te izjavu o ukupnom prometu (ne duže od tri godine).

Međutim, ako je period od registracije/osnivanja ponuđača kraći od perioda za koji ugovorni organ zahtijeva izjave i dokumente koji se odnose na ekonomsko i finansijsko stanje, ponuđač treba dostaviti dokumente samo za period od svoje registracije/osnivanja.

Shodno tome, ponuđač koji ne može dostaviti zahtijevanu dokumentaciju iz razloga što je njegov period registracije kraći od perioda za koji se zahtijeva dokumentacija, **ne može biti eliminisan** iz postupka javne nabavke.

To znači, da ako se zahtijeva bilans uspjeha za poslednje tri godine, ponuđač koji je osnovan npr. prošle godine, dostavit će samo bilans od prošle godine i neće biti odbačen zbog nemogućnosti dostave bilansa uspjeha za sve tri godine.

Međutim, to isto znači da ako se zahtijeva npr. određen promet, tada svaki ponuđač mora imati zahtijevani promet, bez obzira da li je osnovan prošle ili prije tri godine.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Također, **u praksi se vrlo često pogrešno postavljaju uslovi** u pogledu npr. ukupnog prometa, na način da se zahtijeva određeni ukupan promet za tri godine, pa se onda taj promet dijeli na godišnji promet. Naime, postavlja se uslov da ponuđač mora imati npr. promet od 300.000,00 KM u posljednje tri godine, uz dodatni uslov da taj promet mora iznositi po 100.000,00 KM za svaku godinu, što je pogrešno. Po tako postavljenom zahtjevu, ponuđač koji ima promet od npr. 1.000.000,00 KM u posljednjih 6 mjeseci nije ekonomski i finansijski sposoban. A u stvari jeste, čak je i sposobniji od postavljenog uslova u ovom primjeru.

Pored toga, vrlo često se dešavalo u praksi da se uslovi i dokazi za ekonomsku i finansijsku sposobnost zahtijevaju više radi forme, a manje zbog suštine, čime takav zahtjev postaje bespredmetan, beskoristan i destimulirajuće djeluje na kandidate/ponuđače. Naime, dešavalo se da se zahtijeva npr. bilans stanja (original ili ovjerena kopija). Ponuđač isti dostavi, komisija konstatuje da je isti dostavljen, te da je uz to i ovjeren (što je bio zahtjev), te na osnovu svega zaključi da je ponuđač ispunio postavljeni uslov. Ovako postavljen uslov je jednak "praznom listu papira". Naime, ispravno bi bilo da ugovorni organ postavi određeni ekonomski i finansijski uslov i da zahtijeva da se isti dokazuje bilansom stanja. U ovom slučaju, ponuđač mora dostaviti zahtijevani bilans stanja, ali to je prvi uslov. Drugi uslov je da ispunjava postavljeni ekonomski i finansijski zahtjev, što je vidljivo iz dostavljenog bilansa. Dakle, oba uslova moraju biti kumulativno ispunjena. Naime, ponuđač može dostaviti bilans stanja (original ili ovjerena kopija), ali može ne ispunjavati postavljeni uslov i tada se takav zahtjev za učešće ili ponuda odbacuju. Kao što je navedeno, svaki dokument koji se zahtijeva mora imati "dokazno svojstvo", jer je u protivnom bespredmetan i besmislen i ne ispunjava svoju svrhu.

Ova odredba dozvoljava da kandidat/ponuđač može, gdje je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačio da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, mora dokazati ugovornom organu da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Pod istim uslovima grupa kandidata/ponuđača može se osloniti na kapacitete učesnika grupe ili drugih privrednih subjekata.

Ovaj zahtjev je jednim dijelom logičan, jer privredni subjekti mogu i treba da mogu da se oslone na kapacitete drugih privrednih subjekata. Međutim, logičnost se može odnositi npr. na garanciju za pokriće osiguranja. Međutim, šta znači oslanjanje na ukupan promet drugog privrednog subjekta, ako taj drugi privredni subjekat neće učestvovati u realizaciji ugovora. To ne znači apsolutno ništa i ne smije biti u praksi dozvoljeno. Opravdanje zbog čega takvo nešto ne bi trebalo biti dozvoljeno je što odredbe ZJN koje govore o finansijskoj i ekonomskoj sposobnosti navode da se oslanjanje na resurse drugih privrednih subjekata može desiti samo gdje je to "primjereno i odgovarajuće za određeni ugovor". Što se tiče grupe ponuđača, oslanjanje na "tuđe" resurse može i treba biti uvijek dozvoljeno, jer će ipak takvi drugi privredni subjekti, kao članovi grupe ponuđača, učestvovati u realizaciji ugovora.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Dokumenti navedeni tačkama a) do d) ovog člana u ponudi se dostavljaju kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji je AJN propisala Uputstvom o pripremi modela tenderske dokumentacije i ponuda („SG BiH“, broj: 90/14 i 20/15).

4.4.4 Tehnička i profesionalna sposobnost

Član 48. ZJN generalizuje opšte uslove za tehničku i profesionalnu sposobnost i postavlja pravila kojih se ugovorni organi moraju pridržavati ukoliko postavljaju navedene zahtjeve. Naime, zahtjeve za tehničku i profesionalnu sposobnost za kandidate/ponuđače ugovorni organ **MOŽE** utvrditi tamo gdje smatra da je to potrebno, a što može zavisiti od vrste, količine/obima ili namjene predmeta nabavke, kako bi bio siguran da je ponuđač, kojem će biti dodijeljen ugovor, sposoban da realizuje predmet ugovora. Zahtjevi koji se odnose na tehničku i profesionalnu sposobnost kandidata/ponuđača, su minimalni i moraju biti povezani i proporcionalni predmetu ugovora i ne smiju imati ograničavajući efekat na konkurenciju (član 44. ZJN).

Ugovorni organ može zahtijevati dokaz o uredno izvršenim ugovorima i taj dokaz se dostavlja u formi liste ili spiska izvršenih ugovora uz potvrdu koju daje druga ugovorna strana o njihovoj realizaciji. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, vrijedi izjava privrednog subjekta o uredno izvršenim ugovorima, uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takve potvrde osiguraju. Potvrda o uredno izvršenim ugovorima mora sadržavati naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata, predmet ugovora, vrijednost ugovora, vrijeme i mjesto izvršenja ugovora, navode o uredno izvršenim ugovorima.

Ova odredba dozvoljava da kandidat/ponuđač može, gdje je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačio da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji s njima ima. U tom slučaju, **mora dokazati ugovornom organu** da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Pod istim uslovima grupa kandidata/ponuđača može se osloniti na kapacitete učesnika grupe ili drugih privrednih subjekata.

Ovaj zahtjev je jednim dijelom logičan, jer se privredni subjekti, kao i u slučaju ekonomske i finansijske sposobnosti, mogu i treba da mogu da se oslone na kapacitete drugih privrednih subjekata. Međutim, logičnost se može odnositi npr. na opremu i kadrovske i tehničke kapacitete. Međutim, šta znači oslanjanje na potvrdu o izvršenim ugovorima drugog privrednog subjekta, ako taj drugi privredni subjekat neće učestvovati u realizaciji konkretnog ugovora. To ne znači apsolutno ništa i ne smije biti u praksi dozvoljeno. Opravdanje zbog čega takvo nešto ne bi trebalo biti dozvoljeno je što odredbe ZJN koje govore o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti navode da se oslanjanje na resurse drugih privrednih subjekata može desiti samo gdje je to “primjereno i odgovarajuće za određeni ugovor”. Što se tiče grupe

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

ponuđača, oslanjanje na “tuđe” resurse može i treba biti uvijek dozvoljeno, jer će ipak takvi drugi privredni subjekti, kao članovi grupe ponuđača, učestvovati u realizaciji ugovora.

Ukoliko zahtijeva jedan ili više dokumenata, tada ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji precizira koju referencu ili reference kandidati, odnosno ponuđači trebaju osigurati i za koji vremenski period, kako bi dokazali svoju tehničku i profesionalnu sposobnost. Kandidati/ponuđači koji ne dostave zahtijevanu dokumentaciju ili koji istu dostave, ali ne ispunjavaju postavljene uslove, ugovorni organ odbacuje.

Kao i u slučaju ekonomske i finansijske sposobnosti, tako i u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, **ne može se utvrditi** komparacija sposobnosti na sposobne, sposobnije i najspособnije. Postoje samo dvije kategorije kandidata/ponuđača: sposobni i nesposobni. Nije dozvoljeno da ugovorni organ utvrđuje tehničku i profesionalnu sposobnost na način da utvrdi rang listu sposobnih, sa koje bi uzeo u obzir onog najbolje rangiranog. To bi bio primjer nezakonite primjene tehničke i profesionalne sposobnosti kandidata/ponuđača, jer bi na taj način ugovorni organ kvalifikacione kriterije direktno koristio kao kriterije za odabir najpovoljnije ponude (postoji izuzetak u postupku takmičarskog dijaloga – član 31. ZJN).

Član 49. ZJN definiše koje dokaze o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača u postupku nabavke **ROBA**, ugovorni organ **MOŽE** zahtijevati i isti su taksativno navedeni u tačkama a) do f) navedenog člana.

Zahtjevi da kandidat/ponuđač posjeduje iskustvo, stručnu, tehničku i kadrovsku osposobljenost u postupku nabavke roba ugovorni organ može predvidjeti u tenderskoj dokumentaciji kada to smatra primjerenim. Tehnička i profesionalna osposobljenost u postupku nabavke roba je karakteristika kandidata/ponuđača vezana za iskustvo u isporuci robe koja je predmet nabavke, osoblju i tehničkim organima, opremljenosti i osposobljenosti, kako po kvantitetu tako i po kvalitetu, a koji su dovoljni za adekvatnu realizaciju ugovora o javnoj nabavci roba.

Član 50. ZJN definiše koje dokaze o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača u postupku nabavke **USLUGA**, ugovorni organ **MOŽE** zahtijevati i isti su taksativno navedeni u tačkama a) do g) navedenog člana.

Zahtjevi da kandidat/ponuđač posjeduje iskustvo, stručnu, tehničku i kadrovsku osposobljenost u postupku nabavke usluga ugovorni organ može predvidjeti u tenderskoj dokumentaciji kada to smatra primjerenim. Tehnička i profesionalna osposobljenost u postupku nabavke usluga je karakteristika kandidata/ponuđača vezana za iskustvo u pružanju usluge koja je predmet nabavke, osoblju i tehničkim organima, obrazovnim i profesionalnim kvalifikacijama, opremljenosti i osposobljenosti, kako po kvantitetu tako i po kvalitetu, a koji su dovoljni za adekvatnu realizaciju ugovora o javnoj nabavci usluga.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Član 51. ZJN definiše koje dokaze o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača u postupku nabavke **RADOVA**, ugovorni organ **MOŽE** zahtijevati i isti su taksativno navedeni u tačkama a) do f) navedenog člana.

Zahtjevi da kandidat/ponuđač posjeduje iskustvo, stručnu, tehničku i kadrovsku osposobljenost u postupku nabavke radova ugovorni organ može predvidjeti u tenderskoj dokumentaciji kada to smatra primjerenim. Tehnička i profesionalna osposobljenost u postupku nabavke radova je karakteristika kandidata/ponuđača vezana za iskustvo u izvođenju radova koji su predmet nabavke, osoblju i tehničkim organima, obrazovnim i profesionalnim kvalifikacijama, raspolaganju mašinama i opremi, kako po kvantitetu tako i po kvalitetu, a koji su dovoljni za adekvatnu realizaciju ugovora o javnoj nabavci radova.

4.5 FAZA II – OCJENJIVANJE PONUDA

Ocjenjivanje ponuda je druga faza u procesu javne nabavke i njen cilj je izbor ponude koja na najbolji način zadovoljava potrebu ugovornog organa i koja će obezbijediti vrijednost za novac. To je proces u kojem se kroz nekoliko faza utvrđuje da li dostavljene ponude ispunjavaju sve postavljene uslove iz tenderske dokumentacije, te koja od dostavljenih ponuda na najbolji način ispunjava te uslove. U ovom koraku ugovorni organ identifikuje:

- koje ponude su prihvatljive, a koje ne;
- koja od prihvatljivih ponuda je najbolja po osnovu kriterija za dodjelu ugovora (najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda).

Ocjena ponuda se mora izvoditi od strane kompetentne komisije za javne nabavke i u skladu sa opštim zakonskim odredbama i principima javnih nabavki.

U ovoj fazi procesa javne nabavke do izražaja dolaze principi jednakog tretmana i nediskriminacije i transparentnosti, a **mora** se očuvati i **princip povjerljivosti** informacija od strane onih koji su uključeni u postupak stručne ocjene ponuda.

Ocjenjivanje ponuda odvija se u nekoliko etapa, i to:

- prijem i otvaranje ponuda
- stručna ocjena ponuda (uključujući i pojašnjenje neprirodno niske cijene, ispravku računске greške i pojašnjenje ponude)
- preporuka za dodjelu ugovora

Svaka od navedenih etapa će se detaljno obraditi u nastavku.

4.5.1 Prijem i otvaranje ponuda

Postupak otvaranja ponuda definisan je članom 63 ZJN. Svrha otvaranja ponuda (kao što i samo ime govori) je otvoriti blagovremeno primljene ponude kako bi se počelo sa njihovom ocjenom. Sve ponude se dostavljaju na adresu ugovornog organa najkasnije do dana i sata navedenog u tenderskoj dokumentaciji kao krajnji rok za

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

dostavljanje ponuda. Ponuda se dostavlja u zatvorenoj koverti na adresu navedenu u tenderskoj dokumentaciji.

Na koverti ponude mora biti naznačeno:

- naziv i adresa ugovornog organa,
- naziv i adresa ponuđača u lijevom gornjem uglu koverta,
- evidencijski broj nabavke,
- naziv predmeta nabavke, odnosno lota na koje se ponuda odnosi,
- naznaka »ne otvaraj«.

Svaka blagovremeno dostavljena ponuda upisuje se u zapisnik o zaprimanju ponuda te dobija redni broj prema redoslijedu zaprimanja.

Ponuda dostavljena nakon isteka roka za dostavu ponuda **ne smije se otvarati**, ne upisuje se u zapisnik o zaprimanju ponuda, ali se evidentira kao zakašnjela ponuda, obilježava se kao zakašnjela te neotvorena vraća pošiljaocu bez odgode.

Sve blagovremeno pristigle ponude se otvaraju na javnom otvaranju ponuda, neposredno nakon isteka roka za prijem ponuda. Ponude se otvaraju na sjednici komisije za nabavke na dan i vrijeme koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji. Svi ponuđači koji su na vrijeme dostavili ponude ili njihovi ovlašteni predstavnici, kao i sva druga zainteresirana lica imaju pravo prisustvovati postupku otvaranja ponuda.

Javnom otvaranju ponuda mogu prisustvovati kako predstavnici ponuđača, **tako i javnost**.

Iako ZJN naglašava da otvaranju ponuda imaju pravo prisustva svi ponuđači koji su na vrijeme dostavili ponude ili njihovi ovlašteni predstavnici, pogrešan je zaključak da javnom otvaranju ponuda mogu prisustvovati samo zakonski zastupnici ponuđača ili druge osobe koje za to imaju pismeno ovlaštenje. Ono što je ovom zakonskom odredbom definisano odnosi se na to da osobe bez ovlaštenja **ne bi mogle vršiti pravne radnje u ime ponuđača** (upućivati primjedbe ili potpisati zapisnik), ali takvim osobama se mora dozvoliti prisustvo.

Ugovorni organ treba u što kraćem roku da izvrši javno otvaranje ponuda. ZJN nije definisao koji je to rok, već isti određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Pola sata ili najviše sat vremena je razdoblje koje je sasvim dovoljno vremena da se ispoštuje zahtjev neposrednosti koji u članu 63. navodi ZJN.

Otvirati ponude sljedeći dan nakon isteka krajnjeg roka za dostavljanje ponuda nikako nije u skladu sa ZJN i njegovim temeljnim principima, a posebno nije u skladu sa propisanom obavezom neposrednosti.

Ponude otvara predsjednik komisije i prisutnim saopštava:

- naziv ponuđača;
- ukupnu cijenu navedenu u ponudi;

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- popust naveden u ponudi koji mora biti posebno iskazan. Ako popust nije posebno iskazan, smatra se da nije ni ponuđen;
- potkriterije koji se vrednuju u okviru kriterija ekonomski najpovoljnije ponude.

Sve ovo se unosi u zapisnik o otvaranju ponuda koji potpisuje predsjednik komisije i ovlašteni predstavnici ponuđača.

Kopija zapisnika o otvaranju ponuda se dostavlja svim ponuđačima odmah, a **najkasnije u roku od 3 dana** od dana otvaranja, a ponuđači imaju pravo žalbe u roku od 10 dana odu od dana prijema istog.

Forma zapisnika propisana je podzakonskim aktom koji je donijela AJN (Uputstvom o načinu vođenja zapisnika o otvaranju ponuda) i ugovorni organi **moraju ispoštovati navedenu formu**, tj. pripremiti zapisnik u skladu sa elementima definisanim podzakonskim aktom

Javno otvaranje ponuda je izuzetno važan momenat, jer do tog momenta ponuđači su pripremali svoje ponude u skladu sa zahtjevom ugovornog organa i ugovorni organ (a ni drugi ponuđači) ne znaju sadržaj ponude. Sam čin otvaranja ponuda predstavlja prvi kontakt ugovornog organa sa ponudom nekog ponuđača i to je **jedini** momenat u toku cijelog postupka nabavke kada su u isto vrijeme i na istom mjestu prisutni komisija, svi ponuđači i njihove ponude. Sadržaj ponude nekog ponuđača prije isteka krajnjeg roka za dostavljanje ponuda je tajna. Momentom otvaranja ponuda svim učesnicima se javno saopštavaju podaci o ponuđačima i njihovim ponudama (cijena i ostali podkriteriji ukoliko su definisani). Nakon javnog otvaranja ponuda ponovo nastupa period "tajnosti", kada se nijedna informacija u vezi sa ispitivanjem, pojašnjenjem ili ocjenom ponuda ne smije otkrivati nijednom učesniku u postupku ili trećem licu prije nego što se odluka o rezultatu postupka ne saopšti učesnicima u postupku. Naredna slika ilustruje navedeno:

4.5.2 Stručna ocjena ponuda

Nakon javnog otvaranja ponuda i sačinjavanja Zapisnika sa otvaranja ponuda (i njegovog dostavljanja ponuđačima) slijedi period stručne ocjene ponuda. Ponude se

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

pregledaju na zatvorenim sjednicama komisije za provođenje konkretnog postupka javne nabavke. Prisustvo javnosti ili nekih drugih osoba koje nisu imenovane kao članovi komisije ili stručni konsultanti je zabranjeno. Ponude se ocjenjuju u odnosu na dan dostavljanja i u skladu sa podacima navedenim u samoj ponudi. Izmjene ponuda nisu dozvoljene osim ispravke računske greške ili eventualnog zahtjeva za pojašnjenjem ponude u skladu sa članom 68. stav (3) ZJN, koje ne smije predstavljati izmjenu ponude.

Član 65. ZJN definiše da ugovorni organ ocjenjuje ponude koje su podnijeli kvalifikovani ponuđači, primjenjujući kriterij za dodjelu ugovora utvrđen u tenderskoj dokumentaciji.

ZJN nema posebnih odredbi koje tretiraju na poseban način proces evaluacije, ali dobra praksa bi mogla pretpostaviti da komisija za ocjenu ponuda održi sastanak prije početka rada, na kojem bi pripremila plan rada i uskladila redoslijed obavljanja pojedinih aktivnosti u toku svog rada.

Iako ne postoje eksplicitne zakonske obaveze koje se odnose na to kako treba da izgleda proces evaluacije, ipak postoji određena ustaljena praksa koja se može opisati u neke četiri faze.

U **prvoj fazi** nema ocjene sadržaja ponude, već komisija za provođenje postupka javne nabavke utvrđuje da li su zadovoljeni svi formalno/administrativni zahtjevi koji su postavljeni u tenderskoj dokumentaciji:

- da li je ponuda pravilno podnesena (na jeziku koji je naveden u tenderskoj dokumentaciji, uredno numerisana, dostavljen dovoljan broj primjeraka ponuda, ispoštovan zahtijevani perioda važenja ponuda i slično),
- da li su svi obrasci ispravno popunjeni i potpisani,
- da li su potrebni dokumenti i dokazi priloženi,
- da li je priložena garancija za ponudu.

Ako ponuda nije u skladu sa administrativnim uslovima koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji, ona se odmah odbacuje i ponuđač je ne smije naknadno ispravljati.

U **drugoј fazi** sve formalno/administrativno prihvatljive ponude se pregledaju kako bi se uvidjelo da li su te prihvatljive ponude podnijeli kvalifikovani ponuđači. Ovdje se u stvari vrši ocjena kvalifikovanosti ponuđača. Sve ponude za koje se u ovoj fazi utvrdi da su ih podnijeli ponuđači koji nisu kvalifikovani, ne uzimaju se dalje u razmatranje i ne mogu se kasnije pojašnjavati ili naknadno ispravljati.

Treća faza jeste pregled i ocjena toga da li su ponude koje podnose kvalifikovani ponuđači prihvatljive ponude sa aspekta specifikacija, uslova ugovora i ostalim materijalnim zahtjevima (npr. valuta u kojoj se zahtijeva dostavljanje ponude). Budući da se ispunjenje formalno/administrativnih zahtjeva ponuđača pregleda ranije, na samom početku postupka, provjera koja se vrši u ovoj trećoj fazi jeste utvrđivanje tehničke podobnosti ponuda. Neprihvatljive se ponude odmah odbijaju i

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

ponuđač ih ne smije naknadno mijenjati ili ukloniti devijaciju ili pogrešku u skladu sa zahtjevima navedenim u tenderskoj dokumentaciji.

U **četvrtoj fazi**, sve prihvatljive ponude se ocjenjuju u skladu sa kriterijima za dodjelu ugovora navedenim u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji, a koji može biti ili najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda.

Dostavljene ponude ne smiju mijenjati ili dopunjavati! Nakon javnog otvaranja ponuda sva eventualna komunikacija između ugovornog organa (komisije za provođenje postupka javne nabavke) i ponuđača vrši se pisanim putem i odnosi se na pojašnjenje određenog dijela ponude koji je nejasan, bez unošenja bilo kakvih izmjena ili dostavljanja novih dokumenata. Pojašnjenje se može tražiti kada ponuda sadrži nedosljedne ili protivrječne informacije o istom određenom aspektu ponude, kada ponuda ne daje jasno objašnjenje šta se nudi, kada ponuda sadrži manje greške ili propuste.

Potrebne informacije ili pojašnjenja ne smiju predstavljati izmjenu ponude, niti ih ugovorni organ može prihvatiti kao izmjenu ponude.

ZJN je propisao da je ugovorni organ dužan, nakon ocjene ponuda, sačiniti zapisnik o ocjeni ponuda koji sadrži najmanje sljedeće podatke:

- naziv ugovornog organa;
- predmet javne nabavke;
- naziv ponuđača čije su ponude odbijene i razloge za njihovo odbijanje;
- dodjelu bodova po potkriterijima za ocjenu ponuda, ako je kriterij ekonomski najpovoljnija ponuda, prema metodologiji utvrđenoj u tenderskoj dokumentaciji;
- rang-listu ocijenjenih ponuda, počev od najuspješnije ka najmanje uspješnoj;
- naziv ponuđača čija je ponuda ocijenjena najpovoljnijom;
- vrijednost ugovora ili okvirnog sporazuma.

Pored ove zakonske odredbe, Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda propisani su osnovni elementi zapisnikao ocjeni ponuda u zavisnosti o kojem se postupku nabavke radi.

4.5.3 Neprirodno niska cijena

U toku ocjene ponuda može se desiti da neka od ponuda bude nesrazmjerno (neprirodno) niska u odnosu na ostale ponude. Direktive ne definišu šta se podrazumijeva pod neprirodno niskom cijenom ponude, već navode da će ugovorni organ zahtijevati pojašnjenje neprirodno niske cijene **ako se čini** da su dostavljene ponude izuzetno niske s obzirom na radove, robu ili usluge.

Ocjena da li se nešto ima smatrati neprirodno niskom cijenom ili ne je isključivo na ugovornom organu.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

S druge strane, u domaćem zakonodavstvu, članom 66. ZJN je definisano „Ako ugovorni organ ocijeni da je ponuđena cijena neprirodno niska, pismeno će od ponuđača zahtijevati da obrazloži ponuđenu cijenu“ i tu ne bi bilo ništa sporno da podzakonski akt, Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda u članu 17. stav (7) ne navodi sljedeće „Ugovorni organ **obavezno** od ponuđača traži objašnjenje cijene ponude koju smatra neprirodno niskom ako su ispunjeni slijedeći uslovi:

- a) cijena ponude je za više od 50% niža od prosječne cijene preostalih prihvatljivih ponuda, ukoliko su primljene najmanje tri prihvatljive ponude, ili
- b) cijena ponude je za više od 20% niža od cijene drugorangirane prihvatljive ponude.“

Analizirajući navedeno, vidljivo je da su u BiH ugovorni organi **obavezni** da zahtijevaju pojašnjenje cijene u slučaju prijema ponude koja zadovoljava jedan og gore pomenutih kriterija.

Pored ovih obavezujućih situacija, u skladu sa podzakonskim aktom, ugovorni organ **može** od ponuđača zatražiti objašnjenje cijene ponude, **ako smatra** da je ona neprirodno niska i iz drugih razloga navedenih u članu 66. ZJN. Ovdje se mora naglasiti da se radi samo o neprirodno niskoj cijeni, a ne o neprirodno niskoj ponudi u smislu kriterija “ekonomski najpovoljnije ponude”, odnosno situacije kada ponuđač ponudi “neozbiljnu” ponudu u pogledu neobjektivnih elemenata ponude (prekratkih rokova, predugih garancija i sl.).

U slučaju neprirodno niske cijene sva komunikacija se odvija pisanim putem (ugovorni organ pismenim putem zahtijeva dostavljanje pojašnjenja, a ponuđač pismenim putem pojašnjava ponuđenu cijenu). Ako ponuđač ugovornom organu ne ponudi osnovano obrazloženje, koje može, između ostalog, sadržavati i poređenje s cijenama na tržištu, ugovorni organ će odbaciti ponudu.

Nakon prijema pismenog zahtjeva od strane ugovornog organa ponuđač je dužan pismeno dostaviti detaljne informacije o relevantnim sastavnim elementima ponude, uključujući elemente cijene, odnosno razloge ponuđene cijene. ZJN nije odredio rok u kojem se mora dostaviti pojašnjenje neprirodno niske cijene, već taj rok određuje ugovorni organ u svom zahtjevu.

Ugovorni organ razmatra objašnjenja koja se na primjeren način mogu odnositi na:

- ekonomičnost proizvodnog procesa, pruženih usluga ili građevinske metode;
- izabrana tehnička rješenja i/ili izuzetno pogodne uslove koje ponuđač ima za dostavu robe ili usluga ili za izvođenje radova;
- originalnost robe, usluga ili radova koje je ponuđač ponudio;
- usklađenost s važećim odredbama koje se odnose na radnu zaštitu i uslove rada na mjestu gdje se isporučuje roba, pruža usluga ili izvodi rad;

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- mogućnost da ponuđač prima državnu pomoć. Ako ugovorni organ utvrdi da je ponuda neprirodno niska zato što ponuđač prima državnu pomoć, ponuda može biti odbačena samo ako ponuđač nije u mogućnosti dokazati, u razumnom roku koji je odredio ugovorni organ, da je državna pomoć dodijeljena u skladu s važećim zakonom.

Pojašnjenje ne može biti paušalno, već se mora zasnivati na opravdanim i objektivnim razlozima i mora da sadrži detaljne informacije o relevantnim sastavnim elementima ponude, uključujući elemente cijene/ poređenje ponude sa cijenama na tržištu i sl.

Dostavljeno pojašnjenje sastavni je dio zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda.

4.5.4 Preporuka za dodjelu ugovora/poništenje postupka

Nakon što komisija za provođenje postupka javne nabavke izvrši sve potrebne aktivnosti vezane za stručnu ocjenu ponuda i sačini zapisnik o ocjeni ponuda, dužna je da pripremi i preporuku ovlaštenom licu ugovornog organa (ministar, načelnik, direktor i sl.) za donošenje odluke o odabiru ili odluke o poništenju postupka nabavke.

Ova obaveza davanja preporuke nije eksplicitno navedena u ZJN, ali je podzakonski akt *Pravilnik o uspostavljanju i radu komisije za nabavke* u članu 5. pored ostalih poslova komisije definisao i „davanje preporuke ugovornom organu za donošenje odluke o odabiru ili odluke o poništenju postupka nabavke“. Istim podzakonskim aktom je definisano da komisija, nakon okončanog postupka, daje ugovornom organu preporuku, zajedno s izvještajem o radu i razlozima davanja takve preporuke, te daje prijedlog odgovarajuće odluke.

Ovlašteno lice ugovornog organa može prihvatiti preporuku komisije ili je odbiti ako je prijedlog nezakonit. Prije odobrenja za davanje preporuke za dodjelu, ugovorni organ može smatrati potrebnim da:

- traži pojašnjenja o bilo kojoj preporuci koja se nalazi u izvještaju o stručnoj ocjeni i o bilo kojem aspektu postupka ocjene ponuda;
- traži dokaze koji podržavaju bilo koju preporuku koja se nalazi u izvještaju o stručnoj ocjeni;
- traži formalnu prezentaciju izvještaja o stručnoj ocjeni da bi bolje razumio njegov sadržaj;
- traži da komisija za provođenje postupka javne nabavke preduzme dodatne radnje u vezi sa određenom preporukom ili sa bilo kojim drugim aspektom procesa ocjene ponuda

U slučaju da ugovorni organ ne prihvati preporuku komisije dužan je dati pismeno obrazloženje svog postupanja tj. u čemu se sastoji nezakonitost, te tražiti da se otkloni ista. Forma preporuke nije propisana ni ZJN ni podzakonskim aktom, ali bi ista

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

trebala da sadrži osnovne elemente i detaljno obrazložene argumente zašto se daje takva preporuka.

4.6 FAZA III – DODJELA UGOVORA

Ovaj korak je postupak formalnog obavješćavanja ponuđača da je izabran kao najpovoljniji ponuđač za određenu robu, uslugu ili radove koje je zahtijevao i specifikovao ugovorni organ.

Komisija za provođenje postupka javne nabavke daje preporuku ugovornom organu za dodjelu ugovora, a konačnu odluku donosi ugovorni organ (ovlašteno lice ugovornog organa) koji i snosi odgovornost za javnu nabavku.

U skladu sa članom 69. ZJN postupak javne nabavke može se okončati:

- a) zaključenjem ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma ili
- b) poništenjem postupka javne nabavke.

Postoji situacija kada će se jedan postupak nabavke okončati po oba osnova. To je slučaj kada je predmet nabavke podijeljen na lotove (dio predmeta nabavke nastao kao rezultat dijeljenja predmeta nabavke u posebne, srodne cjeline, koje se kao takve označavaju u tenderskoj dokumentaciji), gdje se za svaki pojedinačni lot zaključuje poseban ugovor (izuzetak su situacije kada jedan ponuđač bude najpovoljniji za više lotova i tada se može zaključiti s tim ponuđačem jedan ugovor za sve te lotove). Kod podjele predmeta nabavke na lotove može se desiti da za pojedine lotove ne pristigne nijedna ili nijedna prihvatljiva ponuda, ili su cijene svih prihvatljivih ponuda značajno veće od budžeta ugovornog organa za tu nabavku i tada se postupak za te lotove mora poništiti, dok se za ostale lotove vrši dodjela ugovora.

ZJN je u članu 70. propisao da ugovorni organ donosi odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluku o poništenju postupka nabavke u roku koji je određen u tenderskoj dokumentaciji kao rok važenja ponude, a najkasnije u roku od sedam dana od dana isteka važenja ponude, odnosno u produženom periodu roka važenja ponuda (ukoliko je isti zahtijevan).

ZJN je propisao i osnovne elemente koje ove odluke moraju da sadrže i to:

Odluka o izboru	Odluka o poništenju postupka nabavke	Odluka o rezultatu pretkvalifikacije kandidata u postupku koji se sastoji od dvije ili više faza
Podaci o ugovornom organu	Podaci o ugovornom organu	Podaci o ugovornom organu

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Odluka o izboru	Odluka o poništenju postupka nabavke	Odluka o rezultatu pretkvalifikacije kandidata u postupku koji se sastoji od dvije ili više faza
Broj i datum donošenja odluke	Broj i datum donošenja odluke	Broj i datum donošenja odluke
Podaci o javnom oglašavanju	Podaci o javnom oglašavanju	Podaci o javnom oglašavanju
Vrsta postupka nabavke	Vrsta postupka nabavke	Vrsta postupka nabavke
Broj zaprimljenih ponuda	Zakonski osnov za poništenje postupka nabavke	Broj zaprimljenih zahtjeva za učešće
Naziv i podaci o izabranom ponuđaču	Detaljno obrazloženje poništenja	Naziv i podatke o kvalifikovanim kandidatima
Detaljno obrazloženje razloga za izbor	Pouka o pravnom lijeku	Podaci i obrazloženje o nekvalifikovnim kandidatima
Pouka o pravnom lijeku	Potpis ovlaštenog lica	Pouka o pravnom lijeku
Potpis ovlaštenog lica	Pečat ugovornog organa	Potpis ovlaštenog lica
Pečat ugovornog organa		Pečat ugovornog organa

Nakon donošenja odluke o dodjeli ugovora/poništenju postupka nabavke ugovorni organ je dužan da svim kandidatima/ponuđačima u roku od tri dana, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, dostavi iste i to: elektronskim sredstvom ili putem pošte ili neposredno, zajedno sa obavještenjem ponuđačima o rezultatima postupka i zapisnikom o ocjeni ponuda.

Odluku o izboru i odluku o poništenju postupka ugovorni organ objavljuje na svojoj internetskoj strani, ako je ima, i to istovremeno s upućivanjem odluka ponuđačima koji su učestvovali u postupku javne nabavke, dok se odluka o rezultatu pretkvalifikacije kandidata u postupku koji se sastoji od dvije ili više faza ne objavljuje na internet stranici.

4.6.1 Opšte informacije o ugovoru

Članom 2. stav (1) tačka a) ZJN, definisano je da je **ugovor o javnoj nabavci** ugovor s finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa i ima *za cilj nabavku robe, usluga ili izvođenja radova u okviru značenja ZJN*. ZJN je dalje definisao šta se smatra ugovorom o javnoj nabavci robe, usluga ili radova, a kako slijedi:

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Tip ugovora	Definicija
<i>Ugovor o javnoj nabavci robe</i>	Ugovor o javnoj nabavci robe je ugovor o javnoj nabavci čiji je predmet kupovina, najam i zakup robe ili lizing sa ili bez opcije kupovine robe, kao i ugovor koji kao usputnu stvar uključuje i ugradnju i/ili postavljanje i/ili montažu uz robu
<i>Ugovor o javnoj nabavci usluga</i>	Ugovor o javnoj nabavci usluga je ugovor o javnoj nabavci čiji je predmet nabavka usluga iz Aneksa II. dio A i B, koji su sastavni dio ZJN. Usluge koje su izuzete od ovog zakona navedene su u Aneksu II. Dio C, koji je sastavni dio ZJN. Ugovorom o javnoj nabavci usluga smatra se: ○ Ugovor o javnoj nabavci, čiji su predmet i roba i usluge, ugovor je o javnoj nabavci usluga, ako vrijednost predmetnih usluga prelazi vrijednost robe obuhvaćene tim ugovorom ili ○ Ugovor o javnoj nabavci, čiji su predmet usluge i radovi, ugovor je o javnoj nabavci usluga, ako on uključuje i radove u smislu Aneksa I. koji je sastavni dio ZJN, a koji su sporedni u odnosu na glavni predmet ugovora
<i>Ugovor o javnoj nabavci radova</i>	Ugovor o javnoj nabavci radova je ugovor čiji je predmet ○ projektovanje i izvođenje radova ili izvođenje radova koji se odnose na jednu ili više djelatnosti utvrđenih u Aneksu I., koji je sastavni dio ZJN, ili ○ radova ili izvođenje radova, bilo kojim sredstvima, koji odgovaraju zahtjevima koje je naveo ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ. Pojam „radovi“ podrazumijeva rezultat gradnje ili rađevinskih radova uzet u cjelini, a koji je sam po sebi dovoljan za ispunjenje neke ekonomske ili tehničke funkcije

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Opšte je pravilo da jedan postupak nabavke za rezultat ima zaključivanje jednog ugovora iste vrste i za svaki lot posebno (ukoliko je predmet nabavke podijeljen na lotove). Izuzetak postoji u slučaju da je predmet nabavke podijeljen na lotove a jedan ponuđač je najuspješniji za više lotova - tada se može sklopiti jedan ugovor!

Zabranjeno je miješanje predmeta nabavke, odnosno nabavka roba, usluga i radova jednim postupkom nabavke!

U praksi postoje izuzetne situacije kada ugovor o nabavci sadrži elemente radova i/ili roba i/ili usluga, te se tada postavlja pitanje pravilnog definisanja vrste ugovora. Pravilno definisanje vrste ugovora izuzetno je važno iz razloga što se na različite vrste ugovora primjenjuju različiti rokovi za dostavljanje ponude, a u zavisnosti od procijenjene vrijednosti nabavke. To bi praktično značilo da ukoliko ugovorni organ za procijenjenu vrijednost nabavke od 60.000,00 KM bez PDV-a pogrešno odredi vrstu ugovora npr. da se radi o nabavci radova, a zapravo po svim elementima radi se o nabavci usluga, tada bi isti taj predmet nabavke mogao nabaviti konkurentskim zahtjevom, umjesto otvorenim postupkom, što predstavlja kršenje ZJN. Takođe, kriteriji za kvalifikaciju sa aspekta tehničke i profesionalne sposobnosti su različiti u zavisnosti od vrste ugovora

Kod ovakvih mješovitih ugovora postoje određena pravila kako se utvrđuje o kojoj vrsti ugovora se radi:

- Ugovor o javnoj nabavci, čiji su predmet i robe i usluge, ugovor je o javnoj nabavci usluga, ukoliko vrijednost odnosnih usluga prelazi vrijednost roba obuhvaćenih tim ugovorom. Ovdje se radi o tzv. „testu vrijednosti“;
- Ugovor o javnoj nabavci, čiji su predmet radovi i usluge, ugovor je o javnoj nabavci usluga ukoliko on uključuje i radove u smislu Aneksa I. ZJN, ali koji su sporedni u odnosu na osnovni predmet ugovora, odnosno ukoliko su sporedni u odnosu a usluge koje su predmet ugovora. Ovdje se radi o tzv. testu „glavnog predmeta“
- Ugovor o javnoj nabavci, čiji su predmet robe i radovi ZJN ne tretira, jer su radovi uvijek radovi, čak i kada roba preovladava u cjelokupnom ugovoru o javnoj nabavci. Naime, gradnja nekog objekta uvijek predstavlja radove, bez obzira što će materijal koji će se koristiti u izgradnji vrijednosno prevladati u odnosu na radove.

U članu 53. stav (3) ZJN navedeno je da tenderska dokumentacija, između ostalog, sadrži nacrt ugovora ili glavne elemente ugovora. To znači da se zainteresovani ponuđači upoznaju sa vrstom i propisima ugovora već u samom toku postupka i već tada su im poznati svi osnovni elementi istog (ne postoji mogućnost naknadnog definisanja obaveza koje nisu postojale u samoj tenderskoj dokumentaciji i nacrtu ugovora datog u istoj).

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

4.6.2 Zaključivanje ugovora

Ugovor o javnoj nabavci zaključuje se u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u BiH i njegovim zaključivanjem prestaje primjena ZJN i stupaju na snagu odredbe Zakona o obligacionim odnosima. ZJN je čisto proceduralni zakon koji tretira situaciju do zaključivanja ugovora. Naime, u članu 72. ZJN definisano je da *ugovorni organ dostavlja na potpis izabranom ponuđaču prijedlog ugovora*, i to nakon isteka roka od 15 dana, računajući od dana kada su svi ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnije ponude. To praktično znači da jednom kada je istekao obavezni period mirovanja i pod pretpostavkom da nije primljena nijedna žalba, ugovorni organ može nastaviti sa zaključivanjem ugovora, koristeći nacrt ugovora ili osnovne uslove ugovora koji su bili uključeni u tendersku dokumentaciju kao aneks i kao takvi prihvaćeni od strane najuspješnijeg ponuđača njegovom ponudom.

Bitno je naglasiti da je zabranjeno mijenjati odredbe ugovora navedene u tenderskoj dokumentaciji, te da su dozvoljene samo neke sitne korekcije a koje se tiču npr. broja žiro – računa, ime ovlaštene osobe, adresa i slično.

4.6.3 Period mirovanja

Ugovorni organ ima obavezu da istovremeno, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke o dodjeli ugovora, pismeno obavijesti ponuđače koji su blagovremeno podnijeli ponude o rezultatima postupka. Od momenta dostavljanja pomenutog obavještenja i prateće dokumentacije (zapisnika o ocjeni ponuda i odluke o dodjeli ugovora) počinje teći tzv. period mirovanja koji predstavlja zakonski period nakon okončanja postupka u kojem ugovorni organ ne smije zaključivati ugovore.

Odredbe koje se odnose na pomenuti period mirovanja definisane su članovima 72. stav (2) i 98. ZJN.

Prema članu 72. stav (2) ZJN *ugovori koji se dodjeljuju u otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku sa objavom ili bez objave obavještenja, konkursu za izradu idejnog rješenja ili takmičarskom dijalogu, izuzev ugovora iz člana 21. stav (1) tačka d) ZJN ne mogu se zaključiti u periodu od 15 dana od dana kada su ponuđači obaviješteni o ishodu postupka nabavke.*

Član 21. stav (1) tačka d) navodi da *ugovorni organ, izuzetno može ugovor o nabavci dodjeljivati putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci kada izuzetno, zbog dokazivih razloga **krajnje hitnosti**, prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, ne mogu ispoštovati ovim zakonom utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni ili pregovarački postupak s objavom obavještenja. Okolnosti kojima se opravdava izuzetna hitnost postupka ni u kom slučaju ne smiju se dovesti u vezu s ugovornim organom.*

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Član 98. ZJN propisuje da ugovorni organ ne može potpisati ugovor o javnoj nabavci u roku **15 dana** od dana kada su ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Gore pomenutih 15 dana je zapravo **opšti period mirovanja**, ali sam ZJN definiše i određene izuzetke kada se taj period ne mora ispoštovati, i to:

- ako je samo jedan ponuđač učestvovao u otvorenom postupku, pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. Dio B i njegova ponuda je izabrana. Međutim, ako se ugovorni organ opredijelio da objavi dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. Dio B tada, bez obzira na to što je u postupku učestvovao samo jedan ponuđač, mora da ispoštuje period mirovanja od 15 dana;
- ako je samo jedan ponuđač učestvovao u drugoj fazi ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i takmičarskog dijaloga i njegova ponuda je izabrana;
- u slučaju dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine;
- u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, ugovorni organi su obavezni da zaključe ugovor u roku od 10 dana od dana dostavljanja obavještenja o rezultatima postupka u slučaju da je u postupku učestvovao samo jedan ponuđač, kao i u slučaju kada je u postupku učestvovalo više ponuđača, ali nije uložena žalba.

4.6.4 Zaključivanje ugovora sa drugim ponuđačem

ZJN u članu 72. stav (3) definiše i posebne situacije kada ugovori organ može dodijeliti ugovor narednom rangiranom ponuđaču, a to su slučajevi kada najuspješniji ponuđač:

- a) propusti dostaviti originale ili ovjerene kopije dokumentacije iz čl. 45. i 47. ZJN, **ne starije od tri mjeseca** od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće, u roku koji odredi ugovorni organ; ili
- b) propusti dostaviti dokumentaciju koja je bila uslov za potpisivanje ugovora, a koju je bio dužan pribaviti u skladu s propisima u BiH; ili
- c) u pisanoj formi odbije dodjelu ugovora; ili
- d) propusti dostaviti garanciju za izvršenje ugovora u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije i u roku koji mu je odredio ugovorni organ. U ovom slučaju potpisani ugovor (jer da bi se dobila garancija ugovor se prvo mora potpisati) smatra se apsolutno ništavim;
- e) propusti potpisati ugovor o nabavci u roku koji mu je odredio ugovorni organ; ili
- f) odbije zaključiti ugovor pod uslovima navedenim u tenderskoj dokumentaciji i ponudi koju je dostavio.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Prilikom dodjele ugovora o nabavci, cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi kao i uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji **ne mogu se mijenjati!** Izuzetno, ako se u tenderskoj dokumentaciji predviđa odredba o promjenjivosti cijena s objektivno utvrđenim pravilima o promjenjivosti cijene, takva odredba unosi se u ugovor o javnoj nabavci.

Ugovorni organ u ugovoru obavezno postavlja uslov da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor o javnoj nabavci nema pravo zapošljavati, u svrhu izvršenja ugovora o javnoj nabavci, fizička ili pravna lica koja su učestvovala u pripremi tenderske dokumentacije ili su bila u svojstvu člana ili stručnog lica koje je angažovala Komisija za nabavke, **najmanje šest mjeseci** po zaključenju ugovora, odnosno od početka realizacije ugovora.

4.6.5 Podugovaranje

Član 73. ZJN definiše odredbe vezane za podugovaranje.

Ugovorni organ **ne može zabraniti** podugovaranje, ali može tražiti od kandidata/ponuđača da se izjasni da li namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane. Ako se kandidat/ponuđač izjasni da namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane, ugovorni organ **dužan je** u ugovor o javnoj nabavci unijeti tu odredbu kao osnov za zaključivanje podugovora između izabranog ponuđača i podugovarača.

Procenat podugovaranja nije određen ZJN, ali isti ne može biti 100% jer sama odredba koja se odnosi na podugovaranje glasi „.....*da li namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti...*“ iz koje proizilazi da se ne smije cijeli ugovor podugovoriti.

Ukoliko ponuđač uz ponudu ne dostavi Izjavu o namjeri podugovaranja, a ima namjeru da jedan dio ugovora podugovori, njegova ponuda se neće odbaciti, ali se isto neće odobriti! Elementi ugovora koji se podugovaraju i identitet podugovarača se saopštavaju ugovornom organu blagovremeno, prije postupka podugovaranja, ali isti podaci se ne moraju dostavljati odmah uz ponudu. Dovoljno je da ponuđač u ponudi dostavi Izjavu o namjeri podugovaranja, a sve ostale podatke dostavlja naknadno.

Ugovorni organ **može** izvršiti provjeru kvalifikacija podugovarača u skladu s članom 44. ZJN i obavijestiti dobavljača o svojoj odluci **najkasnije u roku od 15 dana** od dana prijema obavještenja o podugovaraču. U slučaju odbijanja podugovarača, ugovorni organ **dužan je** navesti **objektivne** razloge odbijanja.

Nakon što ugovorni organ odobri podugovaranje, dobavljač kojem je dodijeljen ugovor **dužan je** prije početka realizacije podugovora dostaviti ugovornom organu podugovor zaključen s podugovaračem, kao osnov za neposredno plaćanje podugovaraču, i koji kao obavezne elemente mora sadržavati sljedeće:

- a) robu, usluge ili radove koje će isporučiti, pružiti ili izvesti podugovarač;

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- b) predmet, količinu, vrijednost, mjesto i rok isporuke robe, pružanja usluga ili izvođenja radova;
- c) podatke o podugovaraču, i to: naziv podugovarača, sjedište, JIB/IDB, broj transakcijskog računa i naziv banke kod koje se vodi.

Dobavljač kojem je dodijeljen ugovor snosi punu odgovornost za realizaciju ugovora.

4.7 FAZA IV – OBAVEZE UGOVORNOG ORGANA PO ZAVRŠENOM POSTUPKU NABAVKE

Sama nabavka prestaje, odnosno smatra se okončanom kada se zaključi ugovor. Ukoliko posmatramo postupak nabavke kao određeni proces na koji se primjenjuju odredbe ZJN, onda se da zaključiti da je isti konačno okončan onda kada se objave odgovarajuće informacije (obavještenja i izvještaji).

Opšti princip transparentnosti postavlja obavezu ugovornom organu koja uključuje određeni stepen oglašavanja u korist potencijalnih ponuđača s ciljem povećanja konkurencije, nepristrasnosti i smanjenja zloupotreba. Ovo je važno zbog toga što se objavom informacija o postupku dobavljačima i drugim licima daju podaci o tome da je postupak nabavke završen, kao i na osnovu čega je završen.

U tom kontekstu ZJN je nametnuo obavezu ugovornim organima da nakon provedenog postupka nabavke dostavljaju:

- Obavještenje o dodjeli ugovora
- Izvještaj o postupku javne nabavke

4.7.1 Obavještenje o dodjeli ugovora

Član 74. ZJN definiše obavezu objave obavještenja o dodjeli ugovora, kao posljednjeg koraka postupka dodjele ugovora.

Ugovorni organ dužan je za:

- otvoreni postupak
- ograničeni postupak
- pregovarački postupak s objavom ili bez objave obavještenja
- konkurs za izradu idejnog rješenja
- takmičarski dijalog

objaviti obavještenje o dodjeli ugovora na osnovu rezultata postupka dodjele ugovora, **najkasnije u roku od 30 dana** od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma.

U slučaju dodjele ugovora iz člana 8. ZJN i zaključenih okvirnih sporazuma, ugovorni organ objavljuje **obavještenje o dodjeli svih ugovora u toku jedne godine**, i to najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

U članu 8. ZJN definisani su ugovori na čiju dodjelu se primjenjuje poseban režim, odnosno to su sljedeći ugovori:

- ugovori koji za predmet javne nabavke imaju usluge iz Aneksa II dio B
- ugovori u oblasti odbrane i sigurnosti
- ugovori koje dodjeljuju diplomatsko-konzularna predstavništva i misije Bosne i Hercegovine.

U slučaju zaključivanja okvirnog sporazuma nije dovoljno objaviti samo obavještenje o dodjeli ugovora na osnovu rezultata postupka, već se za svaki pojedinačni ugovor mora dostavljati i obavještenje o dodjeli svih ugovora u toku jedne godine, i to najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine!

Forma obavještenja i informacije koje ista sadrže definisani su podzakonskim aktom - Uputstvom o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“ i Uputstvom o dopunama Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-Nabavke“.

4.7.2 Izvještaj o postupku javne nabavke

Član 75. ZJN definiše obavezu podnošenja izvještaja AJN, i to za:

- otvoreni postupak
- ograničeni postupak
- pregovarački postupak sa objavom ili bez objave obavještenja
- konkurs za izradu idejnog rješenja
- takmičarski dijalog
- konkurentski zahtjev za dostavu ponuda
- direktni sporazum
- ugovore iz člana 8 ZJN (ugovori na čiju dodjelu se primjenjuje poseban režim)
- ugovore iz člana 10. ZJN (izuzeća)

Način, forma i vremenskom period za dostavljanje pomenutog izvještaja definisani su podzakonskim aktom – Uputstvom o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“ i Uputstvom o dopunama Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-Nabavke“.

Za postupke javne nabavke za koje je propisana objava obavještenja o dodjeli ugovora, objavom ovog obavještenja smatra se da je dostavljen izvještaj. S druge strane, za one postupke javne nabavke za koje nije propisana obaveza objavljivanja obavještenja o dodjeli ugovora ugovorni organ je dužan unijeti izvještaj u sistem „E-nabavke“ **u roku od 30 dana** od dana okončanja postupka javne nabavke, nakon čega aplikacija omogućuje generisanje izvještaja o postupku javne nabavke.

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

U slučaju dodjele ugovora iz člana 10. ZJN (izuzeća za „klasične“ ugovorne organe) i 86. ZJN (izuzeća za sektorske ugovorne organe) ugovorni organ je obavezan unijeti izvještaj u sistem „E-nabavke“ **u roku od 30 dana** od dana zaključenja ugovora.

ZJN je dalje definisano da nakon što ugovorni organ dostavi izvještaj AJN, dužan je na svojoj internetskoj stranici, ako je ima, objaviti osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora, na način i u formi propisanim podzakonskim aktom - Uputstvom o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („SG BiH“, broj: 56/15).

Objava osnovnih elemenata obavezna je i u slučaju zaključenja okvirnog sporazuma. Podaci za svaki pojedinačni ugovor se ažuriraju najmanje svaka tri mjeseca i moraju biti dostupni na inernetskoj stranici ugovornog organa najmanje tri godine od datuma potpune realizacije ugovora/okvirnog sporazuma.

Uputstvo o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora ne primjenjuje se za ugovore dodijeljene po osnovu izuzeća od primjene ZJN iz člana 10. i za izuzeća za sektorske ugovorne organe iz člana 86. ZJN.

4.7.3 Arhiviranje

Član 76. ZJN definiše da se zaključeni ugovori o nabavci, zahtjevi, ponude, tenderska dokumentacija i dokumenti koji se odnose na ispitivanje i ocjenjivanje zahtjeva i ponuda, kao i drugi dokumenti u vezi s nabavkom čuvaju u skladu sa zakonima BiH koji se odnose na arhiviranje.

This project is funded by
the European Union

*Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina*

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

5 ŽALBENI PROCES U TOKU CJELOKUPNOG PROCESA NABAVKE

5.1 OPŠTE INFORMACIJE O SISTEMU PRAVNE ZAŠTITE

Neuspješan ponuđač koji smatra da je postupak javne nabavke obavljen u suprotnosti s važećim zakonima mora imati nesmetan pristup pravnoj zaštiti i korištenju adekvatnih pravnih lijekova. Pravni lijekovi su pravna sredstva koja su dostupna učesnicima u postupku javne nabavke, a koja im omogućavaju da zahtijevaju sprovođenje pravila o javnim nabavkama i njihovim pravima garantovanim tim pravilima u slučajevima u kojima ugovorni organi, namjerno ili nenamjerno, prekrše odredbe zakona.

Iz ovoga slijedi da svi pravni lijekovi moraju biti:

- jasni i jednostavni, odnosno razumljivi i laki za upotrebu od strane učesnika u postupku;
- dostupni svima koji žele da učestvuju u postupku bez diskriminacije;
- efektivni u sprječavanju ili ispravljanju slučajeva nezakonitosti.

Postupak pravne zaštite u BiH regulisan je ZJN, te je istim uređena formalna procedura korištenja pravnih lijekova od strane dobavljača koji smatraju da su ugovorni organi prekršili odredbe ZJN ili pak podzakonskih akata. ZJN je takođe osnovan URŽ kao drugostepeni organ za rješavanje po žalbama dobavljača, i definisana sudska zaštita odnosno mogućnost pokretanja upravnog spora pred Sudom BiH. Postupak pravne zaštite se zasniva na principima koji su postavljeni Direktivama.

5.2 POSEBNA PRAVILA

Uvažavajući specifičnosti i prirodu javnih nabavki, samo pravna zaštita koja je: široko dostupna, tj. nediskriminatorna, neopterećena ograničenjima u vezi sa vrstom postupka javne nabavke, vrijednošću javne nabavke ili fazom postupka javne nabavke, efikasna i brza, može se smatrati i adekvatnim instrumentom za osiguranje zakonite primjene propisa o javnim nabavkama u okviru postupka javnih nabavki. Takva pravna zaštita doprinosi i pravnoj sigurnosti dobavljača i ugovornih organa, odvraća ih od kršenja propisa ukazujući im da će se u takvom slučaju suočiti sa sankcijama od kojih je najteža ona da roba, usluge, radovi koji su predmet nabavke neće biti nabavljeni u planiranom roku.

Postupak pravne zaštite u BiH provodi se u skladu sa trećim dijelom ZJN, a čija je struktura sljedeća:

This project is funded by
the European Union

*Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina*

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

POGLAVLJE I. – POSTUPAK PRAVNE ZAŠTITE

POGLAVLJE II. - PRAVNA ZAŠTITA PROTIV ODLUKA URŽ-a

Odjeljak A - Opšte odredbe	Odjeljak A – Sudska zaštita
Stranke u postupku	Upravni spor
Dostavljanje pismena u inostranstvo	Prekršajne odredbe
Jezik postupka	Odjeljak B – Supsidijarna primjena
Aktivna legitimacija	Supsidijarna primjena pravila upravnog postupka
Zabrana zaključenja ugovora	Odnos prema ostalim propisima
Odjeljak B – Izjavljivanje žalbe	Odjeljak C – Naknada troškova postupka
Način izjavljivanja žalbe	Pravo na naknadu troškova u postupku javne nabavke
Postupak ugovornog organa po žalbi	Nadležnost u postupku naknade troškova
Rokovi izjavljivanja žalbe ugovornom organu	Naknada štete
Odjeljak C – Pravna zaštita pred URŽ-om	
Dokazivanje u postupku po žalbi	
Bitne povrede zakona	
Ovlaštenja URŽ-a	
Odjeljak D – Žalba	
Sadržaj žalbe	
Postupak s neurenim žalbom	
Izjavljivanje žalbe URŽ-u	
Postupanje URŽ-a po žalbi	
Suspenzivno djelovanje žalbe	
Odjeljak E – Odlučivanje po žalbi	
Odluke po žalbi	
Spajanje postupaka	
Odlučivanje URŽ-a	
Izuzeće zbog sukoba interesa	

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

5.2.1 Stranke u postupku

U skladu sa članom 94. ZJN status stranke u žalbenom postupku pred URŽ-om imaju:

- podnosilac žalbe,
- ugovorni organ,
- izabrani ponuđač i
- lice koje ima pravni interes u predmetnom žalbenom postupku.

Iz navedene zakonske odredbe da se zaključiti da stranka može biti:

- Aktivna stranka i to je ona stranka povodom čijeg zahtjeva se vodi postupak. U ovom slučaju status aktivne stranke ima žalilac, povodom čije žalbe se vodi postupak.
- Pasivna stranka je stranka protiv koje se vodi postupak, a u ovom slučaju to je ugovorni organ obzirom da se protiv njega vodi postupak.
- Uzgredna stranka (ili treće lice, ili zainteresirano lice ili intervenijent) je ona stranka koja u postupku učestvuje radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa. U ovom slučaju to je odabrani ponuđač koji u postupku učestvuje radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa.

O vođenju postupka po žalbi URŽ obavještava odabranog ponuđača po službenoj dužnosti, dok se ostala lica u svojstvu stranke mogu prijaviti za učešće u postupku po žalbi, a svaka stranka ima pravo izjasniti se o zahtjevima i navodima druge strane i predložiti dokaze.

Kod pravne zaštite izuzetno je važno naglasiti i analizirati koncept aktivne legitimacije, koji podrazumijeva da žalbu može podnijeti svaki privredni subjekat koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je bila ili je mogla da bude u konkretnom postupku javne nabavke prouzrokovana šteta zbog postupanja ugovornog organa (član 97. ZJN).

Analizirajući koncept aktivne legitimacije da se zaključiti da sama činjenica da je neko učesnik u postupku nabavke ne znači *a priori* da ima i pravo na žalbu. Čak i učesnici u postupku **moraju** dokazati postojanje procesnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe – aktivnu legitimaciju. Pravo na izjavljivanje žalbe – aktivnu legitimaciju utvrđuje URŽ u svakom pojedinom žalbenom postupku, a ne ugovorni organ. Ukoliko ugovorni organ smatra da žalilac nema aktivnu legitimaciju za izjavljivanje žalbe, on neće odlučivati o tome, već će isto proslijediti URŽ-u kako bi URŽ u skladu sa svojim ovlaštenjima odlučio o istom. Ako žalitelj ne dokaže da ima pravo na žalbu, URŽ bi trebao odbaciti žalbu zbog nedostatka pravnog interesa, odnosno nedostatka aktivne legitimacije, bez upuštanja u razmatranje žalbenih navoda.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

5.2.2 Dostavljanje pismena u inostranstvo

Član 95. ZJN je definisao da stranci koja učestvuje u postupku po žalbi pred URŽ-om, a čije je sjedište, prebivalište ili boravište izvan BiH, URŽ **može** poštom dostaviti pismeno. Ovdje je važno istaći da URŽ nema obavezu ovakvog postupanja, ali sa aspekta efikasnosti postupka svakako je preporuka da se pismena dostavljaju poštom, a ne samo diplomatskim putem, jer će takvo postupanje ubrzati postupak.

5.2.3 Jezik postupka

ZJN je u članu 96. definisao da se postupak vodi na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH i uz upotrebu latiničnog ili ćiriličnog pisma.

5.2.4 Zabrana sklapanja ugovora

Član 98. ZJN propisuje da ugovorni organ ne može potpisati ugovor o javnoj nabavci u roku 15 dana od dana kada su ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnijeg ponuđača. Ovo je opšti period mirovanja, ali sam ZJN definiše i određene izuzetke kada se taj period ne mora ispoštovati, i to:

- ako je samo jedan ponuđač učestvovao u otvorenom postupku, pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. Dio B i njegova ponuda je izabrana. Međutim, ako se ugovorni organ opredijelio da objavi dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II. Dio B tada, bez obzira na to što je u postupku učestvovao samo jedan ponuđač, mora da ispoštuje period mirovanja od 15 dana;
- ako je samo jedan ponuđač učestvovao u drugoj fazi ograničenog postupka, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i takmičarskog dijaloga i njegova ponuda je izabrana;
- u slučaju dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine;
- u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, ugovorni organi su obavezni da zaključe ugovor u roku od 10 dana od dana dostavljanja obavještenja o rezultatima postupka u slučaju da je u postupku učestvovao samo jedan ponuđač, kao i u slučaju kada je u postupku učestvovalo više ponuđača, ali nije uložena žalba.

Ako je predmet nabavke podijeljen na lotove izjavljena žalba nema suspenzivno dejstvo na zaključenje ugovora o javnoj nabavci za lotove koji nisu obuhvaćeni žalbom.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

5.2.5 Način podnošenja žalbi

Član 99. ZJN propisuje proceduru kako se žalba izjavljuje, i to:

- Žalba se izjavljuje ugovornom organu u pisanoj formi (zabranjena je usmena žalba) direktno, elektronskim putem, ako je elektronsko sredstvo definisano kao način komunikacije u tenderskoj dokumentaciji, ili preporučenom poštanskom pošiljkom.
- Žalba se podnosi u dovoljnom broju primjeraka, a koji ne može biti manji od tri, kako bi mogla biti uručena kvalifikovanom kandidatu ili izabranom ponuđaču, kao i drugim strankama u postupku.
- Datum zaprimanja žalbe direktno kod ugovornog organa, odnosno datum zaprimanja žalbe elektronskim putem uz osiguranje dokaza o upućivanju, odnosno zaprimanju žalbe, ili datum predaje na poštu preporučene poštanske pošiljke smatra se danom uručivanja žalbe. U slučaju direktne predaje žalbe, ugovorni organ dužan je izdati žaliocu potvrdu o vremenu prijema žalbe. Ako ugovorni organ odbije izdati potvrdu o vremenu zaprimanja, smatrat će se da je žalba podnesena u roku, osim ako ugovorni organ ne dokaže suprotno.

5.2.6 Rokovi za izjavljivanje žalbi ugovornom organu

Članom 101. ZJN propisani su rokovi za izjavljivanje žalbe u zavisnosti u kojoj fazi postupka se ista podnosi, i to:

- rok od 5 (pet) dana od dana prijema odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača, odnosno o dodjeli ugovora u postupcima male vrijednosti,
- rok od 7 (sedam) dana prije isteka roka za dostavljanje ponuda, protiv obavještenja o nabavci,
- rok od 10 (deset) dana od dana preuzimanja tenderske dokumentacije, po prijemu zapisnika o otvaranju ponuda ili pojedinačne odluke koja se odnosi na utvrđivanje kvalifikovanosti ponuđača, odnosno poređenju i ocjeni ponuda, od dana objavljivanja dobrovoljnog ex ante obavještenja o transparentnosti,
- rok od 30 (trideset) dana od dana saznanja da je ugovorni organ zaključio ugovor bez provedenog postupka javne nabavke (subjektivni rok), od dana dodjele ugovora na osnovu okvirnog sporazuma (ako je ugovorni organ obavijestio učesnike) ili u okviru dinamičnog sistema kupovine (ako je ugovorni organ obavijestio učesnike), od dana objavljivanja obavještenja o dodjeli ugovora, ako dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti nije objavljeno,
- rok od 1 (jednu) godinu od dana kada je ugovorni organ zaključio ugovor bez provedenog postupka javne nabavke (objektivni rok).

Naredna tabela najbolje ilustruje navedeno:

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Rokovi za žalbu	Slučaj
7 dana	Prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda na podatke iz obavještenja
10 dana	Od dana preuzimanja tenderske dokumentacije na sadržaj iste
10 dana	Po prijemu zapisnika o otvaranju ponuda
10 dana	Po prijemu odluke kojom se odlučuje o pojedinačnom pravu iz javne nabavke
10 dana	Po isteku roka za donošenje odluke o pojedinačnim pravima iz javne nabavke
30 dana 1 godina	Po saznanju da je ugovor zaključen bez provedenog postupka javne nabavke - suprotno ZJN Od dana zaključenja ugovora u tom postupku
30 dana	Dodjela ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili u okviru dinamičkog sistema kupovine, ako ugovorni organ obavijesti ponuđače da je ugovor zaključen
10 dana 30 dana	Pregovarački postupak bez objave obavještenja i usluge iz Aneksa II Dio B: - od dana objave dobrovoljnog <i>ex ante</i> obavještenje o transparentnosti - od dana objave obavještenja od dodjeli ugovora, ako dobrovoljno <i>ex ante</i> obavještenje o transparentnosti nije objavljeno
5 dana	Od dana prijema odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača za konkurentski zahtjev

5.2.7 Postupak ugovornog organa po podnesku žalbe

Članom 100. ZJN definisan je postupak ugovornog organa po žalbi. Naime, nakon što zaprimi žalbu, ugovorni organ kao prvostepeni organ, u roku od 5 (pet) dana od dana zaprimanja iste utvrđuje blagovremenost, dopuštenost i da li je ista izjavljena od ovlaštene osobe.

Ukoliko žalba nije blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe, ugovorni organ istu **odbacuje** zaključkom. Protiv ovog zaključka žalilac ima mogućnost podnošenja žalbe URŽ-u i to u roku od 10 (deset) dana od dana prijema zaključka.

Ukoliko je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe, ugovorni organ postupa na jedan od sljedećih načina:

1. Ukoliko utvrdi da je žalba **osnovana (djelimično ili u cjelosti)** ugovorni organ svojim rješenjem ispravlja radnju, postojeću odluku ili rješenje stavlja izvan

This project is funded by
the European Union

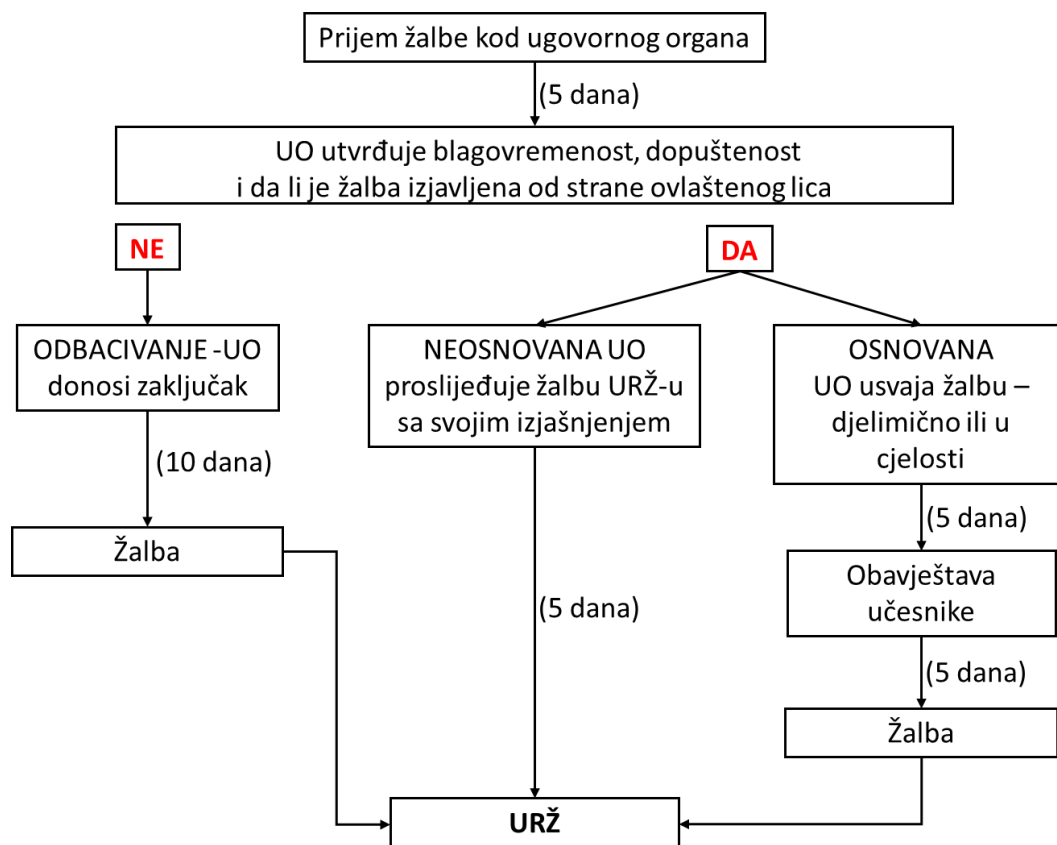

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

snage i mijenja je drugom odlukom ili rješenjem, ili poništava postupak javne nabavke, i o tome obavještava učesnike u postupku javne nabavke u roku od 5 (pet) dana od dana zaprimanja žalbe. Protiv navedenog rješenja nezadovoljni učesnik može izjaviti žalbu URŽ-u u roku od 5 (pet) dana od dana zaprimanja rješenja i to posredstvom ugovornog organa.

2. Ukoliko utvrdi da je žalba **neosnovana**, u roku od 5 (pet) dana od dana zaprimanja žalbe, istu prosljeđuje URŽ-u sa svojim izjašnjenjem o navodima žalbe, kao i potpunom dokumentacijom vezanom uz postupak protiv kojeg je uložena žalba. Izjašnjenje o navodima žalbe sadrži: obrazloženje i očitovanje o činjeničnim navodima, očitovanje o pravnim navodima (na opis povreda ZJN i podzakonskih akata, očitovanje o žalbenom zahtjevu, hronologiju postupka javne nabavke s osvrtom na bitne elemente postupka javne nabavke: podatke o obavještenju o javnoj nabavci, procijenjenu vrijednost javne nabavke, postupak otvaranja, pregleda i ocjene ponuda, itd.).

Sljedeći dijagram ilustruje gore navedeno:

5.2.8 Dokazivanje u postupku žalbi

Članom 102. ZJN je određeno da je, u cilju dokazivanja u postupku po žalbi, dužnost stranaka u postupku da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve ili

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

odluke, postupke, radnje ili nečinjenja, te da predlože dokaze na kojima se te činjenice i zasnivaju.

Ista odredba ZJN navodi da je ugovorni organ obavezan dokazati postojanje činjenica i okolnosti koje su od značaja za donošenje određene odluke o pravima, preduzimanju radnji ili propuštanja, koji se osporavaju žalbom, a da je podnosilac žalbe dužan dokazati ili bar učiniti vjerovatnim postojanje činjenica ili okolnosti koji se tiču pravnog interesa na podnošenje žalbe, povreda postupka ili povreda primjene materijalnog prava koje ističe u žalbi.

5.2.9 Bitne povrede zakona

ZJN u članu 103. razlikuje apsolutno bitne od relativno bitnih povreda ZJN, a kao apsolutno bitne povrede navodi:

- neusklađenost tenderske dokumentacije sa ZJN ili podzakonskim aktima, koja je dovela do nemogućnosti utvrđivanja osnovanosti žalbe, narušavanja osnovnih principa javne nabavke iz člana 3. ZJN, odnosno do nezakonite dodjele ugovora o javnoj nabavci,
- provođenje postupka nabavke bez prethodnog donošenja odluke o pokretanju postupka nabavke ili ako navedena odluka ne sadrži zakonski osnov za provođenje postupka, predmet javne nabavke, procijenjenu vrijednost javne nabavke, podatke o načinu finansiranja i vrsti postupka javne nabavke (član 18. ZJN),
- objave obavještenja o postupku javne nabavke koja nisu u skladu sa ZJN ili podzakonskim aktima i tenderskom dokumentacijom,
- povrede postupka prilikom javnog otvaranja ponuda i propuštanje roka za ocjenu zahtjeva za učešće.

Apsolutno bitne povrede ZJN su povrede koje mogu dovesti do poništenja postupka u potpunosti ili djelimično i o postojanju istih URŽ vodi računa po službenoj dužnosti.

Relativno bitne povrede ZJN su povrede koje mogu dovesti do poništenja postupka javne nabavke, pod uslovom da postoji direktna veza između povreda i rezultata postupka, a URŽ o istim ne vodi računa po službenoj dužnosti, već o istim odlučuje ako su istaknuti u žalbi.

5.2.10 Ovlaštenja URŽ-a

U odnosu na karakter povreda ZJN, URŽ u postupku pravne zaštite u skladu sa članom 104. ZJN odlučuje:

- po službenoj dužnosti o apsolutno bitnim povredama ZJN, nezavisno da li su iste istaknute u žalbi,
- u granicama zahtjeva iz žalbe o ostalim povredama ZJN.

URŽ nije dužan kontrolisati činjenično i pravno stanje koje je bilo predmet prethodne žalbe u istom postupku javne nabavke, jer se radi o već odlučanim stvarima.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

5.2.11 Sadržaj žalbe

Žalba ima karakter podneska i u skladu sa članom 105. ZJN mora sadržavati slijedeće:

- ime ili naziv žalioca, prebivalište ili sjedište žalioca, ime zastupnika ili opunomoćenika žalioca ako ga ima,
- naziv ugovornog organa protiv kojeg se podnosi žalba,
- broj i datum postupka javne nabavke i podatke o objavljivanju obavještenja o javnoj nabavci (ako je obavještenje objavljeno),
- broj i datum odluke o izboru ponude, poništenju postupka ili druge odluke ugovornog organa,
- druge podatke o radnji, propuštanju radnje ili postupcima ugovornog organa koji su predmet postupka ili o predmetu nabavke,
- opis činjeničnog stanja,
- opis povreda ZJN i podzakonskih akata i obrazloženje,
- prijedlog dokaza,
- dokaz o plaćenju administrativnoj taksi na žalbu (član 108. ZJN),
- potpis žalioca ili potpis ovlaštenog lica odnosno opunomoćenika (ako ga žalilac ima) i pečat (ako ga žalilac ima).

Žalba ima karakter urednog podneska samo ako sadrži sve što je naprijed navedeno.

Ako žalba nije uredna, URŽ u skladu sa članom 106. ZJN poziva podnosioca žalbe da upotpuni žalbu, određujući rok ne duži od tri dana od dana dostavljanja poziva za otklanjanja neurednosti, uključujući i obavezu dostavljanja dokaza o uplaćenju naknadi za pokretanje žalbenog postupka.

URŽ odbacuje žalbu kao neurednu ako podnosilac žalbe ne postupi po pozivu da ukloni neurednost žalbe. Izuzetno, URŽ neće odbaciti neurednu žalbu ako se na osnovu njenog sadržaja može donijeti odluka i ako žalba ima postavljen žalbeni zahtjev i ako sadrži dokaz o plaćenju administrativnoj taksi na žalbu.

5.2.12 Naknada na žalbu

Član 108. definiše naknadu na žalbu. Naime, žalilac je obavezan platiti naknadu za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM do 10.000,00 KM, što zavisi od procijenjene vrijednosti nabavke iz tenderske dokumentacije, a što je prikazano na slijedećoj tabeli:

Iznos naknade (KM)	Procijenjena vrijednost nabavke (KM)
500,00	do 50.000,00
800,00	od 50.001,00 do 80.000,00
2.000,00	od 80.001,00 do 250.000,00
3.500,00	od 250.001,00 do 400.000,00

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Iznos naknade (KM)	Procijenjena vrijednost nabavke (KM)
5.000,00	od 400.001,00 do 800.000,00
7.500,00	od 800.001,00 do 9.000.000,00
10.000,00	jednaka ili veća od 9.000.000,00

U slučaju da procijenjena vrijednost nabavke nije poznata u trenutku izjavljivanja žalbe ili nije objavljena, plaća se naknada u iznosu od 2.000,00 KM. URŽ će pozvati podnosioca žalbe da plati razliku naknade u određenom roku, ako se u toku žalbenog postupka utvrdi da naknada nije plaćena u dovoljnom iznosu.

Kada se žalba izjavljuje na odluku o izboru ili poništenju, a ne odnosi se na nabavku u cjelini, nego na jedan ili više lotova nabavke, naknada za pokretanje žalbenog postupka iznosi trećinu punog iznosa naknade.

Naknada za pokretanje žalbenog postupka se uplaćuje u korist budžeta BiH i nepovratna je u slučaju neosnovanosti žalbe. Ministarstvo finansija i trezora BiH donijelo je Instrukciju o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. ZJN („SG BiH“, broj 86/14).

5.2.13 Postupanje URŽ-a po žalbi

Član 109. ZJN definiše postupanje URŽ-a po žalbi. Naime, URŽ po zaprimanju žalbe utvrđuje blagovremenost, dopuštenost, te da li je žalba izjavljena od ovlaštenog lica. Kada URŽ utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštenog lica, nastaviti će razmatrati žalbene navode.

URŽ odbacuje žalbu kao neblagovremenu, nedopuštenu, izjavljenu od neovlaštenog lica (ili kao neurednu, s tim da prethodno omogući podnosiocu žalbe da otkloni neurednost žalbe u skladu sa članom 106. ZJN).

O žalbi koja se ne odbaci iz navedenih razloga, URŽ meritorno odlučuje.

5.2.14 Odluke po žalbi

- U skladu sa članom 111. ZJN, u postupku pravne zaštite URŽ može:
- obustaviti postupak po žalbi zbog odustajanja od žalbe,
- odbaciti žalbu zaključkom zbog nenadležnosti, nedopuštenosti, neurednosti, neblagovremenosti i zbog toga što je izjavljena od lica koje nema aktivnu legitimaciju,
- odbiti žalbu zbog neosnovanosti,
- poništiti odluku, postupak ili radnju u dijelu u kojem je povrijeđen ZJN ili podzakonski akti,
- odlučiti o zahtjevu ugovornog organa za nastavak postupka javne nabavke,
- poništiti ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum ako je ugovorni organ:

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- primijenio pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja ili je postupak dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II Dio B u suprotnosti s odredbama ZJN;
- propustio objaviti obavještenje o nabavci na Portalu javnih nabavki ako se to zahtijeva ZJN;
- zaključio ugovor ili okvirni sporazum u suprotnosti s članom 98. ZJN ako to sprečava URŽ da razmotri žalbu prije zaključenja ugovora ili okvirnog sporazuma;
- zaključio ugovor ili okvirni sporazum bez primjene postupka javne nabavke, osim u slučajevima kada to ZJN dopušta.

URŽ neće poništiti zaključen ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum:

- ako je ugovorni organ imao opravdani razlog da smatra da postupa u skladu sa ZJN,
- ako je objavio dobrovoljno ex ante obavještenje o transparentnosti i ugovor ili okvirni sporazum nije zaključen prije isteka perioda od 15 dana nakon objave tog obavještenja,
- ako utvrdi da postoje prevladavajući razlozi u vezi sa opštim interesom koji zahtijevaju ostanak ugovora, odnosno okvirnog sporazuma na snazi (opšti interes se ne odnosi na ekonomski interes u neposrednoj vezi sa zaključenim ugovorom, odnosno okvirnim sporazumom, što obuhvata posebno troškove koji mogu nastati zbog zakašnjenja u izvršenju ugovora ili okvirnog sporazuma, troškove koji proizilaze iz provođenja novog postupka javne nabavke, troškove koji mogu nastati zbog promjene privrednog subjekta koji izvršava ugovor ili okvirni sporazum i troškove pravnih obaveza koje su rezultat poništenja ugovora ili okvirnog sporazuma. Ekonomski interes da ugovor ostane na snazi može se smatrati važnim opštim interesom samo kada bi poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma dovelo do nesrazmjernih posljedica).

U slučajevima opšteg interesa URŽ može ostaviti na snazi ugovor ili okvirni sporazum koji je predmet poništenja, u obimu u kojem je ugovor ili okvirni sporazum već izvršen. U tom slučaju URŽ će ugovornom organu odrediti novčanu kaznu u iznosu 5% vrijednosti ugovora, uzimajući u obzir vrstu i obim povrede kao i okolnosti pod kojima je povreda počinjena. Izrečene kazne se uplaćuju u korist budžeta državnog, entitetskog ili lokalnog nivoa u kojem ugovorni organ ima sjedište.

Poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma ima učinak od momenta zaključenja ugovora.

URŽ odlučuje rješenjem o glavnoj stvari, a u ostalim slučajevima zaključkom. URŽ je dužan donijeti zaključak ili rješenje po žalbi u roku od 15 dana od dana kada ugovorni organ kompletira žalbu, ali ne kasnije od 30 dana od dana kada primi žalbu od ugovornog organa. U izuzetno složenim slučajevima predsjedavajući URŽ-a

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

zaključkom može produžiti ovaj rok, ali ne duže od 30 dana. Ovaj zaključak dostavlja se svim strankama u postupku.

Rješenje ili zaključak URŽ-a je konačno i izvršno. Izvršenje rješenja, odnosno zaključka može odgoditi Sud BiH na osnovu zahtjeva za odgađanje konačnog rješenja ili zaključka u upravnom sporu (član 115. ZJN).

5.2.15 Odluke URŽ-a

U skladu sa članom 113. ZJN, u postupcima po žalbi URŽ odlučuje u vijećima sastavljenim od tri člana, od kojih je jedan predsjednik vijeća, a preostala dva člana su članovi vijeća. Sastav vijeća utvrđuje predsjedavajući URŽ-a posebnim rješenjem, povodom svake žalbe, s tim da vijećem može predsjedavati i predsjedavajući URŽ-a.

URŽ odlučuje na plenarnoj sjednici u:

- složenim slučajevima,
- slučajevima međunarodnih vrijednosnih razreda,
- slučajevima kada se donosi novi stav URŽ-a u odnosu ranije zauzete stavove.

Plenarna sjednica se organizuje na osnovu posebnog zaključka predsjedavajućeg URŽ-a.

Članovi URŽ-a, učestvujući u vijećima ili na plenarnoj sjednici se ne mogu uzdržati od glasanja, što podrazumijeva da se moraju izjasniti ZA ili PROTIV predložene odluke.

Rješenja i zaključci koje donosi vijeće, potpisuje predsjednik vijeća, a ovjerava se pečatom URŽ-a.

Rješenja i zaključci URŽ-a i presude Suda BiH u upravnim sporovima protiv odluka URŽ-a objavljuju se na Portalu javnih nabavki. U cilju bolje preglednosti objavljenih akata, potrebno je zajedno objaviti presudu i odluku na koji se odnosi određena presuda.

5.2.16 Pravna zaštita protiv odluka URŽ-a

Upravni spor je oblik sudske kontrole zakonitosti upravnog akta. U skladu sa članom 115. ZJN, ugovorni organ i učesnici u postupku mogu protiv rješenja ili zaključka URŽ-a pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH, podnošenjem tužbe u roku od 30 dana od dana prijema osporavanog upravnog akta.

Sud BiH je dužan da upravni spor po tužbi koju podnesu stranke u postupku javne nabavke vodi po hitnom postupku, polazeći od principa efikasnosti postupka javne nabavke.

Stranka može, podnoseći tužbu za pokretanje upravnog spora, podnijeti i zahtjev za odgađanje izvršenja osporavanog konačnog upravnog akta, a o zahtjevu odlučuje Sud BiH polazeći od javnog interesa i štete koju bi odgađanje konačnog upravnog akta moglo izazvati.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

O zahtjevu za odgađanje izvršenja osporavanog upravnog akta URŽ-a, Sud BiH odlučuje posebnim rješenjem, a ako Sud usvoji zahtjev, odlaganje od izvršenja ima privremeni karakter—na određeno vrijeme ili do donošenja odluke suda po tužbi u upravnom sporu.

5.2.17 Pravo na naknadu troškova u postupku javne nabavke

U skladu sa članom 119. ZJN, privredni subjekt ima pravo zahtijevati od ugovornog organa naknadu troškova pripreme ponude i drugih troškova učešća u postupku javne nabavke, ako je ugovorni organ koji je provodeći postupak javne nabavke povrijedio ZJN ili podzakonske akte.

Ponuđač nema pravo na naknadu navedenih troškova ako je URŽ:

- nakon donošenja odluke o izboru ili odluke poništenju postupka javne nabavke, utvrdio da isti (čija ponuda nije razmatrana), ni uz zakonito proveden postupak javne nabavke, ne bi imao realne izgleda za dodjelu ugovora,
- (njegovu) žalbu odbio.

O pravu na naknadu troškova postupka javne nabavke URŽ ne odlučuje po službenoj dužnosti, nego u okviru zahtjeva podnosioca žalbe, uz obavezu specifikacije nastalih troškova i dokazivanja postojanja istih na odgovarajući način.

O zahtjevu za naknadu troškova u postupku javne nabavke iz člana 119. ZJN, odlučuje URŽ u skladu sa članom 120. ZJN, a dopuštenost zahtjeva je vezan za zakonitost predmetnog postupka nabavke.

Dopušten je zahtjev za naknadu troškova u postupku javne nabavke samo ako je URŽ utvrdio da:

- zbog postupanja suprotno odredbama ZJN ili podzakonskih akata, odluka nije donesena prema navodima iz obavještenja o nabavci za ponudu s najnižom cijenom ili za ekonomski najpovoljniju ponudu; ili
- je izbor postupka javne nabavke bez objave obavještenja bio suprotan ZJN; ili
- je odluka o poništenju postupka javne nabavke bila suprotna odredbama ZJN ili podzakonskih akata; ili
- je odluka o izboru, koja je u korist jednog privrednog subjekta donesena bez učešća drugih subjekata u postupku, na osnovu odredbi ZJN ili podzakonskih akata bila nedopustiva; ili
- ugovorni organ, nakon znatnog prekoračenja roka za donošenje odluke i suprotno zahtjevu ponuđača da se nastavi postupak javne nabavke, postupak nije nastavio, niti ga je okončao odlukom o izboru najpovoljnijeg ponuđača, odnosno odlukom o poništenju.

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**

**EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003
Contract Numb.: 404-271**

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

5.2.18 Naknada štete

Postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete, u skladu sa članom 121. ZJN, može pokrenuti svaki od učesnika postupka javne nabavke koji je pretrpio štetu zbog nezakonitog postupanja ugovornog organa. Postupak se vodi pred nadležnim sudom i prema opštim propisima o naknadi štete.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

6 POSTUPCI, TEHNIKE I ALATI JAVNIH NABAVKI

6.1 TIPOVI I POSEBNOSTI POSTUPAKA

U Poglavlju I, odjeljak C. ZJN (članovi 25-31) definisani su sljedeći postupci nabavke:

- Otvoreni postupak,
- Ograničeni postupak,
- Pregovarački postupak sa objavom obavještenja,
- Pregovarački postupak bez objave obavještenja
- Takmičarski dijalog

Pored gore navedenih postupaka nabavke, odjeljkom D istog poglavlja definisan je i jedan poseban postupak, a to je Konkurs za izradu idejnog rješenja.

Ugovorni organi iz člana 4. ZJN kao osnovne i redovne postupke nabavke provode:

- Otvoreni postupak
- Ograničeni postupak

Ove postupke pomenuti ugovorni organi mogu primjenjivati bez ikakvih ograničenja, dok se ostali postupci primjenjuju ukoliko su ispunjeni specifični uslovi za njihovu primjenu, a koji su definisani odredbama ZJN.

Za sektorske ugovorne organe, definisane u članu 5. ZJN, kao osnovni i redovni postupci nabavke definisani su:

- Otvoreni postupak,
- Ograničeni postupak,
- Pregovarački postupak sa objavom obavještenja.

Ovo su postupci „velike vrijednosti“, dok za nabavke manje vrijednosti ugovorni organi (i iz člana 4. i iz člana 5. ZJN) mogu primjeniti:

- Konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda
- Direktni sporazum

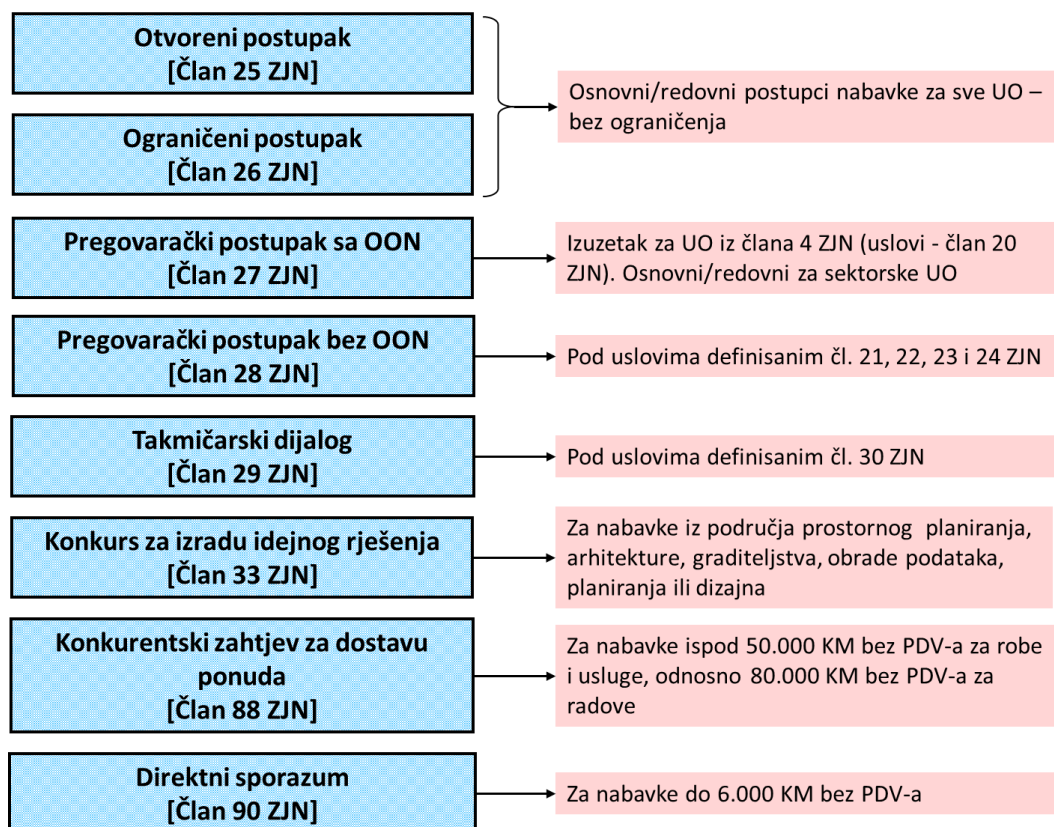
Sljedeći dijagram ilustruje kada se koji od ovih postupaka može primjenjivati:

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

6.1.1 Otvoreni postupak

Otvoreni postupak ZJN definiše kao postupak u kojem svaki zainteresovani ponuđač može dostaviti ponudu. On je temeljni i ZJN preferirani postupak nabavke. U njemu su najviše zastupljeni osnovni principi javnih nabavki, počevši od nediskriminacije, transparentnosti i zaštite dobavljača na tržištu. Može se koristiti i kada su ispunjeni uslovi za primjenu drugih postupaka ukoliko ugovorni organ smatra da će korištenjem otvorenog postupka doći do kvalitetnijeg ugovora. Otvoreni postupak je jednostepeni postupak.

ZJN u članu 25. predviđa *scenarij* po kojem se odvija otvoreni postupak i on uključuje osam faza ili koraka, kako slijedi:

Korak	Glavne aktivnosti
 Priprema tenderske dokumentacije	1. <i>Određivanje predmeta nabavke:</i> U zavisnosti šta je predmet nabavke, robe, usluge ili radovi, ugovorni organ mora precizno definisati njihov obim, veličinu, kvalitet, uslove izvršenja i slično. U jednom postupku nabavke ne smiju se miješati robe, usluge i

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
	radovi, ukoliko nisu međusobno vezani! „Mješovita“ nabavka provodi samo u slučaju kada su predmeti nabavke u međusobnoj vezi (npr. isporuka robe + usluge montaže ili održavanja). 2. <i>Utvrđivanje vrijednosti nabavke:</i> Ugovorni organ zasniva računanje procijenjene vrijednosti ugovora o javnoj nabavci na ukupnom iznosu koji će platiti, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV). 3. <i>Utvrđivanje uslova za učešće:</i> Ugovorni organ definisanjem minimalnih uslova za učešće nastoji da sklopi ugovor sa dobavljačem koji je sposoban, pouzdan i koji posjeduje odgovarajuću stručnost za dobro izvršenje ugovora. Ugovorni organ prvo definiše uslove koje dobavljači moraju ispunjavati, a tek nakon toga i dokaze koje će dostaviti kako bi potvrdili da ispunjavaju postavljene uslove. Ne smiju se definisati nesrazmjerni kvalifikacioni uslovi (npr. traži se visina prometa 500.000 KM, a procijenjena vrijednost nabavke 100.000 KM), kao i uslovi koji nisu u skladu sa predmetom nabavke (npr. traži se ISO/IEC 24711 - Standard mjerenja kapaciteta ispisa spremnika sa tintom (ketridža), a nabavlja se papir za štampanje)! Postavljeni uslovi moraju biti u vezi sa predmetom nabavke i srazmjerni predmetu nabavke. 4. <i>Definisanje garancije za ponudu / dobro izvršenje ugovora:</i> Prilikom pripreme dokumentacije ugovorni organ mora imati jasan stav o tome da li mu je potrebna garancija za konkretan predmet nabavke, te u skladu sa zakonskim ograničenjem definisati iznos iste. Ne smije se zahtijevati garancija za ozbiljnost ponude ako je vrijednost nabavke manja od 100.000 KM! Garancija za ozbiljnost ponude je trošak ponuđačima i treba imati na umu da će ponuda biti skuplja za taj iznos. 5. <i>Utvrđivanje kriterija za ocjenu ponuda:</i> U skladu sa principom transparentnosti ovi kriteriji se moraju unaprijed odrediti, odnosno objaviti kako bi potencijalni ponuđači unaprijed mogli znati da li

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
	imaju izgleda da dobiju konkretan ugovor. Postoje dvije vrste kriterija – najniža cijena i ekonomski najpovoljnija ponuda. Nikako se kvalifikacioni kriteriji ne smiju definisati kao kriterij za ocjenu ponuda (npr. referenc lista kojom se dokazuje sposobnost ponuđača da izvrši ugovor, ne može biti podkriterij kriterija ekonomski najpovoljnije ponude)! Što više koristiti kriterij ekonomski najpovoljnija ponuda, jer se na taj način omogućava bodovanje kvaliteta. 6. <i>Definisanje rokova</i>: ZJN je definisao minimalne rokove za svaki od postupaka nabavke i isti se moraju poštovati. Rok za prijem ponuda ne smije se skraćivati ispod zakonskog minimuma! 7. <i>Utvrđivanje uslova ugovora (nacrtu ugovora)</i>: Ovo treba razlikovati od uslova ponude i kriterija za ocjenu ponuda, odnosno dodjele ugovora. U nacrtu ugovora potrebno je navesti sve osim onoga što predstavlja predmet ponude (cijena, rok isporuke i slično), jer ove podatke će navesti ponuđač (osim ako je ugovorni organ zadao rok isporuke, te će u tom slučaju i ovaj element biti unesen u nacrt od strane ugovornog organa). 8. <i>Priprema obrazaca</i>: Ovo je posljednja faza pripreme tenderske dokumentacije i ovi obrasci se moraju pripremiti u skladu a podzakonskim aktom – Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda. Ne smiju se mijenjati obrasci koji su propisani podzakonskim aktom (npr. nije dozvoljeno prilagođavanje Izjave iz člana 45. na način da se definiše da istu nije potrebno ovjeravati kod nadležnog organa)!
Objavljivanje obavještenja o javnoj nabavci	Obavještenja se dostavljaju elektronskim putem kroz sistem „E-nabavke“ i ista su dostupna odmah, a najkasnije u roku od 72 sata.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
Stavljanje na raspolaganje tenderske dokumentacije svim privrednim subjektima	Ugovorni organi istovremeno sa dostavljanjem obavještenja o javnoj nabavci kroz sistem „E-nabavke“, dostavljaju i tendersku dokumentaciju za taj predmet nabavke i ista je vidljiva i dostupna svim zainteresovanim privrednim subjektima koji su registrovani u sistem. Tenderska dokumentacija se ne smije dostavljati na bilo koji drugi način (e-mailom, poštom, direktno)! Od 01.01.2018. godine ugovorni organi su dužni za sve postupke javne nabavke za koje se objavljuje obavještenje o nabavci objaviti tendersku dokumentaciju u sistemu „E-nabavke“.
Javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda	Vrši se nakon isteka roka za prijem ponuda, a u skladu sa članom 63. ZJN. Neblagovremeno primljene ponude ne smiju se otvarati! Neblagovremeno primljena ponuda vraća se ponuđaču neotvorena.
Provjera kvalifikacija ponuđača i ocjena ponude	Provjera kvalifikacija se vrši prema uslovima učešća definisanim u tenderskoj dokumentaciji, a ocjena ponuda prema kriterijima za dodjelu ugovora (takođe definisani tenderskom dokumentacijom). Zabranjeno naknadno dostavljanje kvalifikacionih dokumenata (izuzev originalne dokumentacije koju u skladu sa članom 72. dostavlja najpovoljniji ponuđač) i ocjena ponuda po kriterijima koji nisu definisani obavještenjem o nabavci i tenderskom dokumentacijom! Član 68. ZJN definiše mogućnost pojašnjenja dostavljene dokumentacije i dostavljanje originalnih dokumenata radi poređenja sa kopijom koja je dostavljena uz ponudu, a s ciljem otklanjanja formalnog nedostatka dokumenta.
Obavješćavanje ponuđača o ishodu postupka	Vrši se u skladu sa članom 71. ZJN. Ugovorni organ je dužan odmah, a najkasnije u roku od 7 dana od dana donošenja odluke, u pisanoj formi da obavijesti sve ponuđače koji su pravovremeno podnijeli

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
javne nabavke	ponude o donesenim odlukama. Ugovorni organ uz obavještenje o rezultatima postupka dostavlja ponuđačima i odluku o dodjeli ugovora/poništenju postupka, kao i zapisnik o ocjeni ponuda.
Ponuda ugovora najuspješnijem ponuđaču	Slijedi nakon odabira najpovoljnije ponude. Konačan tekst ugovora se ne smije mijenjati! Dozvoljene su neke nebitne izmjene ugovora, kao što su gramatičke greške, broj računa na koji će se vršiti plaćanje i slično, jer to su zapravo elementi na osnovu kojih dobavljač i nije dobio ugovor.
Objavljivanje obavještenja i dostavljanje izvještaja AJN	Posljednja faza postupka. Ne može se objaviti obavještenje o dodjeli ugovora u roku koji je duži od maksimalno propisanog (30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma)! Voditi računa o neradnim danima kada se objavljuje obavještenje o dodjeli ugovora. Ne čekati zadnji dan za objavu obavještenja o dodjeli ugovora.

ZJN i podzakonska akta definisali su osnovne elemente koje ponuda za otvoreni postupak mora da sadrži, ali date su i određene opcije koje su na raspolaganju ugovornim organima, u zavisnosti od vrste ugovora. Kako bi se izbjegle greške i riješile nedoumice koje ugovorni organi imaju prilikom ocjene ponuda u otvorenom postupku, u nastavku je data tabela koja sadrži popis obaveznih i opcionih elemenata ponude za otvoreni postupak, sa objašnjenjima za svaki od navedenih elemenata.

FORMALNI ZAHTJEVI KOJI SE MORAJU ISPOŠTOVATI

Jezik ponude	Ponuda mora biti pripremljena na jednom od službenih jezika u BiH. Kada
---------------------	---

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

	je u pitanju međunarodni vrijednosni razred, ugovorni organ je obavezan da pored obavještenja o nabavci, na jednom od službenih jezika u BiH, pripremi i objavi i sažetak tog obavještenja i na engleskom jeziku, ali ponuda se priprema ISKLUČIVO na jednom od službenih jezika u BiH.
Forma ponude	Ponuda se dostavlja isključivo u pisanoj formi i piše se neizbrisivom tintom. U slučaju da ugovorni organ propiše da se pored originalne ponude (u pisanoj formi) ista dostavi i na mediju za pohranjivanje podataka, u tom slučaju on se dostavlja zajedno s originalom ponude i smatra se kopijom ponude.
Uvez	Ponuda mora biti čvrsto uvezana da čini cjelinu i da je onemogućeno vađenje/dodavanje listova. Ako je ponuda izrađena u dva ili više dijelova, svaki dio se čvrsto uvezuje na način da se onemogući naknadno vađenje ili umetanje listova, a ponuđač mora u sadržaju ponude navesti od koliko se dijelova ponuda sastoji. Ovdje je preporuka da se ponuda uveže jemstvenikom jer na taj način ponuđač je siguran da je njegova ponuda pravilno uvezana, te da kasnije neće biti problema prilikom pregledanja iste (dešavalo se u praksi da se ponuda dostavi ukoričena kao knjiga, ali zbog nekvalitetnog koričenja usljed pregledanja dođe do odvajanja listova i ugovorni organi zbog žalbi drugih ponuđača bili su primorani takvu ponudu odbaciti). Dijelove ponude kao što su uzorci, katalogi, mediji za pohranjivanje podataka i sl. koji ne mogu biti uvezani ponuđač obilježava nazivom i navodi u sadržaju ponude kao dio ponude.
Numerisanje	Stranice ponude se označavaju brojem na način da je vidljiv redni broj stranice. Kada je ponuda izrađena od više dijelova, stranice se označavaju na način da svaki slijedeći dio započinje rednim brojem kojim se nastavlja redni broj stranice kojim završava prethodni dio. Garancija kao dio ponude se ne numeriše, a ako ponuda sadrži štampanu literaturu, brošure, kataloge koji imaju izvorno numerisane brojeve, onda se ti dijelovi ponude ne numerišu dodatno!
Način dostavljanja	- Ponuda se dostavlja u roku koji je u tenderskoj dokumentaciji naznačen kao krajnji rok za dostavu ponuda, a neblagovremene ponude se vraćaju ponuđaču neotvorene, bez obzira na razlog kašnjenja. - Ponuda se dostavlja u originalu i određenom broju kopija (ukoliko je ista zahtijevana). - Ponuda se dostavlja na adresu ugovornog organa u zatvorenoj koverti na kojoj mora biti naznačeno: naziv i adresa ugovornog organa, naziv i adresa ponuđača u lijevom gornjem uglu koverta,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

	evidencijski broj nabavke, naziv predmeta nabavke, odnosno lota na koje se ponuda odnosi, naznaka »ne otvaraj«.
Izmjena/dopuna ponude	Ponuđač može, do isteka roka za prijem ponude, izmjeniti ili dopuniti ponudu, a to vrši na način da dostavi posebnu kovertu na kojoj će obavezno navesti: naziv ugovornog organa, broj i naziv nabavke, te naznačiti - „izmjena/dopuna ponude,”ne otvaraj”. Ovo su u praksi rijetke situacije i dešavaju se kada ponuđači dostave svoju ponudu nekoliko dana prije isteka krajnjeg roka za dostavljanje ponuda a u međuvremenu dođe do žalbe na tendersku dokumentaciju, pa se izmijene određeni uslovi propisani istom.
Odustajanje od ponude	Ponuđač može odustati od svoje ponude, ali samo prije isteka krajnjeg roka za dostavljanje ponude. Nakon isteka krajnjeg roka za dostavljanje ponude ponuđač za ozbiljnost iste garantuje odgovarajućom garancijom (ukoliko je ista zahtijevana), te u slučaju odustajanja pretrpjeće sankcije koje se ogledaju u aktiviranju dostavljene garancije. Međutim, ukoliko je ponuđač ranije dostavio svoju ponudu, te prije isteka krajnjeg roka za dostavljanje ponude odlučio da odustane od iste tada se pismenim putem obraća ugovornom organu, odnosno dostavlja pisanu izjavu na kojoj navodi „odustajanje od ponude”. U tom slučaju ponuda se vraća ponuđaču neotvorena, a bankarska garancija za ozbiljnost ponude (ukoliko je zahtijevana) se ne aktivira.
OBAVEZNI ELEMENTI	
Obrazac za ponudu	Obrazac za ponudu mora biti popunjen u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda (ali i ugovorni organ mora u tenderskoj dokumentaciji preuzeti i propisati ovaj Obrazac u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda). Obrazac za ponudu potpisuje ovlaštteni predstavnik ponuđača (lice koje je u Sudskom registru navedeno da može da zastupa ponuđača) ili lice koje on ovlasti (u tom slučaju mora da postoji posebno ovlaštenje za potpisivanje i isto se mora priložiti uz ponudu).
Obrazac za cijenu ponude	Obrazac za cijenu ponude robe/usluga/radova mora biti popunjen u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda (ali i ugovorni organ mora u tenderskoj dokumentaciji preuzeti i propisati ovaj Obrazac u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda).

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

	 Obrazac za cijenu ponude potpisuje ovlašteni predstavnik ponuđača (lice koje je u Sudskom registru navedeno da može da zastupa ponuđača) ili lice koje on ovlasti (u tom slučaju mora da postoji posebno ovlaštenje za potpisivanje i isto se mora priložiti uz ponudu). Podaci o cijeni navedeni u Obrascu za ponudu i Obrascu za cijenu ponude moraju biti identični, ali se u praksi često dešavaju greške gdje su cijene navedene u obrascima različite. U tom slučaju relevantna je cijena iz obrasca za cijenu ponude. U slučaju da se u Obrascu za cijenu ponude uoči razlika između jedinične cijene i ukupnog iznosa, u tom slučaju relevantna je jedinična cijena.
Izjava iz člana 45. ZJN	Izjavu o ispunjenosti uslova iz člana 45. ZJN potpisuje ovlašteni predstavnik ponuđača (lice koje je u Sudskom registru navedeno da može da zastupa ponuđača) ili lice koje on ovlasti (u tom slučaju mora da postoji posebno ovlaštenje za potpisivanje i isto se mora priložiti uz ponudu). Ova Izjava mora biti ovjerena od strane nadležnog organa (organ uprave, notar i sl.). Samo najpovoljniji ponuđač je obavezan da dostavi original ili ovjerenu kopiju dokumenata kojim se potvrđuje istinitost date Izjave. Ti dokumenti se dostavljaju u roku koji je ugovorni organ odredio u tenderskoj dokumentaciji (obično je to 3-5 dana od dostavljanja odluke o dodjeli ugovora) i isti ne smiju biti stariji od 3 mjeseca od dana dostavljanja ponude - odnosno moraju potvrđivati da je u momentu predaje ponude ponuđač ispunjavao uslove kvalifikacije u pogledu lične sposobnosti.
Izjava iz člana 52. ZJN	Izjava ponuđača da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama čiji je cilj korupcija u javnoj nabavci (član 52. ZJN) koju potpisuje ovlašteni predstavnik ponuđača (lice koje je u Sudskom registru navedeno da može da zastupa ponuđača) ili lice koje on ovlasti (u tom slučaju mora da postoji posebno ovlaštenje za potpisivanje i isto se mora priložiti uz ponudu).
Spisak povjerljivih informacija	Ponuđač popunjava spisak povjerljivih informacija ukoliko ih ima. U slučaju da nema povjerljivih informacija, u ponudi se samo na obrascu koji je sastavni dio svake tenderske dokumentacije navodi „nema

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

	povjerljivih informacija“.
Nacrt ugovora/okvirnog sporazuma	Ponuđač popunjava nacrt ugovora/okvirnog sporazuma, u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije. Ovaj nacrt potpisuje ovlašteni predstavnik ponuđača (lice koje je u Sudskom registru navedeno da može da zastupa ponuđača) ili lice koje on ovlasti (u tom slučaju mora da postoji posebno ovlaštenje za potpisivanje i isto se mora priložiti uz ponudu).
Dokumenti kojima se potvrđuje preferencijal	Ukoliko ponuda uživa preferencijalni tretman, obavezna je dostava dokumenata kojim se to potvrđuje. Ukoliko ponuđač označi da njegova ponuda uživa preferencijalni tretman, a ne dostavi dokaz o istom (uopšte ili u formi u kojoj je propisao ugovorni organ), ponuda se ne odbacuje, već se samo ne primjenjuju odredbe o preferencijalnom tretmanu domaćeg na tog ponuđača! Potrebno je da ponuđač detaljno pročita tendersku dokumentaciju kako bi se znalo koji je to dokument (da li je to Rješenje Spoljnotrgoviske/vanjskotrgovinske komore ili je to samo izjava ponuđača ili nešto treće).
Izjava o namjeri podugovaranja	Ukoliko ponuđač planira jedan dio ugovora podugovoriti obavezan je dostaviti ovu Izjavu. Ugovorni organ naknadno neće moći odobriti podugovaranje ukoliko ponuđač uz ponudu ne dostavi navedenu Izjavu.
Rok važenja ponude	Obavezno je navesti rok važenja ponude i to rok koji je propisan tenderskom dokumentacijom i isti ne može biti kraći od 30 dana.
Cijena ponude	Obavezno je da ponuđač navede cijenu ponude u zavisnosti od zahtjeva iz tenderske dokumentacije (fiksna ili varijabilna cijena, domaća valuta ili strana).
Ostali zahtjevi	Ponuda obavezno mora da sadrži i rok isporuke/izvršenja, rok plaćanja, kao i posebne podkriterije u slučaju da je kriterij za dodjelu ekonomski najpovoljnija ponuda. Ovi rokovi mogu biti definisani od strane ugovornog organa, ili zahtijevani od strane ponuđača. U slučaju da su rokovi zadani od strane ugovornog organa,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

	ponuđač u ponudi samo navodi da prihvata sve odredbe tenderske dokumentacije, a u slučaju da se od ponuđača zahtijeva da posebno navede ove rokove, ponuđači su dužni da u svojoj ponudi navedu iste.
OPCIONI ELEMENTI	
Dokazi iz člana 46. ZJN - original ili ovjerena kopija	Ukoliko se zahtijeva ispunjenost uslova u pogledu sposobnosti obavljanja profesionalne djelatnosti (član 46. ZJN) tada ponuđač uz ponudu obavezno dostavlja original ili ovjerenu kopiju tog dokaza.
Izjava iz člana 47. ZJN i obične kopije dokumenata	Ukoliko se zahtijeva ispunjenost uslova u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti tada ponuđač uz ponudu dostavlja posebnu Izjavu koja mora biti popunjena u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda (ali i ugovorni organ mora u tenderskoj dokumentaciji preuzeti i propisati ovu Izjavu u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda). Izjavu potpisuje ovlašteni predstavnik ponuđača (lice koje je u Sudskom registru navedeno da može da zastupa ponuđača) ili lice koje on ovlasti (u tom slučaju mora da postoji posebno ovlaštenje za potpisivanje i isto se mora priložiti uz ponudu). Uz Izjavu se dostavlja obična kopija dokumenata koja potvrđuje navode iz Izjave, a original ili ovjerenu kopiju dokumenata dostavlja izabrani ponuđač u roku koji je ugovorni organ odredio u tenderskoj dokumentaciji (obično je to 3-5 dana od dostavljanja odluke o dodjeli ugovora) i isti ne smiju biti stariji od 3 mjeseca od dana dostavljanja ponude - odnosno moraju potvrđivati da je u momentu predaje ponude ponuđač ispunjavao uslove kvalifikacije u pogledu lične sposobnosti.
Dokazi iz člana 48.- 51. ZJN - original ili ovjerena kopija	Ukoliko se zahtijeva ispunjenost uslova u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti tada ponuđači odmah uz ponudu dostavljaju original ili ovjerenu kopiju traženih dokaza (kako je propisano tenderskom dokumentacijom).
Garancija za ozbiljnost ponude	Garanciju za ozbiljnost ponude ugovorni organ može tražiti samo u slučaju kada je procijenjena vrijednost nabavke ili lota veća od 100.000 KM. U tom slučaju iznos garancije ne smije preći 1,5% procijenjene vrijednosti nabavke, odnosno lota. Ova garancija se dostavlja u obliku bezuslovne bankarske garancije, a u izuzetnim situacijama može se dostaviti gotovinski iznos ili ekvivalent/ček, mjenica. Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji propisuje sve uslove i zahtjeve vezane za garanciju za dostavljanje ponude, a ponuđač isto mora ispoštovati.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

	 Važna napomena, garancija za ozbiljnost ponude dostavlja se u originalu, u zatvorenoj plastičnoj foliji (koja se npr. na vrhu zatvori naljepnicom na kojoj je stavljen pečat ponuđača ili se otvor na foliji zatvori jamstvenikom, a na mjesto vezivanja zalijepi naljepnica i otisne pečat ponuđača) i uvezana u cjelinu čini sastavni dio ponude i ne smije biti ni na koji način oštećena (bušenjem i sl.) jer probušena ili oštećena garancija se ne može naplatiti. Ukoliko garancija za ozbiljnost ponude nije dostavljena na propisan način ugovorni organ je obavezan takvu ponudu odbaciti.
Izjava o dostavljanju garancije za dobro izvršenje ugovora	Garancija za dobro izvršenje ugovora ne smije prelaziti 10% od vrijednosti ugovora. Ponuđač u svojoj ponudi dostavlja Izjavu da će ukoliko bude izabran kao najpovoljniji ponuđač dostaviti garanciju za dobro izvršenje ugovora na način i u roku koji je odredio ugovorni organ. Ako izabrani ponuđač ne dostavi garanciju za izvršenje ugovora u ostavljenom roku, nakon zaključivanja ugovora, zaključeni ugovor smatra se apsolutno ništavim (član 72. ZJN).

6.1.2 Ograničeni postupak

Ograničeni postupak je postupak u kojem privredni subjekat može zahtijevati učešće i u kojem ugovorni organ nakon obavljene kvalifikacije poziva sve kvalifikovane kandidate da podnesu ponude. Ograničeni postupak je dvostepeni ili dvofazni postupak. U prvoj fazi ugovorni organ mora razdvojiti sposobne od nesposobnih kandidata. To razdvajanje se vrši na osnovu kvalifikacionih kriterija koji su prethodno utvrđeni i objavljeni. Ponuda se razmatra tek u drugoj fazi i istu će moći dostaviti samo oni koje ugovorni organ pozove, odnosno oni koji su ispunili kvalifikacione kriterije.

ZJN u članu 26. definiše način provođenja ograničenog postupka i on uključuje 10 faza ili koraka, kako slijedi:

Korak	Glavne aktivnosti
Objavljivanje obavještenja o javnoj nabavci	Obavještenja se dostavljaju elektronskim putem kroz sistem „E-nabavke“ i ista su dostupna odmah, a najkasnije u roku od 72 sata. Ugovorni organ na ovaj način poziva sve zainteresovane kandidate da zatraže, odnosno preuzmu dokumentaciju za fazu pretkvalifikacije.
 Kandidatima se	Ugovorni organ istovremeno sa dostavljanjem obavještenja o javnoj nabavci kroz sistem „E-nabavke“, dostavlja i tendersku dokumentaciju za fazu pretkvalifikacije .

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
ustupi ili učini dostupnom dokumentacija za faz pretkvalifikacije	 Tenderska dokumentacija se ne smije dostavljati na bilo koji drugi način (e-mailom, poštom, direktno)! Prvi dio tenderske dokumentacije (za fazu pretkvalifikacije) vidljiv je i dostupan svim zainteresovanim privrednim subjektima koji su registrovani u sistem.
Izvrši se provjera kvalifikacija kandidata	Nakon isteka krajnjeg roka za dostavu zahtjeva za učešće, ugovorni organ provjera da li kandidati koji su dostavili zahtjev za učešće ispunjavaju kvalifikacione uslove. Provjera kvalifikacija se vrši prema uslovima učešća definisanim u tenderskoj dokumentaciji za fazu pretkvalifikacije. Ne vrši se javno otvaranje zahtjeva za učešće! Komisija za provođenje ograničenog postupka nabavke, na zatvorenoj sjednici, vrši otvaranje blagovremeno dostavljenih zahtjeva za učešće i provjerava ispunjenost kvalifikacijskih uslova. Prilikom pregleda dostavljenih zahtjeva za učešće Komisija za nabavke sačinjava Zapisnik o ocjeni zahtjeva za učešće u ograničenom postupku javne nabavke u dva dijela. U prvi dio Zapisnika o ocjeni zahtjeva za učešće kandidati nemaju pravo uvida, a drugi dio se sačinjava za svakog kandidata posebno i isti se može staviti na uvid samo onom kandidatu na koga se odnosi. Osnovni elementi zapisnika propisani su članom 19. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.
Obavijeste se kandidati koji se nisu kvalifikovali	Ugovorni organ donosi Odluku o rezultatu pretkvalifikacije. Rok za žalbu na Odluku o rezultatu pretkvalifikacije je 10 dana od dana dostavljanja. Uz obavještenje o rezultatu pretkvalifikacije dostavlja se i Odluka.
Dostavi se tenderska	Drugi dio tenderske dokumentacije objavljuje se takođe u sistemu „E

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
dokumentacija s pozivom za dostavljanje ponuda svim kvalifikovanim kandidatima istovremeno	- nabavke“ i isti je dostupan samo kvalifikovanim kandidatima. Drugi dio tenderske dokumentacija se ne smije dostavljati na bilo koji drugi način, osim kroz sistem „E-nabavke“ (e-mailom, poštom, direktno)! ZJN koristi terminologiju “dostavi se tenderska dokumentacija”, ali isto se odnosi na objavljivanje tenderske dokumentacije kroz sistem “E-nabavke” u skladu sa podzakonskim aktom.
Provede se javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda	Vrši se nakon isteka roka za prijem ponuda, a u skladu sa članom 63. ZJN. Neblagovremeno primljene ponude ne smiju se otvarati! Neblagovremeno primljena ponuda vraća se ponuđaču neotvorena.
Ocijene se ponude prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji	Ocjena ponuda vrši se isključivo prema kriterijima za dodjelu ugovora definisanim u drugom dijelu tenderske dokumentacije. Pregovori između ugovornog organa i ponuđača nisu dopušteni i nije dopušteno mijenjati definisane kriterije za dodjelu ugovora! Kriteriji za dodjelu ugovora određuju se u drugom dijelu tenderske dokumentacije i isti mogu biti ili „najniža cijena“ ili „ekonomski najpovoljnija ponuda“. Komisija za nabavke sačinjava Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda.
Obavijeste se ponuđači o ishodu postupka javne nabavke	Vrši se u skladu sa članom 71. ZJN. Ugovorni organ je dužan odmah, a najkasnije u roku od 7 dana od dana donošenja odluke, u pisanoj formi da obavijesti sve ponuđače koji su pravovremeno podnijeli ponude o donesenim odlukama. Ugovorni organ uz obavještenje o rezultatima postupka

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
	dostavlja ponuđačima i odluku o dodjeli ugovora/poništenju postupka, kao i Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda.
Ponudi se ugovor najuspješnijem ponuđaču	Slijedi nakon odabira najpovoljnije ponude. Konačan tekst ugovora koji je sastavni dio tenderske dokumentacije za drugu fazu postupka, ne smije se mijenjati! Dozvoljene su neke nebitne izmjene ugovora, kao što su gramatičke greške, broj računa na koji će se vršiti plaćanje i slično, jer to su zapravo elementi na osnovu kojih dobavljač i nije dobio ugovor
Objavi se obavještenje i dostavi izvještaj AJN	Posljednja faza postupka. Ne može se objaviti obavještenje o dodjeli ugovora u roku koji je duži od maksimalno propisanog (30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma)! Voditi računa o neradnim danima kada se objavljuje obavještenje o dodjeli ugovora. Ne čekati zadnji dan za objavu obavještenja o dodjeli ugovora.

6.1.3 Pregovarački postupci (sa i bez objave obavještenja o nabavci)

ZJN je definisano da ugovorni organ za dodjelu ugovora o javnoj nabavci primjenjuje otvoreni ili ograničeni postupak, kao osnovne i redovne postupke, dok se primjena pregovaračkih postupaka (sa ili bez objave obavještenja o nabavci) navodi kao izuzetak koji se može primijeniti samo u ograničenim okolnostima, uz pretpostavku da su ispunjeni unaprijed definisani posebni uslovi.

Ugovorni organ, da bi proveo postupak nabavke putem pregovaračkog postupka, mora znati razliku izmjeđu pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci i pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci, te uslovima pod kojima se oni mogu provoditi, a u nastavku će se prikazati osnovne pretpostavke i uslovi za provođenje svakog od ovih postupaka.

1) Uslovi za primjenu pregovaračkih postupaka

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Članom 20. ZJN definisano je da se ugovor o javnoj nabavci robe, usluga ili radova može dodijeliti u pregovaračkom postupku **s objavom obavještenja** u sljedećim slučajevima:

- ako u otvorenom ili ograničenom postupku ili u postupku takmičarskog dijaloga dobije sve ponude koje ne ispunjavaju uslove kvalifikacije, a osnovni uslovi za dodjelu ugovora se nisu bitno promijenili, ugovorni organ nije obavezan ponovo objaviti obavještenje o nabavci, pod uslovom da pozove sve ponuđače, odnosno kandidate da otklone nedostatke u svojim ponudama, te svoje ponude učine prihvatljivim. Ovdje se radi o tzv. „konverziji“ otvorenog/ograničenog postupka ili postupka takmičarskog dijaloga u pregovarački postupak.
- u izuzetnim slučajevima, kada zbog prirode robe, usluga ili radova ili zbog rizika povezanih sa izvršavanjem predmeta nabavke nije moguće prethodno određivanje ukupne cijene.
- ako su predmet nabavke intelektualne usluge (usluga projektovanja) i usluge iz Aneksa II Dio A kategorije 6 ZJN (finansijske usluge – usluge osiguranja, bankarske i investicijske usluge), čiji se opis predmeta nabavke ne može odrediti sa dovoljnom preciznošću, pa ugovor nije moguće zaključiti izborom najpovoljnije ponude u otvorenom ili ograničenom postupku nabavke.
- ako su predmet nabavke radovi koji se izvode isključivo u istraživačke, testne ili razvojne svrhe, a ne sa ciljem sticanja dobiti ili povrata troškova istraživanja i razvoja.

Članom 21. ZJN propisani su uslovi kada ugovorni organ može ugovor o nabavci dodjeljivati putem pregovaračkog postupka **bez objave obavještenja** o nabavci, i to:

- kada nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda nije dostavljena u otvorenom ili ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka,
- kada nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku nije dostavljen ili nijedan kvalifikovani kandidat nije zatražio učešće u ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka,
- kada se iz suštinskih, dokazivih tehničkih ili umjetničkih razloga, ili iz razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču,
- kada izuzetno, zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti, prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, ne mogu ispoštovati ZJN utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni ili pregovarački postupka sa objavom obavještenja. Okolnosti kojima se pravda izuzetna hitnost postupka ni u kom slučaju ne smiju se dovesti u vezu sa ugovornim organom. Ovdje je bitno napomenuti da se neblagovremeno pokretanje postupka nabavke od strane ugovornog organa koje je rezultiralo istekom prethodnog ugovora prije nego što je nova procedura okončana, ne može smatrati razlogom

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

krajnje hitnosti. Razlozi krajnje hitnosti uglavnom se odnose na situacije prouzrokovane prirodnim nepogodama (zemljotres, poplava, požar i sl.).

Kako je pregovarački postupak bez objave obavještenja jedan od najmanje transparentnih postupaka, ZJN propisuje uslove za primjenu ovog postupka, posebno za robe, usluge i radove.

Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku **robe** propisani su članom 22. ZJN. Pomenutim članom je definisano da ugovor o javnoj nabavci robe može da se zaključi u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

- kada je roba koja se nabavlja proizvedena isključivo u svrhe: istraživanja, eksperimentisanja, proučavanja ili razvoja; ova odredba ne odnosi se na serijsku proizvodnju, s ciljem ostvarenja zarade ili nadoknade troškova istraživanja i razvoja,
- za dodatne isporuke od dobavljača iz osnovnog ugovora, koje su namijenjene ili kao djelimična zamjena redovnih isporuka ili ugradnje, ili kao proširenje postojećih isporuka ili ugradnje, ako bi promjena dobavljača obavezala ugovorni organ da nabavi robu koja ima drugačije tehničke karakteristike, što bi rezultiralo neskladom i nesrazmjerom, i dovelo do značajnih tehničkih poteškoća u funkcionisanju i održavanju, pod uslovom da vrijeme trajanja osnovnog ugovora kao i ugovora koji se ponavljaju ne smije biti duže od jedne godine i ne može preći 10% vrijednosti osnovnog ugovora,
- za robe koje se prodaju i kupuju na berzovnom tržištu,
- za robe pod izuzetno povoljnim uslovima kada se nabavljaju ili od privrednog subjekta koji je u postupku likvidacije svojih poslovnih aktivnosti ili od stečajnog povjerioca ili stečajnog upravnika u postupku stečaja ili od povjerioca po osnovu poslovnog aranžmana ili u sličnim postupcima.

Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku **usluga** propisani su članom 23. ZJN, kojim je definisano da ugovor o javnoj nabavci usluga može da se zaključi u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

- u slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga, kada postupak dodjele ugovora slijedi nakon postupka konkursa za izradu idejnog rješenja, provedenog u skladu sa odredbama člana 33. i 34. ZJN, a ugovor se dodjeljuje pobjedniku, odnosno jednom od pobjednika konkursa, a u slučaju više pobjednika svi pobjednici konkursa se pozivaju na učešće u pregovorima,
- u slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga za dodatne usluge koje nisu uključene u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključen ugovor, ali koje usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodne za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih usluga i kada se takve dodatne usluge ne mogu tehnički ili ekonomski odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti sa dobavljačem kojem je

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne usluge ne može preći 30% od vrijednosti osnovnog ugovora,
- za nove usluge koje predstavljaju ponavljanje sličnih usluga povjerenih dobavljaču kojem je ugovorni organ dodijelio raniji ugovor, uz uslov da su takve usluge u skladu sa osnovnim projektom za koji je bio dodijeljen osnovni ugovor, nakon provedenog otvorenog ili ograničenog postupka. Na mogućnost provođenja ovog postupka ugovorni organ je dužan ukazati pri provođenju otvorenog ili ograničenog postupka za osnovni projekat, a ukupne procijenjene troškove kasnijih usluga ugovorni organ uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabavke. Ovaj postupak može se primijeniti samo u periodu od tri godine od dana zaključivanja osnovnog ugovora.

Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku **radova** propisani su članom 24. ZJN, kojim je definisano da se ugovor o javnoj nabavci radova može zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

- u slučaju ugovora o javnoj nabavci radova za dodatne radove koji nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor, ali koji usljed nepredviđenih okolnosti, postanu neophodni za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih radova i kada se takvi dodatni radovi ne mogu tehnički ili ekonomski odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti sa dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne radove ne može preći 20% od vrijednosti osnovnog ugovora,
- za nove radove koji predstavljaju ponavljanje sličnih radova povjerenih dobavljaču kojem je ugovorni organ dodijelio raniji ugovor, uz uslov da su takvi radovi u skladu sa osnovnim projektom za koji je bio dodijeljen osnovni ugovor, nakon provedenog otvorenog ili ograničenog postupka. Na mogućnost provođenja ovog postupka ugovorni organ je dužan ukazati pri provođenju otvorenog ili ograničenog postupka za osnovni ugovor, a ukupne procijenjene troškove novih radova ugovorni organ uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabavke. Ovaj postupak može se primijeniti samo u periodu od tri godine od dana zaključivanja osnovnog ugovora.

Ako je na osnovu uslova za izbor pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci propisanih u članovima od 21. do 24. ZJN moguće, postupak se vodi sa jednim ponuđačem uz poštivanje principa ZJN, izuzev u slučajevima iz člana 21. stav (1) tačke a) i b) (kada nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda nije dostavljena u otvorenom ili ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka i kada nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku nije dostavljen ili nijedan kvalifikovani kandidat nije zatražio učešće u ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

primijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka) kada se postupak može voditi sa više ponuđača.

2) Tok pregovaračkih postupaka

U članu 27. ZJN definisani su koraci za provođenje pregovaračkog postupka **sa objavom obavještenja** o nabavci, kako slijedi:

Korak	Glavne aktivnosti
Objava obavještenja o javnoj nabavci	Obavještenja se dostavljaju elektronskim putem kroz sistem „E-nabavke“ i ista su dostupna odmah, a najkasnije u roku od 72 sata. Ugovorni organ na ovaj način poziva sve zainteresovane kandidate da zatraže, odnosno preuzmu dokumentaciju za fazu pretkvalifikacije.
 Kandidatima se ustupi pretkvalifikaciona dokumentacija	Ugovorni organ istovremeno sa dostavljanjem obavještenja o javnoj nabavci kroz sistem „E-nabavke“, dostavlja i tendersku dokumentaciju za fazu pretkvalifikacije. Tenderska dokumentacija se ne smije dostavljati na bilo koji drugi način (e-mailom, poštom, direktno)! Prvi dio tenderske dokumentacije (za fazu pretkvalifikacije) vidljiv je i dostupan svim zainteresovanim privrednim subjektima koji su registrovani u sistem.
Izvrši se provjera kvalifikacija kandidata	Nakon isteka krajnjeg roka za dostavu zahtjeva za učešće, ugovorni organ provjera da li kandidati koji su dostavili zahtjev za učešće ispunjavaju kvalifikacione uslove. Provjera kvalifikacija se vrši prema uslovima učešća definisanim u tenderskoj dokumentaciji za fazu pretkvalifikacije. Ne vrši se javno otvaranje zahtjeva za učešće! Komisija za provođenje pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci, na zatvorenoj sjednici, vrši otvaranje blagovremeno dostavljenih zahtjeva za učešće i provjerava ispunjenost kvalifikacijskih uslova.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
Obavještenje	Obavještenje učesnika u postupku o rezultatima kvalifikacija.
Dostavljanje početne (inicijalne) ponude	ZJN nije definisao u članu 27. dostavljanje početne ponude, ali kao logičan slijed događaja, nakon obavještenja učesnika o rezultatima kvalifikacije neophodno je da se dostavi početna (inicijalna) ponuda, jer ona je zapravo osnov za pregovore. Po ovom pitanju postoji zvanični stav AJN!
Poziv na pregovore	Ugovorni organ istovremeno upućuje poziv izabranim kandidatima da učestvuju u pregovorima o tehničkim, ekonomskim, pravnim i drugim aspektima ugovora.
Pregovori	Ugovorni organ pregovara sa svakim kandidatom/ponuđačem posebno. Svim kandidatima/ponuđačima postaviti iste zahtjeve i dati im iste informacije. Nijedna informacija koja se dobije od kandidata/ponuđača niti informacije o rješenjima koja su predložili kandidati/ponuđači ne mogu se otkriti trećim licima bez prethodne saglasnosti tog kandidata/ponuđača!!! Ugovorni organ dužan je voditi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuđačem koji će potpisati obje strane nakon okončanih pregovora.
Dostavi se tenderska dokumentacija i poziv za dostavljanje ponuda	Na osnovu rezultata obavljenih pregovora, dostaviti tendersku dokumentaciju za konačnu ponudu i pozivati ponuđače da podnesu svoje konačne ponude. ZJN koristi formulaciju “dostavi se tenderska dokumentacija”, ali u skladu sa članom 9. stav (2) Uputstva o dopunama uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu “E-nabavke” drugi dio tenderske dokumentacije kod višefaznih postupaka

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
	nabavke dostupni su kroz system "E-nabavke" samo kvalifikovanim kandidatima. Tenderska dokumentacija se ne šalje ponuđačima, već se objavljuje kroz sistem "E-nabavke"!
Provede se javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda	Vrši se nakon isteka roka za prijem ponuda, a u skladu sa članom 63. ZJN. Neblagovremeno primljene ponude ne smiju se otvarati! Neblagovremeno primljena ponuda vraća se ponuđaču neotvorena.
Odabir najuspješnijeg ponuđača	Ocjena ponuda vrši se isključivo prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji. Komisija za nabavke sačinjava Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda.
Obavijeste se ponuđači o ishodu postupka javne nabavke	Vrši se u skladu sa članom 71. ZJN. Ugovorni organ je dužan odmah, a najkasnije u roku od 7 dana od dana donošenja odluke, u pisanoj formi da obavijesti sve ponuđače koji su pravovremeno podnijeli ponude o donesenim odlukama. Ugovorni organ uz obavještenje o rezultatima postupka dostavlja ponuđačima i odluku o dodjeli ugovora/poništenju postupka, kao i Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda.
Ponudi se ugovor najuspješnijem ponuđaču	Ovaj korak nije definisan članom 27. ZJN, ali nameće se kao logičan slijed nakon izbora najpovoljnije ponude. Konačan tekst ugovora koji je sastavni dio tenderske dokumentacije za drugu fazu postupka, ne smije se mijenjati! Dozvoljene su neke nebitne izmjene ugovora, kao što su gramatičke greške, broj računa na koji će se vršiti plaćanje i slično, jer

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
	to su zapravo elementi na osnovu kojih dobavljač i nije dobio ugovor.
Objavi se obavještenje i dostavi izvještaj AJN	Posljednja faza postupka. Ne može se objaviti obavještenje o dodjeli ugovora u roku koji je duži od maksimalno propisanog (30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma)! Voditi računa o neradnim danima kada se objavljuje obavještenje o dodjeli ugovora. Ne čekati zadnji dan za objavu obavještenja o dodjeli ugovora.

U članu 28. ZJN definisani su koraci za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci, kako slijedi:

Korak	Glavne aktivnosti
Objava informacija o postupku na web stranici ugovornog organa	Ova objava podrazumjeva da se tenderska dokumentacija učini dostupnom za sve zainteresovane kandidate/ponuđače.
Izvrši se provjera kvalifikacija kandidata	Nakon isteka krajnjeg roka za dostavu zahtjeva za učešće, ugovorni organ provjera da li kandidati koji su dostavili zahtjev za učešće ispunjavaju kvalifikacione uslove. Provjera kvalifikacija se vrši prema uslovima učešća definisanim u tenderskoj dokumentaciji za fazu pretkvalifikacije. Ne vrši se javno otvaranje zahtjeva za učešće! Komisija za provođenje pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci, na zatvorenoj sjednici, vrši otvaranje blagovremeno dostavljenih zahtjeva za učešće i provjerava ispunjenost kvalifikacijskih uslova.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
	 O ishodu kvalifikovanosti kandidata sastavlja se zapisnik u koji se unose sve bitne činjenice i dostavlja se onim kandidatima koji se nisu kvalifikovali.
Poziv za dostavljanje početnih ponuda	Samo kvalifikovani kandidati se pozivaju da dostave početne ponude i one su osnov za pregovaranje.
Pregovori	Ugovorni organ dužan je voditi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuđačem koji će potpisati obje strane nakon okončanih pregovora.
Dostava i ocjena konačne ponude	Ugovorni organ bira ponudu prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji. U slučaju da su pozvana dva ili više ponuđača da dostave konačne ponude, ugovorni organ dužan je izvršiti javno otvaranje konačnih ponuda.
Ponudi se ugovor najuspješnijem ponuđaču	Slijedi nakon odabira najpovoljnije ponude. Ugovorni organ može nakon izbora ponude objaviti dobrovoljno <i>ex ante</i> obavještenje o transparentnosti u kojem obrazlaže ispunjenje uslova utvrđenih ZJN koji opravdavaju primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja i izražava svoju namjeru o zaključenju ugovora s najuspješnijim ponuđačem. Ako se objavi dobrovoljno <i>ex ante</i> obavještenje o transparentnosti, ne može se potpisati ugovor o javnoj nabavci u roku 15 dana od dana objavljivanja obavještenja!
Objavi se obavještenje i dostavi izvještaj AJN	Posljednja faza postupka. Ne može se objaviti obavještenje o dodjeli ugovora u roku koji je duži od maksimalno propisanog (30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma)! Voditi računa o neradnim danima kada se objavljuje

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
	obavještenje o dodjeli ugovora. Ne čekati zadnji dan za objavu obavještenja o dodjeli ugovora.

Sljedeća tabela najbolje ilustruje sličnosti/razlike između pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci i pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci:

<i>Pregovarački sa objavom obavještenja</i>	<i>Pregovarački bez objave obavještenja</i>
Priprema tenderske dokumentacije za pretkvalifikaciju	Priprema tenderske dokumentacije za pretkvalifikaciju
Objava obavještenja o nabavci - Ustupanje prekvalifikacione dokumentacije zainteresovanim kandidatima	Objava informacija o postupku na web stranici ugovornog organa – tenderska dokumentacija dostupna za sve zainteresovane kandidate/ponuđače
Otvaranje zahtjeva za učešće (nije javno)	Otvaranje zahtjeva za učešće (nije javno)
Provjera kvalifikacije kandidata	Provjera kvalifikacije kandidata
Obavještenje učesnicima u postupku o rezultatima kvalifikacije	Sačinjavanje zapisnika i dostavljanje nekvalifikovanim kandidatima
Pozivanje kvalifikovanih kandidata da dostave početne ponude	Poziv kvalifikovanim kandidatima za dostavljanje početne ponude
Dostavljanje početnih ponuda	Dostavljanje početnih ponuda
Otvaranje početnih ponuda (nije javno)	Otvaranje početnih ponuda (nije javno)
Poziv za pregovore	Poziv za pregovore
Pregovori	Pregovori
Zapisnici sa pregovora sa svakim pojedinačnim ponuđačem	Zapisnici sa pregovora sa svakim pojedinačnim ponuđačem

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Dostava tenderske dokumentacije za konačnu ponudu i poziv za dostavljanje konačnih ponuda	Poziv za dostavljanje konačnih ponuda
Javno otvaranje ponuda (čak i ako je učestvovao samo jedan ponuđač)	Otvaranje konačnih ponuda – javno je samo ukoliko je pozvano dva ili više ponuđača, ako je jedan ponuđač, ne vrši se javno otvaranje ponuda
Izbor najuspješnijeg ponuđača	Izbor najuspješnijeg ponuđača
	Objava dobrovoljnog ex ante obavještenja o transparentnosti – opcija
Objava obavještenja i dostava izvještaja AJN	Objava obavještenja i dostava izvještaja AJN

6.1.4 Takmičarski dijalog

Takmičarski dijalog je postupak u kojem svaki zainteresovani privredni subjekat može zatražiti da učestvuje u postupku, pri čemu ugovorni organ s učesnicima pozvanim u taj postupak vodi dijalog s ciljem razvijanja jednog ili više odgovarajućih rješenja koja mogu ispuniti njegove zahtjeve, i na osnovu kojih su izabrani ponuđači pozvani da podnesu ponude.

Ovo je novi postupak nabavke koji nije bio predviđen starim ZJN i može se primjeniti samo ako su ispunjena 2 uslova:

1. Ukoliko je riječ o naročito složenom predmetu nabavke - to su predmeti nabavke kod kojih ugovorni organ objektivno nije u mogućnosti navesti tehničke specifikacije (tehničke opise predmeta nabavke) kojima može zadovoljiti svoje potrebe i zahtjeve i/ili pravne i/ili finansijske uslove ugovora.
2. Ako zaključivanje ugovora nije moguće putem otvorenog ili ograničenog postupka javne nabavke.

Važno je pripremiti jasan, pisan revizorski trag koji pokazuje da je ugovorni organ pažljivo razmotrio ta dva uslova i kako su ta dva uslova ispunjena kada je u pitanju određeni ugovor.

Jedan od primjera za primjenu ovog postupka bila bi situacija kada lokalni organ vlasti želi da dodijeli ugovor za izgradnju nove poslovne zgrade u centru grada, ali je poznato da na tom mjestu vjerovatno postoje arheološki ostaci koji treba da se zaštite tokom procesa izgradnje. Lokalnim vlastima nije poznato koliko rizika su dobavljači spremni da preuzmu po pitanju uticaja zaštite arheoloških ostataka na troškove i vrijeme izgradnje.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

ZJN u članu 29. definiše način provođenja takmičarskog dijaloga i on uključuje 12 faza ili koraka, kako slijedi:

Korak	Glavne aktivnosti
Objavljivanje obavještenja o javnoj nabavci	Obavještenja se dostavljaju elektronskim putem kroz sistem „E-nabavke“ i ista su dostupna odmah, a najkasnije u roku od 72 sata. Ugovorni organ na ovaj način poziva sve zainteresovane kandidate da zatraže, odnosno preuzmu dokumentaciju za fazu pretkvalifikacije.
 Kandidatima se ustupi opisna dokumentacija	Ugovorni organ istovremeno sa dostavljanjem obavještenja o javnoj nabavci kroz sistem „E-nabavke“, dostavlja opisnu dokumentaciju. U opisnoj dokumentaciji ugovorni organ navodi svoje potrebe i zahtjeve u vezi sa predmetom nabavke.
Izvrši se provjera kvalifikacija kandidata	Nakon isteka krajnjeg roka za dostavu zahtjeva za učešće, ugovorni organ provjera da li kandidati koji su dostavili zahtjev za učešće ispunjavaju kvalifikacione uslove. O ocjeni sposobnosti kandidata sačinjava se zapisnik na način da svaki kandidat ima pravo uvida u onaj dio zapisnika koji se odnosi na njegov zahtjev za učešće.
Obavijeste se kandidati koji se nisu kvalifikovali	Ugovorni organ donosi Odluku o nedopustivosti učešća i istu dostavlja kandidatima koji se nisu kvalifikovali.
Poziv za učešće u takmičarskom dijalogu	Ugovorni organ istovremeno svim izabranim kandidatima šalje poziv za učešće u takmičarskom dijalogu, koji mora sadržavati podatke o: a) objavi na osnovu koje se upućuje poziv za učešće u dostavi ponuda, odnosno u takmičarskom dijalogu; b) dodatnim dokumentima koje treba predati; c) rangiranju ili redoslijedu značaja kriterija za dodjelu ugovora – od najvažnijeg prema manje važnom, ako nisu sadržani u objavi; d) datumu i mjestu početka faze dijaloga, te o jeziku ili jezicima koji se koriste. Broj kandidata kojima će se dostaviti poziv za učešće u takmičarskom dijalogu ugovorni organ mora navesti u

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
	objavi, a određuje se u skladu s predmetom nabavke i ne smije biti manji od tri! Ako ugovorni organ utvrdi da je broj sposobnih kandidata veći od objavljenog broja kandidata kojima će biti upućen poziv za učešće u takmičarskom dijalogu, može ih pozvati sve ili između sposobnih kandidata odabrati najbolje kandidate, u skladu s brojem i pravilima navedenim u objavi. Razlozi za izbor navode se u zapisniku.
Dijalog	Ugovorni organ vodi dijalog s kandidatima s ciljem pronalaženja jednog ili više rješenja koja udovoljavaju potrebama i zahtjevima ugovornog organa. U dijalogu s kandidatima ugovorni organ može raspraviti sve aspekte ugovora o javnoj nabavci. Ugovorni organ ne smije dostavljati podatke na diskriminirajući način kojim bi se u postupku dijaloga moglo pogodovati određenim kandidatima! Bitno je naglasiti da ugovorni organ može koristiti mogućnost odvijanja postupka takmičarskog dijaloga u više faza koje slijede jedna za drugom, tada se broj rješenja o kojima se raspravlja u pojedinoj fazi može smanjiti na osnovu kriterija za dodjelu ugovora, a koji su navedeni u objavi ili u opisnoj dokumentaciji. Ugovorni organ će u objavi ili u opisnoj dokumentaciji predvidjeti tu mogućnost. Ugovorni organ obavezan je odluku kojom se ne uvažava neko rješenje u fazi dijaloga, uz navođenje razloga, dostaviti kandidatu preporučenom poštom ili elektronskim putem uz obavezu da je takav način dostave dokaziv, najkasnije u roku od sedam dana od dana završetka navedene faze. Tokom dijaloga ugovorni organ raspravlja sa svakim kandidatom samo o njegovom rješenju ili rješenjima koja je dostavio. O rješenju ili rješenjima drugih kandidata smije se raspravljati samo uz saglasnost kandidata, da njegova rješenja ili dijelove rješenja ili povjerljive informacije mogu da se proslijede drugim kandidatima.
Odluka o zaključenju faze	Odluku o zaključenju faze dijaloga, s navodom osnovnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja, ugovorni organ obavezan je bez odgađanja dostaviti svim kandidatima u dijalogu,

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
dijaloga	preporučenom poštom ili elektronskim putem, uz obavezu da je takav način dostave dokaziv.
Poziv za predaju konačne ponude	Nakon završetka dijaloga pozivom na predaju konačne ponude, ugovorni organ obavezan je pozvati preostalog kandidata ili kandidate da na osnovu osnovnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja u fazi dijaloga dostave svoju konačnu ponudu. U tom pozivu ugovorni organ obavezan je navesti: a) krajnji rok za prijem ponuda, b) adresu na koju se ponude moraju poslati i c) jezik ili jezike na kojima ponude moraju biti sastavljene. Na zahtjev ugovornog organa ponuđač može svoju ponudu objasniti, precizirati i nadopuniti ako se time ne mijenjaju osnovni elementi ponude, ali ne na način koji bi mogao biti suprotan principima tržišnog takmičenja ili koji bi mogao imati diskriminirajući efekat!
Pregled i ocjena ponuda	Ocjena ponuda vrši se prema kriteriju za dodjelu ugovora, a koji može biti isključivo „ekonomski najpovoljnija ponuda“. Za dodjelu ugovora ne smije se koristiti kriterij „najniža cijena“!
Obavijeste se ponuđači o ishodu postupka javne nabavke	Vrši se u skladu sa članom 71. ZJN. Ugovorni organ je dužan odmah, a najkasnije u roku od 7 dana od dana donošenja odluke, u pisanoj formi da obavijesti sve ponuđače koji su pravovremeno podnijeli ponude o donesenim odlukama. Ugovorni organ uz obavještenje o rezultatima postupka dostavlja ponuđačima i odluku o dodjeli ugovora/poništenju postupka, kao i Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda.
Ponudi se ugovor najuspješnijem ponuđaču	Slijedi nakon odabira najpovoljnije ponude.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
Objavi se obavještenje i dostavi izvještaj AJN	Posljednja faza postupka. Ne može se objaviti obavještenje o dodjeli ugovora u roku koji je duži od maksimalno propisanog (30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma)! Voditi računa o neradnim danima kada se objavljuje obavještenje o dodjeli ugovora. Ne čekati zadnji dan za objavu obavještenja o dodjeli ugovora.

6.1.5 Dodjela ugovora male vrijednosti

U poglavlju V. ZJN sadržane su odredbe o postupcima ispod domaćih vrijednosnih razreda, ili, drugačije rečeno, o postupcima „male vrijednosti“. Rukovodeći se principom ekonomičnosti, za nabavke „male vrijednosti“ ZJN predviđa jednostavnije procedure nabavke i to:

- konkurentski zahtjev za dostavu ponuda
- direktni sporazum.

Ugovorni organ provodi postupak konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u slučaju da je procijenjena vrijednost nabavke robe ili usluge manja od iznosa od 50.000,00 KM, odnosno kada je za nabavku radova procijenjena vrijednost manja od iznosa od 80.000,00 KM, dok se za nabavku robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM provodi direktni sporazum.

Međutim, bitno je naglasiti da ugovorni organ ima pravo primjeniti konkurentski zahtjev za dostavu ponuda i kada procijenjena vrijednost ugovora ne prelazi 6.000,00 KM, odnosno i u slučajevima kada su ispunjeni uslovi za primjenu direktnog sporazuma. Isto tako, ugovorni organ se uvijek može opredijeliti za primjenu osnovnih, odnosno redovnih postupaka javne nabavke, pa i u slučaju kada je predmetna nabavka unutar vrijednosnog razreda utvrđenog za postupke male vrijednosti. To znači da nema nikakve smetnje da ugovorni organ provede neki od postupaka iz čl. 25.-35. ZJN iako je vrijednost nabavke npr. 30.000,00 KM ili 3.000,00 KM.

Sljedeća tabela najbolje ilustruje gore navedene opcije koje stoje na raspolaganju ugovornom organu prilikom izbora vrste postupka:

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Procijenjena vrijednost nabavke bez PDV-a	Vrsta postupka		
	Direktni sporazum	Konkurentski zahtjev	Osnovni/ Redovni postupci
≤ 6.000 KM (robe, usluge, radovi)	✓	✓	✓
6.001 KM – 49.999 KM (robe i usluge) 6.001 KM - 79.999 KM (radovi)	—	✓	✓
≥ 50.000 KM (robe i usluge) ≥ 80.000 KM (radovi)	—	—	✓

 Ukoliko je vrijednost nabavke tačno 50.000 KM (robe/usluge), odnosno 80.000 KM (radovi) ne smije se provesti postupak konkurentskog zahtjeva!!!!

6.1.5.1 Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda

U članu 88. ZJN definisani su koraci za provođenje konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda, kako slijedi:

Korak	Glavne aktivnosti
 Objavljivanje obavještenja o javnoj nabavci	Obavještenja se dostavljaju elektronskim putem kroz sistem „E-nabavke“ i ista su dostupna odmah, a najkasnije u roku od 72 sata. Pored obavještenja, ugovorni organ mora poslati poziv za preuzimanje tenderske dokumentacije u sistemu „E-nabavke“. Poziv sadrži minimalno podatke o ugovorom organu, broju obavještenja i datumu slanja obavještenja na objavu, pri čemu taj broj ne može biti manji od tri. Uz zahtjev se ne smije slati tenderska dokumentacija!!!
Stavljanje na raspolaganje tenderske dokumentacije svim privrednim	Ugovorni organ istovremeno sa dostavljanjem obavještenja o javnoj nabavci kroz sistem „E-nabavke“, dostavlja i tendersku dokumentaciju za taj predmet nabavke i ista je vidljiva i dostupna svim zainteresovanim privrednim subjektima koji su registrovani u

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
subjektima	sistem. Tenderska dokumentacija se ne smije dostavljati na bilo koji drugi način (e-mailom, poštom, direktno)!
Javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda	Vrši se nakon isteka roka za prijem ponuda, a u skladu sa članom 63. ZJN. Neblagovremeno primljene ponude ne smiju se otvarati! Neblagovremeno primljena ponuda vraća se ponuđaču neotvorena.
Provjera kvalifikacija ponuđača i ocjena ponude	Provjera kvalifikacija se vrši prema uslovima učešća definisanim u tenderskoj dokumentaciji, a ocjena ponuda prema kriterijima za dodjelu ugovora (takođe definisani tenderskom dokumentacijom). Zabranjeno naknadno dostavljanje kvalifikacionih dokumenata i ocjena ponuda po kriterijima koji nisu definisani obavještenjem o nabavci i tenderskom dokumentacijom! Kriterij za dodjelu ugovora može biti ili najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda.
Obavješćavanje ponuđača o ishodu postupka javne nabavke	Vrši se u skladu sa članom 71. ZJN. Ugovorni organ je dužan odmah, a najkasnije u roku od 7 dana od dana donošenja odluke, u pisanoj formi da obavijesti sve ponuđače koji su pravovremeno podnijeli ponude o donesenim odlukama. Ugovorni organ uz obavješćenje o rezultatima postupka dostavlja ponuđačima i odluku o dodjeli ugovora/poništenju postupka, kao i zapisnik o ocjeni ponuda.
Ponuda ugovora najuspješnijem ponuđaču	Slijedi nakon odabira najpovoljnije ponude. Konačan tekst ugovora se ne smije mijenjati! Dozvoljene su neke nebitne izmjene ugovora, kao što su

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Korak	Glavne aktivnosti
	gramatičke greške, broj računa na koji će se vršiti plaćanje i slično, jer to su zapravo elementi na osnovu kojih dobavljač i nije dobio ugovor
Dostavljanje izvještaja AJN	Posljednja faza postupka. Ne dostavlja se obavještenje o dodjeli ugovora, već samo izvještaj u skladu sa članom 75. ZJN!

6.1.5.2 Direktni sporazum

Član 90. ZJN sadrži odredbe o direktnom sporazumu kao posebnom postupku nabavke iz poglavlja V. Radi se o pojednostavljenom postupku zbog same vrijednosti nabavke i promovisanju principa ekonomičnosti. Ugovorni organ provodi postupak direktnog sporazuma za nabavku robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM.

Direktni sporazum je postupak u kojem ugovorni organ nakon ispitivanja tržišta traži pismeno prijedlog cijene ili ponudu od jednog ili više ponuđača i pregovara ili prihvata tu cijenu, kao uslov za konačni sporazum. ZJN je propisana **obaveza donošenja** internog pravilnika koji će se sačiniti prema modelu koji je pripremila AJN.

Nekoliko je značajnih karakteristika koje trebaju znati ugovorni organi prilikom nabavke direktnim sporazumom:

- nabavku je moguće izvršiti ukoliko je ista planirana planom javnih nabavki,
- ista roba, usluge ili radovi se mogu nabavljati i više puta direktnim sporazumom, ali ukupna vrijednost nabavki po istom osnovu ne smije preći 6.000,00 KM,
- nije potrebno formirati komisiju za nabavke
- ugovorni organ mora voditi računa da se nabavka bazira na realnim, odnosno tržišnim cijenama,
- odabir dobavljača se vrši na osnovu provjere stanja na tržištu. Preporuka je da ugovorni organ pribavi bar tri pisana prijedloga cijena za konkretan predmet nabavke,
- ugovorni organ može pregovarati sa dobavljačem o cijeni i to radi u skladu sa dobrom komercijalnom praksom,
- ugovorni organ bira ponuđača na način koji garantuje najbolju razmjenu vrijednosti za novac,
- realizacija nabavke vrši se zaključivanjem ugovora (za vrijednosti nabavke preko 1.000,00 KM), odnosno prilaganjem računa ili druge odgovarajuće dokumentacije (za nabavke čija vrijednost iznosi do 1.000,00 KM).

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

6.1.6 Konkurs za izradu idejnog rješenja

Ovaj postupak se primjenjuje za poslove prostornog planiranja, arhitekture, građenja, obrade podataka, izrade plana ili dizajna.

Član 33. ZJN navodi da se ovaj postupak provodi s ciljem da se:

- a) **dodijeli ugovor o javnoj nabavci usluga** pobjedniku konkursa ili jednom od pobjednika konkursa za izradu idejnog rješenja - tada ugovorni organ provodi pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci i poziva pobjednika ili sve pobjednike konkursa na pregovore o uslovima ugovora, ili
- b) **dodijeli nagrada** pobjedniku ili pobjednicima konkursa za izradu idejnog rješenja - postupak konkursa okončava dodjelom iste, nakon čega slijedi provođenje odgovarajuće vrste postupka gdje je idejno rješenje sastavni dio tenderske dokumentacije za dati postupak.

Na konkurs mogu se prijaviti:

- Privredni subjekti (pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje predmetne djelatnosti)
- Fizička lica koja nisu registrovana kao privredni subjekti.

Konkurs se provodi na osnovu konkursne dokumentacije koja obavezno sadrži podatke o:

- a) predmetu konkursa/opisu projekta;
- b) kriterijima za ocjenjivanje prema redoslijedu njihovog značaja – ne moraju obavezno podrazumijevati najnižu cijenu ili ekonomski najpovoljnije ponuđeno rješenje. Mogu se predvidjeti npr. estetske osobine, uklapanje u okolinu, uklapanje u ambijent i lokalne stilove gradnje, poštovanje tradicije gradnje određenog podneblja;
- c) rokovima – nisu određeni ZJN;
- d) broju pobjednika konkursa (jedan ili više);
- e) pravu primjene i korištenja konkursnih radova;
- f) novčanim nagradama, ako se dodjeljuju;
- g) vraćanju dokumentacije;
- h) načinu rada konkursne komisije – imenuju se isključivo fizička lica priznate stručne reputacije.

Ugovorni organ može se odlučiti na sprovođenje pretkvalifikacionog izbora kandidata, koje će pozvati da dostave svoja idejna rješenja i tada određuje nediskriminišuće kvalifikacione uslove kojima se obezbjeđuje stvarna konkurencija, te ih navodi u tenderskoj dokumentaciji.

Uslovi za učešće:

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- Član 45. ZJN-a za pravna lica i fizička lica kao privrednike i postupa se u svemu kao u drugim postupcima. Za fizička lica-građane tražiće se samo dokazi koje građani mogu dostaviti.
- Uslove u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti ponuđača (član 47. ZJN-a) treba izbjegavati jer za njima nema nikakve potrebe, s obzirom da je smisao konkursa da se izabere najbolji prijedlog ili najbolja ideja.
- Uslovi u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti (član 48. Zakona), ranije uspješni ugovori (reference) mogu ponekad biti od značaja, ali sa njima ne treba pretjerivati jer i početnik često može imati najbolju ideju.

Proces donošenja odluka kod konkursa za izradu idejnog rješenja mora biti anoniman - imena učesnika u konkursu konkursna komisija može saznati isključivo nakon donošenja odluke o izboru. Odluku o izboru jednog ili više najpovoljnijih rješenja konkursna komisija donosi u izvještaju o postupku koji potpisuju svi njeni članovi i koju komisija po okončanju postupka dostavlja ugovornom organu na dalje postupanje.

6.2 TEHNIKE I ALATI NABAVKE

Pored postupaka nabavke koji su obrađeni u prethodnom dijelu, ZJN definiše i posebnu tehniku i alate nabavke.

Kako im sama riječ govori, ovo nisu posebni postupci nabavke, već specijalne tehnike i alati koji ugovornim organima stoje na raspolaganju nakon provedenog određenog postupka nabavke u skladu sa pravilima ZJN.

Tehnika nabavke koja je definisana ZJN, a koju ugovorni organi mogu koristiti pod određenim uslovima definisanim u članu 32. ZJN jeste okvirni sporazum, dok su kao alati nabavke definisani elektronska aukcija i dinamički sistem kupovine.

U nastavku će se detaljno analizirati svaka od pomenutih kategorija.

6.2.1 Okvirni sporazum

Bitna karakteristika okvirnog sporazuma ogleda se u tome da on ne predstavlja tipično obligaciono pravni ugovor, s obzirom da na osnovu istog ne postoji obaveza izvršenja javne nabavke (obaveza nastaje zaključivanjem pojedinačnih ugovora o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma), kao i da ugovorni organi nisu obavezni da na osnovu okvirnog sporazuma zaključe pojedinačne ugovore.

Okvirni sporazum možda neće biti pogodan za sve tipove nabavke, a ugovorni organ treba da bude siguran da će taj sporazum pružiti ekonomska i druga dovoljna sredstva za nabavku. Generalno je podoban kod onih nabavki koje se često ponavljaju ili kod nabavki kod kojih nije moguće odrediti tačnu količinu kao što su: lijekovi, hrana, gorivo, servisiranje vozila, zimsko održavanje puteva i sl.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Može se zaključiti nakon provedenog otvorenog, ograničenog, pregovaračkog postupka s objavom obavještenja i konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Izuzetno, okvirni sporazum može se zaključiti i nakon pregovaračkog postupka bez objave obavještenja ***nakon poništenog otvorenog ili ograničenog postupka zbog toga što nije zaprimljena nijedna ili nijedna prihvatljiva ponuda.***

Trajanje okvirnog sporazuma ***ne može biti duže od četiri godine***, osim ako postoje opravdani razlozi, posebno u vezi s predmetom nabavke okvirnog sporazuma, tada može trajati i duže ali to su izuzetne situacije i rijetko je primjenjivo u praksi (za ugovore u odbrani i sigurnosti ne duže od 7 godina, a opravdano i duže).

Okvirni sporazum se može zaključiti sa jednim i sa više ponuđača, s tim da se u samom obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji odmah opredjeljuje koji je to broj ponuđača. Ukoliko se izabere opcija da se okvirni sporazum zaključuje s više ponuđača za isti predmet nabavke, tada broj ponuđača ***ne može biti manji od tri.*** Izuzetno, okvirni sporazum može se zaključiti i s dva ponuđača ***u slučaju ponavljanja postupka zbog nedovoljnog broja primljenih ponuda.***

Ne postoje zakonska ograničenja za najveći broj subjekata koji učestvuju u jednom okvirnom sporazumu.

Pojedinačni ugovori po okvirnom sporazumu mogu se dodijeliti na jedan od sljedećih načina:

- a) Primjenom uslova utvrđenih u okvirnom sporazumu bez ponovnog zahtjeva za dostavu ponude, gdje se ugovor dodjeljuje najpovoljnijem ponuđaču, izuzev u slučaju da najpovoljniji ponuđač nije u mogućnosti isporučiti robu ili uslugu ili izvesti radove, ugovor se može dodijeliti narednom najpovoljnijem ponuđaču s kojim je zaključen okvirni sporazum. Kada ugovorni organ želi da iskoristi ovu opciju i dodijeli ugovor direktno jednom od dobavljača pod tim sporazumom, onda:
 - to mora da uradi po uslovima izloženim u okvirnom sporazumu;
 - strane ne mogu ni pod kakvim uslovima da naprave značajne izmjene i dopune uslova izloženih u okvirnom sporazumu;
 - dodjela ne smije da se izvrši na neodgovarajući način ili tako da sprječava, ograničava ili remeti konkurenciju.
- b) Ako svi uslovi nisu utvrđeni u okvirnom sporazumu i kada se ponuđači pozivaju da ponovo dostave ponude na osnovu istih ili preciznije definiranih uslova u okviru uslova iz okvirnog sporazuma (takozvano mini tenderisanje), postupak se provodi u skladu sa sljedećim:
 - za svaki ugovor ugovorni organ pismeno se obraća svim ponuđačima s kojima ima zaključen okvirni sporazum;
 - ugovorni organ određuje rok za podnošenje ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke i vrijeme potrebno za dostavu ponuda;

This project is funded by
the European Union

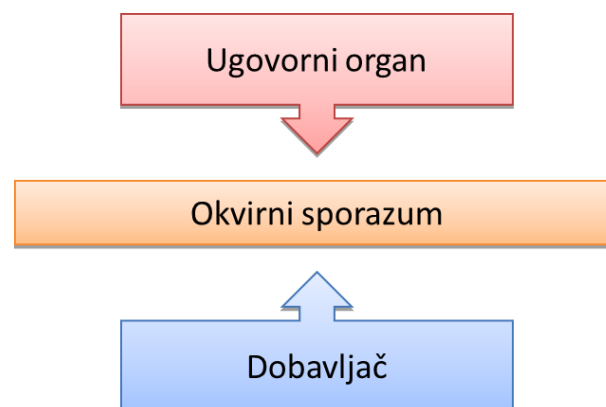
Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- ponude se podnose u pismenom obliku, a njihov sadržaj ostaje tajan sve do isteka roka predviđenog za dostavu ponuda;
- ugovorni organ javno otvara ponude i dostavlja zapisnik s otvaranja ponuda svim ponuđačima koji su dostavili ponude;
- ugovorni organ dodjeljuje ugovor ponuđaču koji je dostavio najpovoljniju ponudu, u skladu sa uslovima iz okvirnog sporazuma, odnosno u skladu s precizno definisanim uslovima, u okviru uslova iz okvirnog sporazuma.

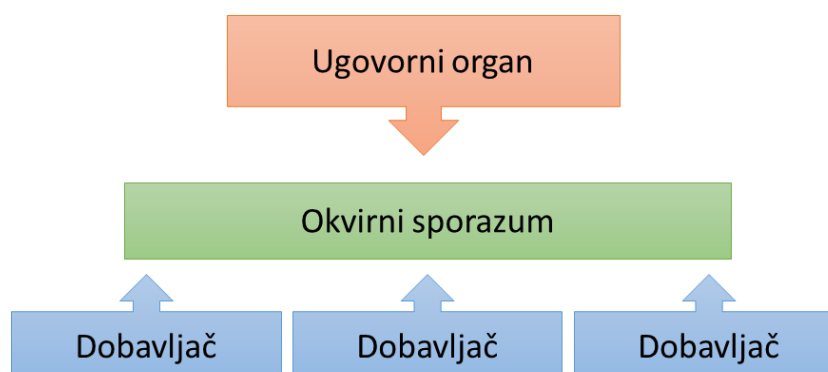
Ovo znači da ugovorni organ provede jedan od postupaka definisanih ZJN, odabere ponuđače i sa istim zaključi okvirne sporazume koji nisu obavezujući (utvrđuje se samo to da će ugovorni organ ukoliko bude imao potrebu za određenim predmetom nabavke, a na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma, uputiti pisani zahtjev svim dobavljačima sa kojima im potpisane okvirne sporazume da dostave svoje ponude i tada bira najpovoljniju ponudu).

Okvirni sporazum može da uspostavi

Jedan ugovorni organ sa jednim dobavljačem

Jedan ugovorni organ sa više dobavljača

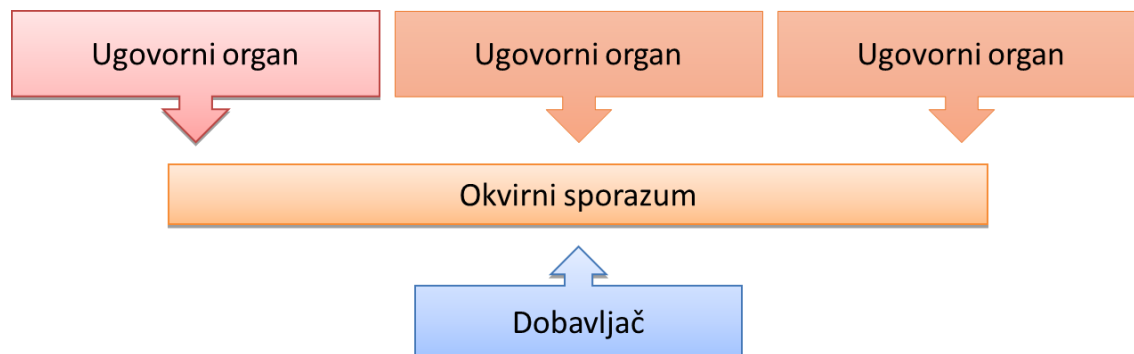

This project is funded by
the European Union

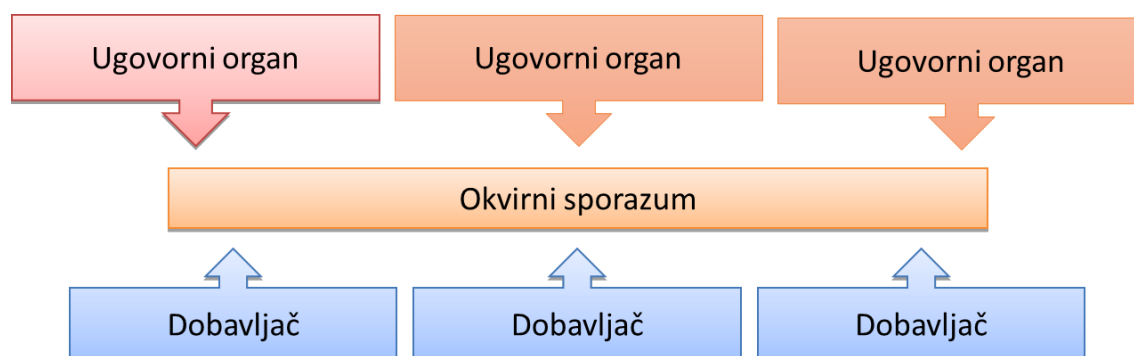

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

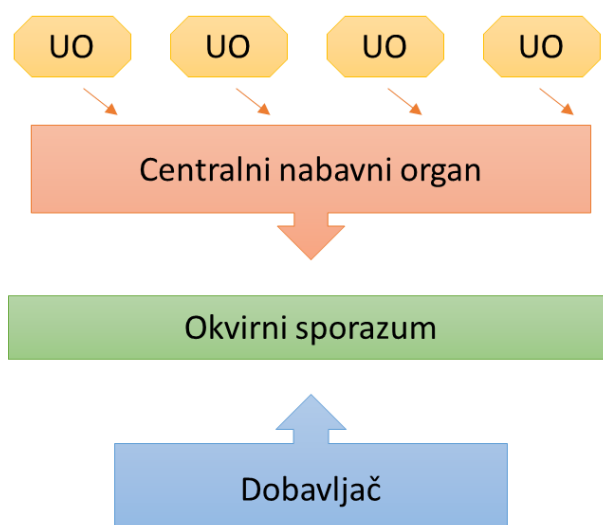
Više ugovornih organa sa jednim dobavljačem

Više ugovornih organa sa više dobavljača

**Centralni organ za nabavke koji zastupa jedan sektor ili grupu ugovornih organa sa
jednim ponuđačem**

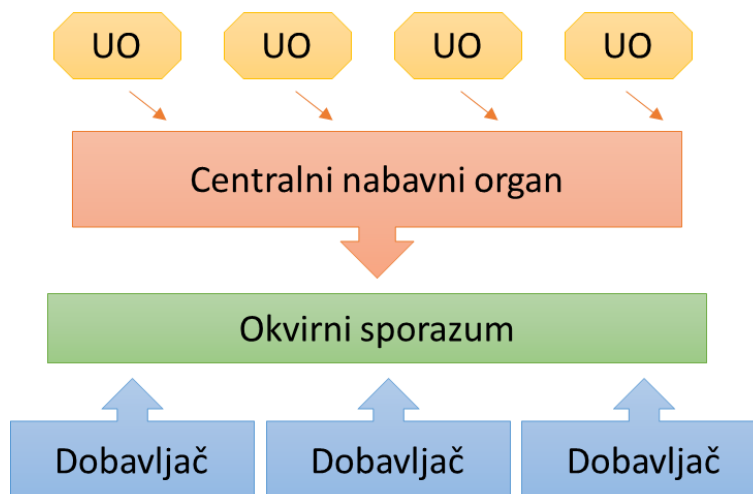

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Centralni organ za nabavke koji zastupa jedan sektor ili grupu ugovornih organa sa više ponuđača

6.2.2 E-nabavke i E-Aukcija

Elektronske nabavke (u daljem tekstu: e-nabavke) sveobuhvatan su naziv za primjenu elektronskih sredstava komunikacije u postupcima javne nabavke, kao zamjena za postupke koji se temelje na papirnatim dokumentima. E-nabavke sastoje se od sljedećih modula:

- E-obavještenje (E-Notification), koje podrazumijeva obavještenja o nabavkama,
- E-dostava (E-tendering), koja podrazumijeva objavljivanje i preuzimanje tenderske dokumentacije, podnošenje i ocjenjivanje ponuda i dokumentacije,

Pored gore pomenutih modula postoji i E-aukcija koja je zapravo način provođenja dijela postupka javne nabavke, koji uključuje podnošenje novih cijena, izmijenjenih na niže, ili cijena i novih (poboljšanih) vrijednosti koje se odnose na određene elemente ponuda.

E-aukcija se odvija nakon početne ocjene ponuda i omogućava njihovo rangiranje pomoću automatskih metoda ocjenjivanja u informacionom sistemu E-nabavke.

Ugovorni organ može provesti e-aukciju u postupku dodjele ugovora putem:

- otvorenog postupka,
- organičenog postupka,
- pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci,
- konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda.

E-aukciju je moguće koristiti i prilikom ponovnog takmičenja za dobavljače sa kojima je zaključen okvirni sporazum iz člana 32. stav (5) tačka b) ZJN (tzv. mini tenderisanje), te u sistemu kvalifikacije. Dakle, ugovorni organ može koristiti e-aukciju i kada je zaključio okvirni sporazum sa više ponuđača i ako svi uslovi za

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

dodjelu ugovora nisu utvrđeni u okvirnom sporazumu. U tom slučaju ponuđači se pozivaju da ponovo dostave ponude na osnovu istih ili preciznije definisanih uslova u okviru uslova iz okvirnog sporazuma.

Ugovorni organ **obavezan je** u tenderskoj dokumentaciji definisati i odgovarajuće informacije o procesu e-aukcije i kriterijima koji će se koristiti u e-aukciji, a koji mogu biti ili najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Ukoliko je kriterij za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda, ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji treba da navede podkriterije koji će se koristiti, ali pod uslovom da se ti podkriteriji mogu kvantitativno odrediti i izraziti u brojevima ili postocima, odnosno kroz matematičku formulu. U slučaju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, ocjena se vrši samo po podkriterijima definisanim u sistemu e-nabavke.

Kako bi ugovorni organ prilikom provođenja e-aukcije unio ponuđene vrijednosti u okviru ekonomski najpovoljnije ponude, jedinica mjere u kojoj su iskazani elementi ponude koji se koriste za računanje bodova u e-aukciji, moraju biti iskazani na istoj osnovi za sve prihvatljive ponude. Iz tog razloga, ugovorni organ je obavezan u tenderskoj dokumentaciji definisati jedinicu mjere u kojoj se iskazuju vrijednosti. Na primjer, ukoliko je rok isporuke podkriterij, u okviru kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, u tenderskoj dokumentaciji je potrebno definisati jedinicu mjere u kojoj će se iskazati rok isporuke, npr. rok isporuke se iskazuje u kalendarskim danima.

Informacije o e-aukciji, koje ugovorni organ može navesti u tenderskoj dokumentaciji i koje mora prilagoditi predmetu nabavke i kriteriju za dodjelu ugovora, mogu biti:

- ugovorni organ će nakon prijema, otvaranja i pregleda ponuda provesti e-aukciju,
- e-aukcija će se provesti putem sistema E-nabavke (www.ejn.gov.ba),
- kriterij koji će se koristiti za dodjelu ugovora je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda (uz navođenje podkriterija),
- u slučaju prijema jedne prihvatljive ponude e-aukcija se neće zakazivati, nego će se postupak okončati u skladu sa članom 69. ZJN.

Takođe, ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može pojasniti proceduru provođenja e-aukcije na sljedeći način:

- Ugovorni organ nakon analize dostavljenih ponuda u sistem E-nabavke unosi ponude svih kvalifikovanih ponuđača sa prihvatljivom ponudom i zakazuje e-aukciju u tačno određeno vrijeme. U slučaju podjele nabavke na lotove e-aukcija se zakazuje za svaki lot posebno, i ne može se zakazati početak za više od dvije aukcije u istom satu.
- Za zakazivanje i početak e-aukcije referentno je vrijeme u sistemu E-nabavke.
- Sistem E-nabavke obavještava sve ponuđače koji imaju pravo da učestvuju u e-aukciji o datumu i vremenu početka e-aukcije, te ostalim podacima bitnim za e-aukciju.
- Ugovorni organ nije obavezan da na bilo koji drugi način obavještava učesnike e-aukcije o datumu i vremenu početka e-aukcije.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- E-aukcija traje minimalno 10 do maksimalno 30 minuta, u zavisnosti od odluke ugovornog organa. Istekom predviđenog trajanja, e-aukcija se završava. E-aukcija se automatski produžava za dvije minute, ukoliko se podnese nova cijena ili vrijednost u posljednje dvije minute trajanja e-aukcije. Ukoliko u posljednje dvije minute trajanja e-aukcije ne bude podnesena nova cijena ili vrijednost, e-aukcija se završava istekom te dvije minute.
- U toku trajanja e-aukcije učesnicima e-aukcije su u svakom momentu trajanja e-aukcije vidljivi sljedeći podaci:
 - a) trenutna rang lista, bez otkrivanja identiteta ponuđača koji su učesnici e-aukcije,
 - b) cijene svih ponuda, u slučaju kriterija najniža cijena,
 - c) ukupan broj bodova svih ponuda, u slučaju kriterija ekonomski najpovoljnija ponuda,
 - d) ponude koje su umanjene za preferencijalni faktor,
 - e) vrijeme koje je ostalo do završetka e-aukcije,
 - f) raspon u kojem je moguće snižavati cijenu.
- U toku trajanja e-aukcije ponuđači mogu korigovati svoju ponudu, na način koji uključuje podnošenje novih cijena, izmijenjenih naniže ili cijena i novih (poboljšanih) vrijednosti koje se odnose na određene elemente ponuda u slučaju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, kako bi osigurali bolju poziciju u postupku rangiranja ponuda. Svako snižavanje cijene ponude u slučaju najniže cijene, kao kriterija za dodjelu ugovora, je moguće u rasponu od 0,1% do 10% najniže početne cijene svih ponuda. Svako snižavanje cijene ponude u slučaju ekonomski najpovoljnije ponude, kao kriterija za dodjelu ugovora, je moguće u rasponu od 0,1% do 10% ponuđene cijene.
- Kada se ukupna cijena odnosi na tehničku specifikaciju koja se sastoji od više pozicija, tada se svaka od pozicija umanjuje za isti procenat koliko iznosi konačno procentualno umanjenje ukupne cijene postignute nakon e-aukcije, te se na tako umanjenje cijene nudi zaključenje ugovora najpovoljnijem ponuđaču, u skladu sa članom 72. ZJN.
- Sistem E-nabavke ponuđačima šalje obavještenje o završenoj e-aukciji.
- Ugovorni organ po završetku e-aukcije, u skladu sa članom 69. ZJN, donosi odluku o prestanku postupka javne nabavke i obavještava ponuđače, u skladu sa članom 71. ZJN.
- Ugovorni organ ima pravo izvršiti izmjenu vremena početka i dužinu trajanja e-aukcije sve do momenta početka e-aukcije, o čemu će svi učesnici u e-aukciji biti obavješteni putem sistema E-nabavke.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- U slučaju problema koji se dese isključivo u okruženju za koje je nadležna AJN, a usljed kojih dođe do nemogućnosti početka zakazane e-aukcije ili prekida započete e-aukcije, AJN ponovo zakazuje e-aukciju.
- U slučaju problema koji su se desili u okruženju za koje su odgovorni učesnici u e-aukciji, a usljed kojih je došlo do nemogućnosti učestvovanja u e-aukciji, AJN ne zakazuje ponovo e-aukciju.

Jedan od uslova da bi ugovorni organ proveo e-aukciju jeste da je ista predviđena u obavještenju o nabavci i da je tenderska dokumentacija objavljena na Portalu javnih nabavki.

Ukoliko ugovorni organ u obavještenju o nabavci navede da planira provesti e-aukciju istu mora i provesti, jer nije moguće ispraviti obavještenje o nabavci u ovom dijelu!

Da bi ugovorni organ zakazao e-aukciju, potrebno je da prije toga izvrši početnu ocjenu ponuda, kako bi utvrdio koji ponuđači su podnijeli prihvatljive ponude i kako bi u sistem E-nabavke unio vrijednosti koje su ponudili kvalifikovani ponuđači. U slučaju kada ugovorni organ u postupku javne nabavke predvidi održavanje e-aukcije, nakon isteka krajnjeg roka za prijem ponuda, komisija za nabavke javno otvara ponude i dostavlja zapisnik sa otvaranja ponuda svim ponuđačima koji su učestvovali u postupku nabavke. Nakon javnog otvaranja ponuda komisija za nabavke pristupa pregledu i ocjeni ponuda. Ugovorni organ (komisija za nabavke) ocjenjuje ponude koje su podnijeli kvalifikovani ponuđači, primjenjujući kriterij za dodjelu ugovora utvrđen u tenderskoj dokumentaciji.

Dakle, postupak pregleda i ocjene ponuda obavlja komisija za nabavke, koja je obavezna da, nakon provjere kvalifikovanosti ponuđača, provjeri računsku ispravnost ponude i od ponuđača traži objašnjenje cijene ponude koju smatra neprirodno niskom. Pored toga, komisija kroz sistem E-nabavke preuzima izvještaj o preuzimanju tenderske dokumentacije, kako bi provjerila da li su ponuđači koji su podnijeli ponude preuzeli tendersku dokumentaciju kroz sistem E-nabavke.

Ukoliko ponuđač nije direktno preuzeo tendersku dokumentaciju kroz sistem E-nabavke, ponuda tog ponuđača ne može biti predmet ocjene.

6.2.3 Dinamički sistem kupovine

ZJN u članu 123. stav (2) definiše „elektronske nabavke, elektronska aukcija i dinamički sistem kupovine, način, rokovi i početak primjene biće definisani podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara BiH, najkasnije u roku od jedne godine od početka primjene ZJN“.

Međutim, do danas podzakonski akt koji se odnosi na dinamički sistem kupovine nije donesen. Ovdje će se dati ukratko informacije o tome šta zapravo predstavlja ovaj dinamički sistem kupovine.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Naime, dinamički sistem kupovine je u potpunosti elektronski postupak za uobičajene nabavke čije karakteristike, generalno dostupne na tržištu, ispunjavaju zahtjeve ugovornog organa, ograničen je u trajanju i otvoren tokom svog trajanja svakom dobavljaču koji zadovoljava kriterije selekcije i predao je indikativnu ponudu koja je u skladu sa specifikacijom. Ugovorni organi ne smiju da koriste dinamičke sisteme kupovine kako bi spriječili, ograničili ili poremetili konkurenciju.

Član 34. Direktive 2014/24 EU definisao je osnovne uslove za primjenu ovog sistema, i to:

- Ugovorni organi mogu koristiti dinamički sistem kupovine za uobičajene nabavke čija svojstva, s obzirom na to da su općenito dostupne na tržištu, ispunjavaju zahtjeve ugovornih organa.
- Dinamički sistem kupovine djeluje kao potpuno elektronski proces koji tokom cijelog perioda trajanja nabavke stoji na raspolaganju svim privrednim subjektima koji ispunjavaju kriterije za odabir.
- Može se podijeliti u kategorije proizvoda, radova ili usluga.
- Ugovorni organi za nabavke u okviru dinamičkog sistema kupovine primjenjuju pravila ograničenog postupka.
- Svi ponuđači koji ispunjavaju kriterije za odabir imaju pristup sistemu, a broj kandidata koji imaju pristup nije ograničen.
- Sva komunikacija u okviru dinamičkog sistema kupovine provodi se isključivo elektronskim sredstvima.
- U svrhu dodjele ugovora u okviru dinamičkog sistema kupovine, ugovorni organi:
 - a) objavljuju poziv u kome mora biti jasno navedeno da se radi o dinamičkom sistemu nabavke;
 - b) navode u dokumentaciji o nabavci barem prirodu i procijenjenu količinu predviđenih nabavki kao i sve potrebne podatke u vezi s dinamičkim sistemom nabavke, uključujući informacije o tome kako sistem funkcioniše, elektronsku opremu koja se koristi te tehničke priključke i specifikacije;
 - c) tokom trajanja dinamičkog sistema, mora postojati neograničen, potpun i direktan pristup dokumentaciji o nabavci.
- Ugovorni organi u toku čitavog trajanja dinamičkog sistema kupovine svakom privrednom subjektu moraju dati mogućnost dostave zahtjeva za učešće, a zaključuju svoju procjenu takvih zahtjeva u skladu s kvalifikacionim kriterijima u roku od 10 radnih dana od datuma njihova zaprimanja. Taj se rok može produžiti na 15 radnih dana u pojedinačnim slučajevima ako je to opravdano, posebno radi potrebe proučavanja dodatne dokumentacije ili da se na neki drugi način provjeri jesu li ispunjeni kvalifikacioni kriteriji.

This project is funded by
the European Union

***Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina***

***EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003
Contract Numb.: 404-271***

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- Ugovorni organi pozivaju sve učesnike koji imaju pristup sistemu da dostave ponudu za svaku posebnu nabavku u okviru dinamičkog sistema nabavke.
- Ugovor se dodjeljuje ponuđaču koji je dostavio najbolju ponudu u skladu sa kriterijima za dodjelu koji su navedeni u obavijesti o nabavci i u pozivu na dostavu ponuda.

This project is funded by
the European Union

*Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina*

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

7 INSTITUCIJE ZA PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA

Član 91. ZJN utvrđuje institucije koje su ovlaštene za praćenje primjene ZJN i pratećih podzakonskih akata i koje čine temelj sistema javnih nabavki u Bosni i Hercegovini. To su AJN, kao institucija sa nizom nadležnosti i URŽ, kao drugostepeni organ za rješavanje žalbi u postupcima javnih nabavki.

7.1 AGENCIJA ZA JAVNE NABAVKE BOSNE I HERCEGOVINE

U skladu sa članom 92. ZJN, AJN je samostalna upravna organizacija sa statusom pravnog lica koja ima sjedište u Sarajevu, te filijale u Banja Luci i Mostaru (koje nemaju status pravnog lica). Uloga AJN je da osigura pravilno provođenje ZJN kroz nadležnosti koje su taksativno nabrojane u stavu (3) ovog člana ZJN i koje uključuju:

- pripremu i izradu nacрта zakona, nacрта izmjena i dopuna zakona i pratećih podzakonskih akata, u svrhu osiguranja njihove djelotvornosti i svrsishodnosti;
- unapređenje informiranosti ugovornih organa i ponuđača o propisima o javnim nabavkama i njihovim ciljevima, postupcima i metodama;
- objavljivanje priručnika i uputstava, kao i izrada i ažuriranje standardnih obrazaca i modela u skladu s odredbama ovog zakona;
- pružanje tehničke pomoći i savjetodavnih mišljenja ugovornim organima i ponuđačima u vezi s pravilnom primjenom ovog zakona i podzakonskih akata;
- uspostavljanje sistema praćenja postupaka koje provode ugovorni organi za nabavku robe, usluga i radova, s ciljem edukacije i otklanjanja uočenih nepravilnosti u pojedinačnim postupcima javnih nabavki;
- prikupljanje podataka, izrada analize i objavljivanje informacija u vezi s postupcima javnih nabavki i dodijeljenim ugovorima o javnim nabavkama;
- razvijanje i uspostava elektronskih informacionih sistema u oblasti javnih nabavki u Bosni i Hercegovini;
- pokretanje, podržavanje i stvaranje pretpostavki za razvoj prakse elektronskih nabavki i komunikacija u oblasti javnih nabavki;
- organiziranje i održavanje obuka za ovlaštene predavače i službenike za javne nabavke, objavljivanje informacija u vezi s obukama, te priprema priručnika i drugih pratećih materijala za profesionalni razvoj u oblasti javnih nabavki u skladu s podzakonskim aktom koje donosi Vijeće ministara BiH;
- praćenje rada ovlaštenih predavača i vođenje evidencije o akreditiranim predavačima iz oblasti javnih nabavki i službenicima za javne nabavke;
- izradu godišnjih izvještaja za Vijeće ministara BiH.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Novine u pogledu nadležnosti, u odnosu na prethodnu legislativu, su u području organizacije i održavanja obuka za ovlaštene predavače i službenike za javne nabavke. Detaljne nadležnosti AJN u pogledu navedenog su propisane odgovarajućim podzakonskim aktima (Pravilnik o obuci ovlaštenih predavača - „SG BiH“, broj: 62/15 i Pravilnik o obuci službenika za javne nabavke – „SG BiH“, broj: 08/18).

Također, članom 116. ZJN AJN je dobila nadležnost podnošenja prekršajnih prijava kod nadležnog suda za prekršaje, kada utvrdi povrede ZJN koje su njenoj nadležnosti i kada nije bilo postupka po žalbi. Kada u toku postupka po žalbi URŽ ustanovi povrede ZJN koje predstavljaju prekršaj u smislu ZJN, onda prekršajnu prijavu podnosi URŽ.

Član 92. ZJN utvrđuje da AJN ima direktora i Odbor AJN.

Direktor AJN ima status sekretara s posebnim zadatkom. Izbor i imenovanje direktora AJN, s mogućnošću jednog ponovnog imenovanja, kao i razrješenje s dužnosti je u nadležnosti Vijeća ministara BiH, u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH. Direktor AJN predstavlja i zastupa AJN, rukovodi radom AJN, organizira i osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti AJN, donosi podzakonske i druge akte kojim se osigurava zakonito i efikasno obavljanje poslova i odgovoran je za rad AJN.

Odbor AJN je nadležan za pitanja funkcionisanja i unaprijeđenja cjelokupnog sistema javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, te daje saglasnost na akte koje donosi direktor AJN ili Vijeće ministara Bosne i Hercegovine. Odbor AJN ima pet članova. Članovi Odbora AJN su predstavnici:

- Ministarstva finansija i trezora BiH,
- entitetskih ministarstava finansija,
- Direkcije za evropske integracije,
- Vlade Brčko Distrikta BiH.

Posmatrači u Odboru AJN su:

- predstavnik Vanjskotrgovinske komore BiH,
- predstavnik Udruženja poslodavaca BiH i entiteta,
- predstavnik nevladinog sektora,
- direktor AJN
- predsjedavajući URŽ-a.

Vijeće ministara BiH imenuje članove Odbora AJN i to na mandat od pet godina. Odbor AJN donosi poslovnik o radu u roku od 30 dana od dana objavljivanja odluke o imenovanju u SGBiH.

U ovoj odredbi također je utvrđena obaveza svih ugovornih organa u Bosni i Hercegovini da sarađuju sa AJN i Odborom AJN u izvršavanju njihovih nadležnosti koje je utvrdio ZJN.

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

7.2 URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI BOSNE I HERCEGOVINE

U skladu sa članom 93. ZJN, URŽ je samostalna, nezavisna institucija sa statusom pravnog lica sa sjedištem u Sarajevu, te filijalama u Banja Luci i Mostaru (koje nemaju status pravnog lica), nadležna da odlučuje po žalbama u postupcima javnih nabavki.

URŽ je organizovan po posebnim nadležnostima sjedišta u Sarajevu i filijala u Banja Luci i Mostaru.

URŽ putem sjedišta u Sarajevu odlučuje po žalbama:

- čija je procijenjena vrijednost veća od 800.000,00 KM, nezavisno od statusa i sjedišta ugovornog organa,
- u postupcima nabavki institucija Bosne i Hercegovine,
- u postupcima nabavki institucija Brčko distrikta BiH.

Filijala u Banja Luci odlučuje po žalbama čija je procijenjena vrijednost do 800.000,00 KM, a sjedište ugovornog organa je na teritoriji Republike Srpske (a nisu institucije BiH).

Filijala u Mostaru odlučuje po žalbama čija je procijenjena vrijednost do 800.000,00 KM, a sjedište ugovornog organa je na teritoriji Federacije BiH (a nisu institucije BiH).

U skladu sa stavom (2) navedene odredbe ZJN, URŽ u sjedištu ima sedam članova, po dva iz reda konstitutivnih naroda u BiH (dva člana iz Republike Srpske i četiri člana iz Federacije BiH) i jedan iz reda ostalih, koji se bira alternativno, iz jednog, odnosno drugog entiteta, a biraju se putem javnog oglasa. U pogledu uslova, a u skladu sa stavom (3) iste odredbe ZJN, članovi se biraju iz reda:

- diplomiranih pravnika sa položenim pravosudnim ispitom (tri člana - između kojih se bira predsjedavajući) i
- stručnjaka sa visokom stručnom spremom sa iskustvom u oblasti izvođenja radova, javnih nabavki, saobraćaja ili strateškog poslovnog upravljanja (tri člana).

Očito je da postoji nesklad stava (2) sa stavom (3) u ovom članu, tako da će se (vjerovatno) stav (3) morati korigovati.

Filijale u Banjoj Luci i Mostaru imaju po pet članova, i to:

- po tri člana iz reda diplomiranih pravnika (priznatih stručnjaka upravnog prava, odnosno upravnog postupka) i
- po dva člana iz reda stručnjaka sa visokom stručnom spremom sa iskustvom u oblasti izvođenja radova, javnih nabavki, saobraćaja ili strateškog poslovnog upravljanja.

Članovi URŽ-a, sjedišta i filijala, nezavisni su i jednaki, odlučuju isključivo na osnovu ustava BiH i relevantnih zakona i drugih propisa u BiH, a imenuje ih PS BiH uz prethodno provođenje javnog oglasa. Postupak izbora se pokreće donošenjem odluke o pokretanju i provođenju postupka izbora i imenovanja, te imenovanja ad hoc komisije, sa zadatkom da sačini listu uspješnih kandidata i dostavi je PS BiH radi imenovanja. Mandat člana URŽ-a traje pet godina, a kontinuitet rada (u slučaju

This project is funded by
the European Union

**Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina**

**EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003
Contract Numb.: 404-271**

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

neblagovremenog neimenovanja) se obezbjeđuje produžavanjem mandata do izbora novog člana, a ne duže od osam mjeseci.

Članu URŽ-a može prestati dužnost prije isteka mandata na koji je imenovan, ako:

- podnese ostavku na dužnost člana,
- bude osuđen pravosnažnom presudom za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci i duže,
- trajno izgubi radnu sposobnost za obavljanje dužnosti člana.

U slučaju prijevremenog razrješenja jednog od članova URŽ-a, novi član URŽ-a imenuje se za ostatak mandata.

U cilju eliminisanja sukoba interesa, članovi URŽ-a ne mogu biti nosioci neke druge dužnosti, sa izuzetkom akademskih, naučnih ili publicističkih aktivnosti.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređuje se organizacija URŽ-a, a donosi se na opštoj sjednici URŽ-a natpolovičnom većinom svih članova. URŽ ima poslovnik o radu, koji se usvaja na opštoj sjednici URŽ-a i za koji glasa natpolovična većina svih članova URŽ-a.

Godišnji izvještaj o radu URŽ-a usvaja se na opštoj sjednici natpolovičnom većinom svih članova, a podnosi se PS BiH.

This project is funded by
the European Union

*Strengthening the Public Procurement System in Bosnia and
Herzegovina*

EuropeAid/139605/DH/SER/BA; EC/BIH/TEN/18/003

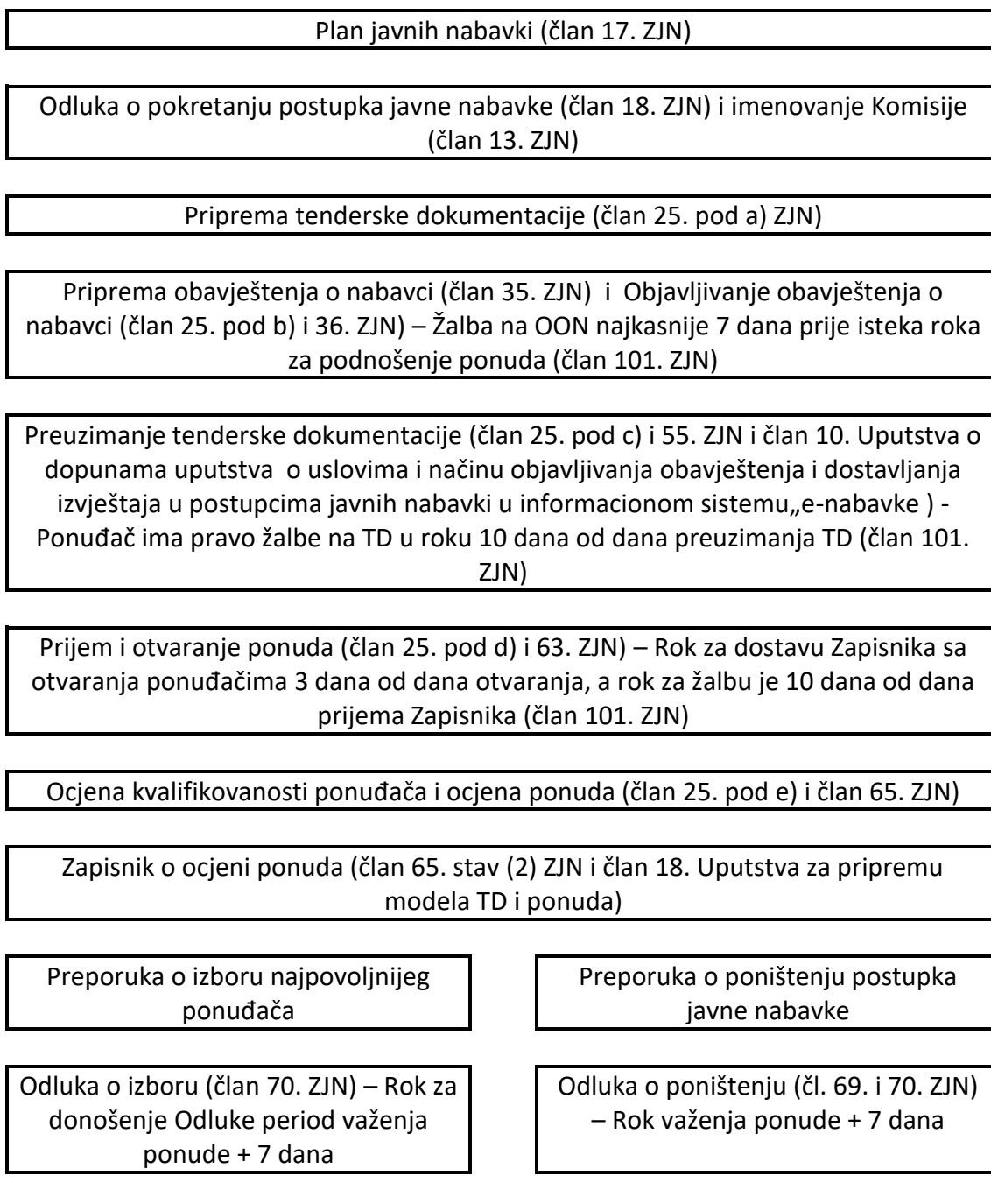
Contract Numb.: 404-271

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

8 POJEDNOSTAVLJENA MAPA POSTUPKA JAVNIH NABAVKI

8.1 OTVORENI POSTUPAK – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 25. pod f) i 71. ZJN) – najkasnije
7 dana od donošenja Odluke

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 25. pod f) i 71. ZJN) – najkasnije
7 dana od donošenja Odluke

Objavljivanje odluke o izboru na web-
stranici (član 70. stav (6) ZJN)

Objavljivanje odluke o poništenju na
web stranici (član 70. stav (6) ZJN)

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Zabrana zaključenja ugovora (član 98.
ZJN) – 15 dana od dana dostave
Odluke o dodjeli IZUZETAK ako je
samo 1 ponuđač učestvovao i njegova
ponuda izabranane mora se čekati 15
dana (član 98. stav (2) pod a) ZJN)

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.
ZJN) – 10 dana od dana prijema
Odluke o dodjeli

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.
ZJN) – 10 dana od dana prijema
Odluke o poništenju

Žalba na odluku o dodjeli ugovora

Žalba na odluku o poništenju
postupka

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač
ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač
ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok za donošenje odluke URŽ-a 15 dana od dana kompletiranja žalbe, a ne duže od 30 dana od dana prijema žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim slučajevima) maksimalno 60 dana.

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) - rok za donošenje odluke URŽ-a 15 dana od dana kompletiranja žalbe, a ne duže od 30 dana od dana prijema žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim slučajevima) maksimalno 60 dana.

Zaključivanje ugovora (član 25. pod g) i 72. ZJN)

Obavještenje o dodjeli ugovora (član 25. pod h) i 74. ZJN) – Rok 30 dana od dana zaključivanja ugovora + Izvještaj o postupku javne nabavke (član 25. pod h) i 75. stav (1) ZJN) + Sažetak u SGBiH

Objavljivanje obavještenja o poništenju postupka + Sažetak u SGBiH (član 36. i član 25. pod h) ZJN i član 12. Uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „e-nabavke“)

Realizacija ugovora (član 75. stav (2) ZJN) – podaci se ažuriraju svaka 3 mjeseca i moraju biti dostupni najmanje 3 godine (član 4. Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora)

8.2 OGRANIČENI POSTUPAK – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki (član 17. ZJN)

Odluka o pokretanju postupka javne nabavke (član 18. ZJN) i imenovanje Komisije (član 13. ZJN)

Priprema obavještenja o nabavci (član 35. ZJN) i Objavljivanje obavještenja o nabavci (član 36. i 26. stav (2) pod a) ZJN) – Žalba na OON najkasnije 7 dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće (član 101. ZJN)

Preuzimanje tenderske dokumentacije za fazu pretkvalifikacije (član 55. i 26. stav (2) pod b) ZJN i član 10. Uputstva o dopunama uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

sistemu „e-nabavke“) - Kandidat ima pravo žalbe na TD u roku 10 dana od dana
preuzimanja TD (član 101. ZJN)

Dostava zahtjeva za učešće i otvaranje zahtjeva za učešće (nije javno otvaranje)

Provjera kvalifikacije kandidata (član 44. i 26. stav (2) pod c) ZJN)

Zapisnik o ocjeni zahtjeva za učešće (član 19. Uputstva za pripremu modela TD i
ponuda)

Odluka i obavještenje kandidata koji nisu kvalifikovani (član 70. stav (5), 71. i 26. stav
(2) pod d) ZJN)

Dostava Odluke najkasnije u roku od 7 dana od dana donošenja (član 71. stav (1)
ZJN)

Dostavljanje tenderske dokumentacije sa pozivom za dostavu ponuda svim
kvalifikovanim kandidatima (član 26. stav (2) pod e) ZJN) – TD dostupna samo
kvalifikovanim kandidatima u sistemu „E-nabavke“ (član 9. stav (2) Uputstva o
dopunama uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja
izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke“)

Prijem i javno otvaranje ponuda (član 26. stav (2) pod f) i 63. ZJN) Rok za dostavu
Zapisnika sa otvaranja ponuđačima 3 dana od dana otvaranja, a rok za žalbu je 10
dana od dana prijema Zapisnika (član 101. stav (1) pod c) ZJN)

Pregled i ocjena ponuda prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u
tenderskoj dokumentaciji (član 26. stav (2) pod g) i 65. ZJN)

Zapisnik o ocjeni ponuda prema kriterijima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji
(član 65. stav (2) ZJN i član 18. Uputstva za pripremu modela TD i ponuda)

Preporuka o izboru najpovoljnijeg
ponuđača

Preporuka o poništenju postupka
javne nabavke

Odluka o izboru (član 70. ZJN) – Rok za
donošenje Odluke period važenja
ponude + 7 dana

Odluka o poništenju (čl. 69. i 70. ZJN)
– Rok važenja ponude + 7 dana

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 71. i 26. stav (2) pod h) ZJN) –

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 71. i 26. stav (2) pod h) ZJN) –

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

najkasnije 7 dana od donošenja
Odluke

Objavljivanje odluke o izboru na web-
stranici (član 70. stav (6) ZJN)

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Zabrana zaključenja ugovora (član 98.
ZJN) – 15 dana od dana dostave
Odluke o dodjeli. IZUZETAK ako je
samo 1 ponuđač učestvovao u II fazi
ne mora se čekati 15 dana (član 98.
stav (2) pod b) ZJN)

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.
ZJN) – 10 dana od dana prijema
Odluke o dodjeli

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač
ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim

najkasnije 7 dana od donošenja
Odluke

Objavljivanje odluke o poništenju na
web - stranici (član 70. stav (6) ZJN)

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.)
– 10 dana od dana prijema Odluke o
poništenju

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač
ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

slučajevima) maksimalno 60 dana.

slučajevima) maksimalno 60 dana.

Zaključivanje ugovora (član 72. i 26.
stav (2) pod i) ZJN)

Obavještenje o dodjeli ugovora (član
74. i 26. stav (2) pod j) ZJN) – Rok 30
dana od dana zaključivanja ugovora +
Sažetak u SG BiH član 36. ZJN + član
12. Uputstva o uslovima i načinu
objavljivanja obavještenja i
dostavljanja izvještaja u postupcima
javnih nabavki u informacionom
sistemu „e-nabavke)

Objavljivanje obavještenja o
poništenju postupka na Portalu +
sažetak u SG BiH (član 36. i 26. stav (2)
pod j) ZJN i član 12. Uputstva o
uslovima i načinu objavljivanja
obavještenja i dostavljanja izvještaja u
postupcima javnih nabavki u
informacionom sistemu „e-nabavke)

Izvještaj o postupku javne nabavke
(član 75. stav (1) i 26. stav (2) pod j)
ZJN)

Realizacija ugovora (član 75. stav (2)
ZJN) podaci se ažuriraju svaka 3
mjeseca i moraju biti dostupni
najmanje 3 godine (član 4. Uputstva o
objavi osnovnih elemenata ugovora i
izmjena ugovora)

8.3 PREGOVARAČKI POSTUPAK S OBJAVOM OBAVJEŠTENJA O NABAVCI – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki (član 17. ZJN)

Odluka o pokretanju postupka javne nabavke (član 18. ZJN) i imenovanje Komisije
(član 13. ZJN)

Priprema obavještenja o nabavci (član 35. ZJN) i Objavljivanje obavještenja o
nabavci (član 36. i 27. pod a) ZJN) – Žalba na OON najkasnije 7 dana prije isteka roka
za podnošenje zahtjeva za učešće (član 101. ZJN)

Preuzimanje tenderske dokumentacije za fazu pretkvalifikacije (član 55. i 27. pod b)
ZJN i član 10. Uputstva o dopunama uputstva o o uslovima i načinu objavljivanja
obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

sistemu „e-nabavke” - Kandidat ima pravo žalbe na TD u roku 10 dana od dana preuzimanja TD (član 101. ZJN)

Dostava zahtjeva za učešće i otvaranje zahtjeva za učešće (nije javno otvaranje)

Provjera kvalifikacije kandidata i sačinjavanje zapisnika o ocjeni sposobnosti član 44. i 27. pod c) ZJN i član 19. Uputstva za pripremu modela TD i ponuda)

Odluka i obavještenje kandidata (član 70. stav (5), 71. i 27. pod c) ZJN).
Dostava Odluke najkasnije u roku od 7 dana od dana donošenja (član 71. stav (1) ZJN)
Rok za žalbu 10 dana od dana dostave Odluke i obavještenja za fazu pretkvalifikacije (član 101. stav (1) pod d) ZJN)

Pozivanje kvalifikovanih kandidata da dostave početne ponude

Dostavljanje i otvaranje početnih ponuda (nije javno otvaranje)

Poziv za pregovore - istovremeno uputiti poziv izabranim kandidatima da učestvuju u pregovorima o tehničkim, ekonomskim, pravnim i drugim aspektima ugovora (član 27. pod d) ZJN)

Pregovori sa svakim pojedinačno i izrada zapisnika sa svakim pojedinačno (član 27. pod e) ZJN)

Dostavljanje tenderske dokumentacije sa pozivom za dostavu konačnih ponuda (član 27. pod f) ZJN) TD dostupna samo kvalifikovanim kandidatima u sistemu „E-nabavke” (član 9. stav (2) Uputstva o dopunama uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „E-nabavke”)

Prijem i javno otvaranje ponuda (član 27. pod g) i 63. ZJN) Rok za dostavu Zapisnika sa otvaranja ponuđačima 3 dana od dana otvaranja, a rok za žalbu je 10 dana od dana prijema Zapisnika (član 101. stav (1) pod c) ZJN)

Pregled i ocjena ponuda prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji (član 27. pod h) i 65. ZJN)

Zapisnik o ocjeni ponuda prema kriterijima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji (član 65. stav (2) ZJN i član 18. Uputstva za pripremu modela TD i ponuda)

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Preporuka o izboru najpovoljnijeg ponuđača	Preporuka o poništenju postupka javne nabavke
Odluka o izboru (član 70. ZJN) – Rok za donošenje Odluke period važenja ponude + 7 dana	Odluka o poništenju (čl. 69. i 70. ZJN) – Rok važenja ponude + 7 dana
Obavještenje o rezultatu postupka (član 71. ZJN) – najkasnije 7 dana od donošenja Odluke	Obavještenje o rezultatu postupka (član 71. ZJN) – najkasnije 7 dana od donošenja Odluke
Objavljivanje odluke o izboru na web- stranici (član 70. stav (6) ZJN)	Objavljivanje odluke o poništenju na web - stranici (član 70. stav (6) ZJN)
Uvid u ponude – rok za odobrenje 2 dana od dana prijema zahtjeva ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)	Uvid u ponude – rok za odobrenje 2 dana od dana prijema zahtjeva ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)
Zabrana zaključenja ugovora (član 98. ZJN) – 15 dana od dana dostave Odluke o dodjeli. IZUZETAK ako je samo 1 ponuđač učestvovao u II fazi ne mora se čekati 15 dana (član 98. stav (2) pod b) ZJN)	
Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101. ZJN) – 10 dana od dana prijema Odluke o dodjeli	Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101. ZJN) – 10 dana od dana prijema Odluke o poništenju
Postupak ugovornog organa po žalbi (član 100. ZJN) – UO u roku 5 dana od dana prijema žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač ima rok od 10 dana da se žali na taj zaključak o odbacivanju - UO u roku od 5 dana može prihvatiti djelimično ili u potpunosti žalbu i ponuđač ima rok od 5 dana da se žali na to rješenje	Postupak ugovornog organa po žalbi (član 100. ZJN) – UO u roku 5 dana od dana prijema žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač ima rok od 10 dana da se žali na taj zaključak o odbacivanju - UO u roku od 5 dana može prihvatiti djelimično ili u potpunosti žalbu i ponuđač ima rok od 5 dana da se žali na to rješenje

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim
slučajevima) maksimalno 60 dana.

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim
slučajevima) maksimalno 60 dana.

Zaključivanje ugovora (član 72. ZJN)

Obavještenje o dodjeli ugovora (član
74. i 27. pod i) ZJN) – Rok 30 dana od
dana zaključivanja ugovora + Sažetak
u SG BiH član 36. ZJN + član 12.
Uputstva o uslovima i načinu
objavljivanja obavještenja i
dostavljanja izvještaja u postupcima
javnih nabavki u informacionom
sistemu „e-nabavke)

Objavljivanje obavještenja o
poništenju postupka na Portalu +
sažetak u SG BiH (član 36. ZJN i član
12. Uputstva o uslovima i načinu
objavljivanja obavještenja i
dostavljanja izvještaja u postupcima
javnih nabavki u informacionom
sistemu „e-nabavke)

Izvještaj o postupku javne nabavke
(član 75. stav (1) i 27. pod i) ZJN)

Realizacija ugovora (član 75. stav (2)
ZJN) – podaci se ažuriraju svaka 3
mjeseca i moraju biti dostupni
najmanje 3 godine (član 4. Uputstva o
objavi osnovnih elemenata ugovora i
izmjena ugovora)

8.4 PREGOVARAČKI POSTUPAK BEZ OBJAVE OBAVJEŠTENJA O NABAVCI – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki (član 17. ZJN)

Odluka o pokretanju postupka javne nabavke (član 18. ZJN) i imenovanje Komisije
(član 13. ZJN)

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Objava informacija o postupku na web stranici UO – TD dostupna za sve
zainteresovane kandidate/ponuđače (član 28. stav (4) ZJN)

Dostava zahtjeva za učešće i otvaranje zahtjeva za učešće - nije javno otvaranje

Provjera kvalifikacije kandidata, sačinjavanje zapisnika o ocjeni sposobnosti i
dostava kandidatima koji se nisu kvalifikovali (član 44. i 28. stav (2) ZJN)

Pozivanje kvalifikovanih kandidata da dostave početne ponude (član 28. stav (5) ZJN)

Dostavljanje i otvaranje početnih ponuda (nije javno otvaranje)

Pregovori sa svakim pojedinačno i izrada zapisnika sa svakim pojedinačno (član 28.
stav (5) ZJN)

Poziv za dostavu konačnih ponuda

Prijem i otvaranje ponuda – javno je samo u slučaju da su pozvana dva ili više
ponuđača da dostave konačne ponude (član 28. stav (6) ZJN)

Pregled i ocjena ponuda prema kriterijima za dodjelu ugovora utvrđenim u
tenderskoj dokumentaciji (član 28. stav (5) i član 65. ZJN)

Zapisnik o ocjeni ponuda prema kriterijima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji
(član 65. stav (2) ZJN i član 20. Uputstva za pripremu modela TD i ponuda)

Preporuka o izboru najpovoljnijeg
ponuđača

Preporuka o poništenju postupka
javne nabavke

Odluka o izboru (član 70. ZJN) – Rok za
donošenje Odluke period važenja
ponude + 7 dana

Odluka o poništenju (čl. 69., 70. i 28.
stav (8) pod a) ZJN)

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 71. ZJN) – najkasnije 7 dana od
donošenja Odluke

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 71. ZJN) – najkasnije 7 dana od
donošenja Odluke

Objavljivanje odluke o izboru na web-
stranici (član 70. stav (6) ZJN)

Objavljivanje odluke o poništenju na
web - stranici (član 70. stav (6) ZJN)

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Zabrana zaključenja ugovora 15 dana
samo ako je objavljeno dobrovoljno
ex ante obavještenje o
transparentnosti (član 98. stav (3) i
član 28. stav (7) ZJN)

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.
stav (4) ZJN)
- 10 dana od dana objave
dobrovoljnog ex ante obavještenja o
transparentnosti (ako je isto
objavljeno)
- 30 dana od dana objave
obavještenja o dodjeli ugovora, ako
dobrovoljnog ex ante obavještenje o
transparentnosti nije objavljeno

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.
ZJN) – 10 dana od dana prijema
Odluke o poništenju

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač
ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač
ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

slučajevima) maksimalno 60 dana.

slučajevima) maksimalno 60 dana.

Zaključivanje ugovora (član 72. i član
28. stav (8) pod a) ZJN)

Obavještenje o dodjeli ugovora (član
74. i 28. stav (8) ZJN) – Rok 30 dana od
dana zaključivanja ugovora + Sažetak
u SG BiH član 36. ZJN + član 12.
Uputstva o uslovima i načinu
objavljivanja obavještenja i
dostavljanja izvještaja u postupcima
javnih nabavki u informacionom
sistemu „e-nabavke)

Objavljivanje obavještenja o
poništenju postupka na Portalu +
sažetak u SG BiH (član 36., 28. stav (8)
pod b) ZJN i član 12. Uputstva o
uslovima i načinu objavljivanja
obavještenja i dostavljanja izvještaja u
postupcima javnih nabavki u
informacionom sistemu „e-nabavke)

Izvještaj o postupku javne nabavke
(član 75. stav (1) i 28. stav (8) pod c)
ZJN)

Realizacija ugovora (član 75. stav (2)
ZJN) podaci se ažuriraju svaka 3
mjeseca i moraju biti dostupni
najmanje 3 godine (član 4. Uputstva o
objavi osnovnih elemenata ugovora i
izmjena ugovora)

8.5 TAKMIČARSKI DIJALOG – DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki (član 17. ZJN)

Odluka o pokretanju postupka javne nabavke (član 18. ZJN) i imenovanje Komisije
(član 13. ZJN)

Priprema obavještenja o nabavci (član 35. ZJN) i Objavljivanje obavještenja o
nabavci (član 36. ZJN) – Žalba na OON najkasnije 7 dana prije isteka roka za
podnošenje zahtjeva za učešće (član 101. ZJN)

Preuzimanje tenderske dokumentacije za fazu pretkvalifikacije (član 55. ZJN i član 10.
Uputstva o dopunama uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i
dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „e-

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

nabavke) - Kandidat ima pravo žalbe na TD u roku 10 dana od dana preuzimanja TD
(član 101. ZJN)

Dostavljanje zahtjeva za učešće

Provjera kvalifikacije kandidata i sačinjavanje zapisnika o ocjeni sposobnosti
kandidata (član 44. i 29. stav (3) ZJN i član 19. Uputstva za pripremu modela TD i
ponuda)

Odluka o nedopuštenosti učešća i dostava u roku od 7 dana od dana donošenja (član
29. stav (4) ZJN) – Rok za žalbu 10 dana od dana prijema (član 101. ZJN)

Poziv za učešće u takmičarskom dijalogu (član 29. stav (5) ZJN)

Dijalog sa svakim učesnikom pojedinačno dok se na pronađe adekvatno rješenje i
donošenje Odluke o zaključenju faze dijaloga (član 29. stav (13) ZJN)

Poziv za predaju konačne ponude uz obavezno navođenje krajnjeg roka za predaju
ponude (član 29. stav (14) ZJN)

Pregled i ocjena ponuda prema kriterijima za dodjelu ugovora (član 29. stav (17) ZJN)

Zapisnik o ocjeni konačnih ponuda (član 65. stav (2) ZJN i član 18. Uputstva za
pripremu modela TD i ponuda)

Preporuka o izboru najpovoljnijeg
ponuđača

Preporuka o poništenju postupka
javne nabavke

Odluka o izboru (član 70. ZJN) – Rok za
donošenje Odluke period važenja
ponude + 7 dana

Odluka o poništenju (čl. 69. i 70. ZJN)
– Rok važenja ponude + 7 dana

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 71. ZJN) – najkasnije 7 dana od
donošenja Odluke

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 71. ZJN) – najkasnije 7 dana od
donošenja Odluke

Objavljivanje odluke o izboru na web-
stranici (član 70. stav (6) ZJN)

Objavljivanje odluke o poništenju na
web - stranici (član 70. stav (6) ZJN)

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Zabrana zaključenja ugovora (član 98.
ZJN) – 15 dana od dana dostave
Odluke o dodjeli. IZUZETAK ako je
samo 1 ponuđač učestvovao u II fazi
ne mora se čekati 15 dana (član 98.
stav (2) pod b))

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.
ZJN) – 10 dana od dana prijema
Odluke o dodjeli

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.
ZJN) – 10 dana od dana prijema
Odluke o poništenju

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač
ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač
ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim
slučajevima) maksimalno 60 dana.

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim
slučajevima) maksimalno 60 dana.

Zaključivanje ugovora (član 72. ZJN)

Obavještenje o dodjeli ugovora (član
74. ZJN– Rok 30 dana od dana

Objavljivanje obavještenja o
poništenju postupka na Portalu +

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

zaključivanja ugovora + Sažetak u SG
BiH član 36. ZJN + član 12. Uputstva o
uslovima i načinu objavljivanja
obavještenja i dostavljanja izvještaja u
postupcima javnih nabavki u
informacionom sistemu „e-nabavke)

sažetak u SG BiH (član 36. ZJN i član
12. Uputstva o uslovima i načinu
objavljivanja obavještenja i
dostavljanja izvještaja u postupcima
javnih nabavki u informacionom
sistemu „e-nabavke)

Izvještaj o postupku javne nabavke
(član 75. stav (1) ZJN)

Realizacija ugovora (član 75. stav (2)
ZJN) – podaci se ažuriraju svaka 3
mjeseca i moraju biti dostupni
najmanje 3 godine (član 4. Uputstva o
objavi osnovnih elemenata ugovora i
izmjena ugovora)

8.6 KONKURENTSKI ZAHTJEV ZA DOSTAVU PONUDA– DIJAGRAM TOKA JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki (član 17. ZJN)

Odluka o pokretanju postupka javne nabavke (član 18. i 88. stav (2) ZJN) i
imenovanje Komisije (član 13. ZJN)

Priprema tenderske dokumentacije (čl. 53. i 54. ZJN)

Priprema obavještenja o nabavci (član 35. ZJN), Objavljivanje obavještenja o nabavci
(član 88. stav (1) ZJN) i slanje pozva na najmanje 3 adrese (član 88. stav (1) ZJN i član
9. stav (5) Uputstva o dopunama uputstva o uslovima i načinu objavljivanja
obavještenja i dostavljanja izvještaja u postupcima javnih nabavki u informacionom
sistemu „e-nabavke)

Preuzimanje tenderske dokumentacije (član 55. ZJN i član 10. Uputstva o dopunama
uputstva o uslovima i načinu objavljivanja obavještenja i dostavljanja izvještaja u
postupcima javnih nabavki u informacionom sistemu „e-nabavke) - Ponuđač ima
pravo žalbe na TD u roku 10 dana od dana preuzimanja TD (član 101. ZJN)

Prijem i otvaranje ponuda (član 88. stav (4) i 63. ZJN) – Rok za dostavu Zapisnika sa
otvaranja ponuđačima 3 dana od dana otvaranja, a rok za žalbu je 10 dana od dana
prijema Zapisnika (član 101. ZJN)

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

Ocjena ponuda (član 89. stav (1) i 65. ZJN)

Zapisnik o ocjeni ponuda (član 65. stav (2) ZJN i član 18. Uputstva za pripremu
modela TD i ponuda)

Preporuka o izboru najpovoljnijeg
ponuđača

Preporuka o poništenju postupka
javne nabavke

Odluka o izboru (član 70. ZJN) – Rok za
donošenje Odluke period važenja
ponude + 7 dana

Odluka o poništenju (čl. 69. i 70. ZJN)
– Rok važenja ponude + 7 dana

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 71. ZJN) – najkasnije 7 dana od
donošenja Odluke

Obavještenje o rezultatu postupka
(član 71. ZJN) – najkasnije 7 dana od
donošenja Odluke

Objavljivanje odluke o izboru na web-
stranici (član 70. stav (6) ZJN)

Objavljivanje odluke o poništenju na
web stranici (član 70. stav (6) ZJN)

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Uvid u ponude – rok za odobrenje 2
dana od dana prijema zahtjeva
ponuđača, a mogu podnijeti zahtjev
do isteka roka za žalbu (član 11. ZJN)

Zaključivanje ugovora:
- mora se zaključiti u roku od 10 dana
od dostave Odluke ako je samo 1
učestvovao (član 89. stav (3) ZJN)
- mora se zaključiti u roku od 10 dana
od dostave Odluke ako nije bilo žalbe
(član 98. stav (5) ZJN)

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.
ZJN) – 5 dana od dana prijema Odluke
o dodjeli

Rokovi za izjavljivanje žalbe (član 101.
ZJN) – 10 dana od dana prijema
Odluke o poništenju

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač

Postupak ugovornog organa po žalbi
(član 100. ZJN)
– UO u roku 5 dana od dana prijema
žalbe može ODBACITI žalbu i ponuđač

This project is funded by
the European Union

Bosna i Hercegovina
Босна и Херцеговина

ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

ima rok od 10 dana da se žali na taj
zaključak o odbacivanju
- UO u roku od 5 dana može prihvatiti
djelimično ili u potpunosti žalbu i
ponuđač ima rok od 5 dana da se žali
na to rješenje
- u slučaju neosnovanosti žalbi UO
prosljeđuje URŽ-u žalbu u roku od 5
dana od dana prijema

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim
slučajevima) maksimalno 60 dana.

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) - rok za
donošenje odluke URŽ-a 15 dana od
dana kompletiranja žalbe, a ne duže
od 30 dana od dana prijema žalbe od
UO. IZUZETNO (u određenim
slučajevima) maksimalno 60 dana.

Odluke po žalbi (član 111. ZJN) – rok
za donošenje odluke URŽ-a 15 dana
od dana kompletiranja žalbe, a ne
duže od 30 dana od dana prijema
žalbe od UO. IZUZETNO (u određenim
slučajevima) maksimalno 60 dana.

Objavljivanje obavještenja o
poništenju postupka (član 36. ZJN)

Izveštaj o postupku javne nabavke
(član 75. stav (1) ZJN)

Realizacija ugovora (član 75. stav (2)
ZJN) – podaci se ažuriraju svaka 3
mjeseca i moraju biti dostupni
najmanje 3 godine (član 4. Uputstva o
objavi osnovnih elemenata ugovora i
izmjena ugovora)